

RAPORT

Z PILOTAŻOWEGO WDRAŻANIA PROGRAMÓW DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

Zawody:

technik pojazdów samochodowych

mechanik pojazdów samochodowych

elektromechanik pojazdów samochodowych

blacharz samochodowy

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

RAPORT Z PILOTAŻOWEGO WDRAŻANIA PROGRAMÓW DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

Zawody:

technik pojazdów samochodowych

mechanik pojazdów samochodowych

elektromechanik pojazdów samochodowych

blacharz samochodowy

Warszawa, grudzień 2013 roku

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00**

*Publikacja powstała w ramach projektu pt. „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli
zawodów branży motoryzacyjnych”, nr UDA.POKL.03.04.03-00-125/11-00
realizowanego przez Mazowiecką Izbę Rzemiosła i Przedsiębiorczości*

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Mazowiecka Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości
Ul. Smocza 27, 01-048 Warszawa
Tel. +22 838 32 17 wew. 143, 154, 160
Fax: +22 838 35 53
E-mail: motoryzacyjny@mirip.org.pl
www.mirip.org.pl

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

Szanowni Czytelnicy,

Mazowiecka Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości przedstawia Państwu raport końcowy z pilotażowego wdrażania Programów Doskonalenia Zawodowego (PDZ) opracowanych przez ekspertów działających od wielu lat w branży motoryzacyjnej.

Programy zostały opracowane w ramach działań projektu pt. „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”, który Izba realizowała od stycznia 2012 roku. PDZ obejmowały plany praktyk dla nauczycieli i nauczycielek oraz instruktorów i instruktoerek praktycznej nauki zawodu z zakresu 4 zawodów: technik pojazdów samochodowych, mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych i blacharz samochodowy. Prace nad doskonaleniem zaproponowanych Programów trwały przez cały okres realizacji projektu, aż do listopada 2013 roku. Programy zostały opracowane, a następnie korygowane przez powołany do tego celu Zespół Ekspertów, w którego skład wchodził specjalista z zakresu zawodów objętych PDZ, a także ekspert wiodący oraz ekspert – metodyk. Szczególnym wyzwaniem przy opracowywaniu każdej z trzech wersji pilotażowych programów praktyk było dostosowanie ich treści do wchodzącej w życie we wrześniu 2012 r. reformy systemu oświaty obejmującej Krajowe Ramy Kwalifikacji. Każdy program praktyk był po opracowaniu dwukrotnie poddany weryfikacji i poprawkom: badano opinie uczestników praktyk i ich opiekunów, konsultowano także treści programów z przedsiębiorcami oraz uczestnikami 16 wojewódzkich seminariów regionalnych. Ostateczny efekt tych konsultacji został opublikowany w listopadzie 2013 roku i zaprezentowany w trakcie konferencji podsumowującej realizację projektu zatytułowanej „Praktyki dla nauczycieli kluczem do sukcesu szkolnictwa zawodowego”, która odbyła się w Warszawie w listopadzie 2013 roku.

W niniejszej publikacji znajdziecie Państwo przede wszystkim ocenę i podsumowanie procesu pilotażowego wdrażania opracowanych 3 wersji Programów Doskonalenia Zawodowego. Chcieliśmy jednak także oddać głos najważniejszym osobom w tym procesie, bez których nie byłoby możliwe zrealizowanie z sukcesem zaplanowanych działań - Uczestnikom praktyk i Przedsiębiorcom. Przedstawiamy dwa wystąpienia zaprezentowane w trakcie wspomnianej wyżej konferencji, które w pełni oddają powtarzające się opinie uczestników i przedsiębiorców.

Cały Zespół Projektowy pragnie serdecznie podziękować i pogratulować wszystkim tym osobom, które pomimo wielu obowiązków zawodowych poświęcały wolny czas, aby podnosić swoje kwalifikacje zawodowe i przekazywać uczniom wiedzę bliższą rynkowi pracy i oczekiwaniom ich przyszłych pracodawców. Dziękujemy także wszystkim Przedsiębiorcom, którzy bezpłatnie udostępniali Uczestnikom praktyk swoje zakłady i warsztaty, dzielili się także z nimi swoją wiedzą i doświadczeniem.

Zespół Projektowy

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

Mazowiecka Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości – realizator projektu „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”, nr UDA.POKL.03.04.03-00-125/11-00

Mazowiecka Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Warszawie jest społeczno-zawodową organizacją samorządu gospodarczego rzemiosła i przedsiębiorczości. Została powołana 29 października 1929 roku w obecności Prezydenta m.st. Warszawy inż. Zygmunta Słomińskiego.

W swoich strukturach zrzesza cechy, spółdzielnie rzemieślnicze oraz inne jednostki organizacyjne, których celem jest wspieranie rozwoju gospodarczego rzemiosła.

Izba pełni rolę przedstawiciela rzemiosła Warszawy i Mazowsza wobec organów władzy państwowej i terytorialnej. Podejmuje od lat działania zmierzające do akcentowania roli małych i średnich przedsiębiorstw w życiu gospodarczym naszego kraju, a w tym w rozwijaniu wolnego rynku. Izba jest dobrowolnym członkiem Związku Rzemiosła Polskiego.

Izba działa na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i kształtuje postawy przedsiębiorcze wśród społeczeństwa m. in. wśród młodzieży. Prowadzi doradztwo podatkowe, prawne oraz marketingowe dla przedsiębiorców. Chętnym pragnącym pogłębiać swoją wiedzę proponuje bogatą ofertę szkoleń podatkowych (w zakresie: podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych, podatku od towarów i usług, amortyzacji środków trwałych, reformy ubezpieczeń społecznych, zasad prowadzenia księgi przychodów i rozchodów oraz zryczałtowanego podatku dochodowego), zawodowych (kursy teoretyczne dla kandydatów na czeladników, w których uczestniczą uczniowie zdobywający kwalifikacje zawodowe w systemie pozaszkolnym), komputerowych (oferta skierowana jest zarówno do przedsiębiorców, pracowników firm, jak i do młodzieży i osób bezrobotnych). Organizuje kursy dla pracodawców i egzaminy czeladnicze i mistrzowskie.

Mazowiecka Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości od stycznia 2012 roku wdrażała projekt pt. **„Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”, nr UDA.POKL.03.04.03-00-125/11-00** realizowany z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji w Warszawie, działającym przy Ministerstwie Edukacji Narodowej. Był on skierowany do nauczycielek, nauczycieli, instruktorek i instruktorów praktycznej nauki zawodu z terenu całej Polski, którzy kształcą w takich zawodach jak: technik pojazdów samochodowych, mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych i blacharz samochodowy.

Projekt stanowił odpowiedź na problem niedostosowania zawodowego nauczycieli/ek i instruktorów/ek praktycznej nauki zawodu do wymogów kształcenia uczniów zgodnie z wymo-

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

gami rynku pracy. Celem projektu było podniesienie kompetencji oraz aktualizacja wiedzy 255 nauczycieli/ek oraz instruktorów/ek praktycznej nauki zawodu (218 mężczyzn i 37 kobiet) poprzez realizację programów doskonalenia zawodowego w innowacyjnych przedsiębiorstwach podczas praktyk. Dzięki projektowi nauczyciele/ki oraz instruktorzy/ki praktycznej nauki zawodu mogli zdobyć dodatkowe cenne doświadczenie i wiedzę w branży, w której prowadzą zajęcia. Poprzez udział w projekcie mogli nie tylko podwyższyć swoje kwalifikacje zawodowe, zwiększając konkurencyjność na rynku pracy, ale również stali się współtwórcami programu doskonalenia zawodowego i wzmocnili prestiż zawodu nauczyciela. Projekt umożliwił wymianę doświadczeń zawodowych z najlepszymi w branży motoryzacyjnej oraz wyjście naprzeciw oczekiwaniom ucznia co sprawi, że zajęcia wzbudzą większe zainteresowanie i nauczą twórczego myślenia. Praktyki odbywały się w innowacyjnych przedsiębiorstwach branży motoryzacyjnej na terenie całego kraju.

W ramach projektu dla uczestników zapewnialiśmy: bezpłatne praktyki w przedsiębiorstwie motoryzacyjnym, dostosowany program doskonalenia zawodowego nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu do wymogów kształcenia uczniów zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy, wyżywienie w trakcie praktyk, zakwaterowanie dla uczestników odbywających praktyki poza miejscem odbywania praktyk, ubrania ochronne, zeszyt praktyk; zwrot kosztów za dojazd i powrót w czasie trwania praktyk; badania zdrowotne i ubezpieczenie NNW.

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

RAPORT Z PILOTAŻOWEGO WDRAŻANIA PROGRAMÓW DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

Spis treści

1. „Problemy nauczycieli przedmiotów zawodowych, perspektywy pracodawców i wyzwania rynku pracy wobec szkolnictwa zawodowego według nowej reformy podstawy programowej” - Ireneusz Bąk – Uczestnik Praktyk w projekcie „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”, Nauczyciel 07
2. „Praktyki nauczycieli kluczem do sukcesu szkolnictwa zawodowego” - Zbigniew Skwierczyński - ekspert konsultujący programy doskonalenia zawodowego w projekcie „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”, Przedsiębiorca 15
3. Raporty z realizacji programów doskonalenia zawodowego
 - MECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH 723103 – Marek Rechnio 19
 - TECHNIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH 311513 - Marek Rechnio 41
 - ELEKTROMECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH 741203 - Edward Tomasz Połaski ... 69
 - BLACHARZ SAMOCHODOWY 721306 – Beata Półtorak 95

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

*Ireneusz Bąk – nauczyciel, Uczestnik Praktyk w projekcie „Programy doskonalenia
zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”*

„Problemy nauczycieli przedmiotów zawodowych, perspektywy pracodawców i wyzwania rynku pracy wobec szkolnictwa zawodowego według nowej reformy podstawy programowej”

Dzisiejszy rynek pracy dla absolwentów szkół technicznych w branży motoryzacyjnej stawia bardzo wysokie wymagania. Z jednej strony mamy do czynienia z ciągłym rozwojem techniki motoryzacyjnej, z drugiej z niedoskonałością systemu edukacji. Osoba, która kończy szkołę najczęściej nie posiada dostatecznej wiedzy i umiejętności, które pozwoliłyby na natychmiastowe rozpoczęcie pracy na wybranym stanowisku. Oznacza to, iż w momencie przyścia do pracy rozpoczyna się proces nie tylko wdrażania w firmę, jej kulturę organizacyjną, lecz przede wszystkim uczenie się rzemiosła i danej marki naprawianych samochodów. I tu zaczyna się prawdziwa nauka. Przełom XX i XXI wieku przyniósł nam wiele zmian, które swoim zasięgiem objęły praktycznie wszystkie dziedziny życia. Na początku XXI wieku zmiany te nabrały jeszcze większego rozmachu, co zapewne związane jest z przyspieszającym tempem życia oraz ciągłym dążeniem do doskonałości i poprawy warunków bytu. Jak łatwo się domyślić nowości nie ominęły również oświaty.

Jednym z założeń reformy programowej kształcenia zawodowego, która weszła do szkół we wrześniu 2012 r. jest przygotowanie absolwentów szkół zawodowych do funkcjonowania w świecie gospodarki opartej na wiedzy, znalezienia swojego miejsca na rynku pracy, nie tylko w miejscowości w której się uczą i mieszkają, ale również za granicami, ciągłego doskonalenia swoich umiejętności i podwyższania kwalifikacji, czyli uczenia się przez całe życie. Celem kształcenia zawodowego jest przygotowanie uczących się do życia w warunkach współczesnego świata, wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy. Zadania szkoły i innych podmiotów prowadzących kształcenie zawodowe oraz sposób ich realizacji są uwarunkowane zmianami zachodzącymi w otoczeniu gospodarczo-społecznym, na które wpływają w szczególności: idea gospodarki opartej na wiedzy, globalizacja procesów gospodarczych i społecznych, rosnący udział handlu międzynarodowego, mobilność geograficzna i zawodowa, nowe techniki i technologie, a także wzrost oczekiwań pracodawców w zakresie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników.

W procesie kształcenia zawodowego ważne jest integrowanie i korelowanie kształcenia ogólnego i zawodowego, w tym doskonalenie kompetencji kluczowych nabytych w procesie kształ-

**Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00**

cenia ogólnego, z uwzględnieniem niższych etapów edukacyjnych. Odpowiedni poziom wiedzy ogólnej powiązanej z wiedzą zawodową przyczyni się do podniesienia poziomu umiejętności zawodowych absolwentów szkół kształcących w zawodach, a tym samym zapewni im możliwość sprostania wyzwaniom zmieniającego się rynku pracy.

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie technik pojazdów samochodowych powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- diagnozowania stanu technicznego pojazdów samochodowych;
- obsługiwanie i naprawianie pojazdów samochodowych;
- organizowania i nadzorowania obsługi pojazdów samochodowych.

Zmieniające się systemy edukacyjne, które starają się sprostać potrzebom i oczekiwaniom społeczeństwa, zaspokoić głód wiedzy, spowodowały, iż zmienił się zakres obowiązków powierzanych nauczycielom. Zawód nauczyciela zmienia się, ewaluje co widać nie tylko w zakresie wymaganych kwalifikacji i kompetencji, ale także w samej postawie nauczycieli, którzy zaczynają rozumieć konieczność podejmowania nowych obowiązków, uczestniczenia w tworzeniu programów nauczania, stałego doskonalenia się. Według Słownika pedagogicznego nauczyciel to osoba, która posiada kwalifikacje do nauczania i wychowywania dzieci, młodzieży i dorosłych, kształci, wychowuje i wspomaga rozwój znajdujących się pod jego opieką uczniów. Efekt jego pracy jest uzależniony od uczniów, systemu edukacji, ale przede wszystkim od niego samego. Odgrywa on kluczową rolę w procesie edukacji. Największe znaczenie ma jego osobowość, przygotowanie, kwalifikacje zawodowe i autorytet. Jest on organizatorem, kierownikiem i opiekunem procesu kształcenia uczniów, dlatego też od niego zależą efekty tego procesu. Praca zawodowa nauczyciela wymaga nie tylko coraz lepszego wykształcenia, ale także coraz większego wkładu osobowego, zdolności i zamiłowań. Konieczność podejmowania nowych funkcji spowoduje, że praca schematyczna, monotonna przekształcać się będzie w coraz bardziej refleksyjną, gdzie obok kwalifikacji zawodowych niezbędne są: inteligencja, głębokie rozumienie procesów i zjawisk, sprawne myślenie, wyobraźnia i pomysłowość.

Nauczyciel mając wiedzę i entuzjazm, podchodzi do edukacji od strony praktycznej, definiując problem, pokazując narzędzia służące do jego rozwiązania i podpierając się niezbędną teorią, wyjaśniającą zjawiska. Ten sposób nauczania zawodowego jest tym bardziej efektywny, im bliższy jest rzeczywistym problemom, występującym w przedsiębiorstwach. Współpraca szkół z firmami jest więc niezbędna. Kluczem jest też akceptacja samodzielności myślenia ucznia i możliwości popełniania przez niego błędów. To dzięki tym elementom, proces nauczania będzie przynosił korzyści zarówno uczniom jak i nauczycielom oraz przyszłym pracodawcom. Nauczyciel, uczeń i pracodawca to kompletny, oparty na trzech nierozłącznych ogniwach, system edukacji,

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

umożliwiający rozwój kapitału ludzkiego, będącego filarem nowoczesnej gospodarki, opartej na również trzyskładnikowym systemie: badania, rozwój i innowacje.

Dzisiaj praktyczne każde przedsiębiorstwo próbuje zdefiniować swojego klienta docelowego. Wykonuje się dogłębne studia potrzeb, upodobań i pragnień takiej osoby. Próbuje się wszelkich metod na przyjęcie perspektywy klienta i rozważenie jego punktu widzenia. Wiedza ta pozwala lepiej dopasować ofertę, a w konsekwencji zwiększyć sprzedaż. Czy podobnej strategii nie powinniśmy przyjąć przy definiowaniu pożądanego pracownika? Czy zrozumienie potrzeb, marzeń i celów drugiego człowieka nie byłoby najprostszą metodą na drodze do udanej współpracy? Współpraca, bo tylko taka forma pracy przynosi największe efekty. Jeżeli strategia „wygrany-wygrany” sprawdza się w biznesie i w życiu prywatnym, to tym bardziej sprawdzi się w relacji pracodawca-pracownik. Pozostaje tylko jeden problem, jak wiedzę na temat tej delikatnej materii jaką jest szczęście drugiego człowieka, czyli naszego przyszłego pracownika, wykorzystać w procesie jego kształcenia, tym bardziej kształcenia zawodowego? Przecież szukamy odpowiednio wykształconego specjalisty. Zanim trafi do nas wymarzony inżynier i stwierdzi, że to jest jego wymarzona praca, musi przejść całą ścieżkę edukacyjną, poczynając od szkoły podstawowej, a może nawet już przedszkola. Udało się, mamy go, pracuje. Rynek się zmienia, a firma elastycznie razem z nim, co znaczy, że wymarzona praca nie jest wciąż taka sama, żeby jednak wciąż sprawiała tę samą satysfakcję, wymaga ciągłego procesu doksztalcania.

W dzisiejszych czasach, a tym bardziej w najbliższej, możliwej do przewidzenia przyszłości, proces ten będzie miał miejsce w całym okresie aktywności zawodowej. Wniosek jest więc prosty, odpowiednie szkolnictwo zawodowe jest pracodawcom niezbędne w praktycznie całym okresie życia naszych potencjalnych pracowników, mimo że znaczna część tego okresu jest dla nas bezproduktywna. Od co najmniej paru lat obserwujemy dewaluację edukacji. Tytuł technika, inżyniera, magistra czy nawet doktora nic już nie znaczy. Pracodawcy chętnie zatrudnią człowieka bez żadnego wykształcenia, ale z odpowiednią wiedzą i umiejętnościami. Powszechny brak egzaminów na studia (za to mnóstwo zbędnych i stresujących testów na każdym etapie wcześniejszego szkolnictwa- podstawówka, gimnazjum, egzamin zawodowy), powoduje obniżenie poziomu edukacji. Od studentów praktycznie niczego się nie wymaga, bo strach jest, że ubędzie nam uczniów. Po skończeniu uczelni, ci młodzi, pełni wiary w swoją wielkość, ludzie, trafiają na rynek pracy i okazuje się, że nikt ich nie chce, że zmarnowali kilka lat na studiowanie, które z nauką nic wspólnego nie miało. Oczywiście sfrustrowani, rozgoryczeni szukają miejsca w innych zawodach. Część z nich trafia na przykład do szkół, gdzie zostają nauczycielami, bo wymagania tutaj są niskie i tak „edukacyjne” koło się zamyka. Nauczycieli przedmiotów zawodowych w szkołach ponadgimnazjalnych zatrudnia się już z tytułem licencjata lub inżyniera. Gdyby

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

to był inżynier z bogatą praktyką zawodową i odpowiednią wiedzą, którą jeszcze potrafi przekazać, nie byłoby problemu. Niestety najczęściej jest to absolwent z kwalifikacjami inżyniera, który trafia do szkoły od razu po studiach, bo nigdzie nie mógł znaleźć pracy, co w większości przypadków świadczy o jego kompetencjach. Jeżeli pracodawcy nie chcą zatrudniać ludzi z odpowiednimi kwalifikacjami, ale bez kompetencji, dlaczego pozwalamy, żeby takie osoby kształciły naszych przyszłych pracowników? Przecież oni nie są w stanie przekazać im pożądanej wiedzy. Prowadzenie zajęć na niskim poziomie nie zapewnia szacunku uczniów, a młody człowiek, szukający swojej życiowej drogi, potrzebuje mentora. Potrzebuje wzoru, który rozpali w nim pasję bycia inżynierem. Tylko żeby być w stanie rozpalić w kimś taki ogień, samemu trzeba płonąć. W edukacji potrzebne są więc osoby, które potrafią mówić z pasją i zarażać swoim entuzjazmem.

Każda dobra, konkurująca na dzisiejszym rynku, firma posiada w swoich zasobach inżynierów, którzy są mentorami dla swoich kolegów z pracy, którzy są liderami zespołów i potrafią przekazać wiedzę innym. Oczywiście osoby te zazwyczaj pełnią ważne funkcje w strukturach firmy i są dobrze opłacane. Nie są więc zainteresowane dodatkową pracą, związaną z trudną rolą nauczyciela, która w dodatku przynosi marne profity. Z drugiej strony firmy nie są w stanie, przejęć na siebie procesu kształcenia zawodowego, czyli praktycznej nauki na każdym etapie edukacji. Problemem byłoby zarówno miejsce, jak i czas, który jest najcenniejszym zasobem najlepszych inżynierów. Należałoby więc wypracować metodę pośrednią. Zmobilizować najlepszych inżynierów, którzy posiadają wiedzę, umiejętności jej przekazywania i mają w sobie odrobinę ideowości, do pracy na kawałku etatu w szkole o zbieżnym profilu, a także zapewnić możliwość praktyk czy też stażu wewnątrz firmy. To powinna być ścisła współpraca szkoły z przedsiębiorstwem, wspierana chęcią płynącą z obu stron. Obie strony mogą się też od siebie wiele nauczyć. Nauczyciel się zjawia, kiedy uczeń jest gotów, a często trudno stwierdzić kto dla kogo jest nauczycielem. Jedno jest pewne, większość osób chce się uczyć, a rozwój osobisty ma jeden z wyższych priorytetów. Trudno jest znaleźć odpowiedź na pytanie, jak powinien wyglądać idealny system kształcenia zawodowego. Na pewno powinien brać pod uwagę wszystkie wspomniane powyżej elementy, promując rozwój i samorealizację człowieka, a nie jego produktywność. Produktywnością zajmą się pracodawcy, umiejętnie zagospodarowując potencjał i kompetencje szczęśliwej jednostki. Jeżeli tego nie zrobią, mogą być pewni, że coraz trudniej będzie im znaleźć odpowiedniego pracownika, a jeszcze trudniej będzie go zatrzymać. Oczywiście nadal należy kłaść nacisk na naukę języków obcych, ale do tego już się wszyscy przyzwyczaili. Praca w obcym kraju, która dzisiaj jest coraz popularniejsza, wiąże się z posługiwaniem się obcym językiem. Doskonalenie zawodowe nauczycieli w Polsce odwołuje się w swoich założeniach do idei edukacji ustawicznej, zwanej też kształceniem przez całe życie, w trakcie którego jego organizatorzy starają się wyeliminować rozbieżności między teorią a praktyką edukacji. Proces ten przebiega w toku

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

pracy zawodowej nauczycieli, stając się czymś tak samo oczywistym jak to, że do wykonania tej profesji niezbędne są odpowiednie kwalifikacje. Stanowi to swoistego rodzaju przedłużenie możliwości rozwojowych nauczycieli na okres pełnienia przez nich roli zawodowej. W czasach reformy systemu oświaty zmieniły się oczekiwania wobec nauczycieli, przed którymi stawia się dzisiaj wiele wymagań. Wszyscy dostrzegamy istotne zmiany w otaczającym nas świecie, którym właśnie szkoła powinna sprostać, przygotowując uczniów do życia, tak aby w twórczy sposób kreowali rzeczywistość. To nauczyciel ma być tym, kto rozwija w uczniach aktywność, kreatywność, kształtuje twórcze postawy. Propozycja tworzenia takiej szkoły wyznacza nauczycielowi zupełnie nową rolę w procesie kształcenia.

Rozmawiając z nauczycielami można zauważyć, iż nie wszyscy dydaktycy zgadzają się z ideą edukacji ustawicznej. Niektórzy nadal uważają, że informacje zdobyte podczas studiów są wystarczające lub też, że wieloletnia praktyka w zawodzie to jedyny klucz do sukcesu. Niestety tak nie jest. Należy systematycznie dążyć do zmiany takiego myślenia. Powszechnie wiadomo, że zmiany w świadomości człowieka są najtrudniejsze do przeprowadzenia, szczególnie gdy dany pogląd jest głęboko zakorzeniony i jeszcze podparty stereotypami. W moim odczuciu należy stworzyć atrakcyjne warunki do kształcenia ustawicznego, wówczas zmiany te będą zachodzić łatwiej i szybciej. Krokiem w dobrą stronę jest właśnie realizacja projektów takich jak „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”, gdzie nauczyciele mieli możliwość podniesienia swoich kwalifikacji, zaktualizowania wiedzy, uzupełnienia braków. Dodatkowo przystępując i uczestnicząc w projekcie realizują ideę kształcenia się przez całe życie. Komisja Edukacji Narodowej stara się ugruntować przekonanie, iż człowiek powinien kształcić się przez całe życie, że kształcenie szkolne to tylko początek zdobywania wiedzy. Zwrócono również uwagę, że szkoła musi zerwać z kształceniem tylko werbalnym, pamięciowym, a przygotować człowieka do ciągłej pracy nad sobą, nad rozwojem osobowości własnej. Od najmłodszych lat należy uświadamiać ludzi, że pokonywanie kolejnych etapów edukacji ma służyć zdobyciu solidnej podstawy, na której w przyszłości będzie się budować, uaktualniać wiedzę. Dzięki temu staniemy się świadomymi i kreatywnymi obywatelami świata, którzy nawet w wieku starszym nie będą dyskwalifikowani z powodu nieaktualnej wiedzy i umiejętności. Analizując współpracę z nauczycielami podczas realizacji projektu „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych” można jednoznacznie stwierdzić, że konieczne jest stałe podnoszenie kwalifikacji, aby móc na bieżąco śledzić zmiany jakie zachodzą w technologii w poszczególnych branżach, jak postęp oddziałuje na warunki i jakość pracy a także by móc zweryfikować swoje umiejętności, które przecież dalej przekazują uczniom. Tylko praktyka w rzeczywistych warunkach pracy danego zawodu pozwoli na dogłębne poznanie tematu i właściwe przekazanie potrzebnej wiedzy. Współpraca i rozmowy

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

z nauczycielami realizującymi projekt pozwoliła mi na bliższe poznanie zagadnień związanych ze szkolnictwem zawodowym. Ze względu na specyfikę projektu Program doskonalenia zawodowego kierowany był dla nauczycieli przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu i powstał w celu aktualizacji wiedzy oraz doskonalenia ich umiejętności zawodowych. Ciągłe wprowadzanie nowych technologii w zakresie budowy i eksploatacji pojazdów samochodowych stwarzają konieczność stałego uzupełniania wiedzy oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Dynamiczny rozwój branży motoryzacyjnej przyczynił się do powstania luk w zakresie kompetencji zawodowych kadry nauczycielskiej, mających bezpośredni wpływ na jakość przygotowania zawodowego. Zauważyłem kilka problemów, nad którymi należy się dłuższą chwilę zastanowić i spróbować poszukać skutecznego rozwiązania. Pomimo, że pojawiające się tu refleksje dotyczyć będą głównie nauczania zawodów z branży motoryzacyjnej, myślę że część lub nawet zdecydowana większość z nich pojawia się w nauczaniu każdego zawodu. Problemem z jakim się spotkałem to niewłaściwie wyposażone pracownie, w których odbywają się zajęcia praktyczne. Nie od dziś wiadomo, że stałym problemem szkolnictwa jest brak wystarczających funduszy. Dlatego też w tej materii nawet przy najlepszych chęciach ze strony nauczycieli czy dyrekcji bez systemowego i finansowego wsparcia ze strony rządu nie znajdzie się kompromisu. Szkoły również muszą śledzić aktualne trendy i wprowadzać do swoich pracowni - chociaż te najważniejsze, by uczeń mógł nabyć praktycznych umiejętności posługiwania się danym sprzętem, aby ten nie zaskoczył go w nowym miejscu pracy.

Jak już wcześniej wspominałem jednym z rozwiązań omawianych problemów jest stałe doskonalenie nauczycieli. To oni bowiem muszą nauczyć uczniów, którzy w przyszłości staną się pracownikami, fundamentalnych zasad i reguł. Niestety nauczyciel nie wypełni tego zadania we właściwy sposób, gdy sam nie będzie dysponował odpowiednią wiedzą. Konieczne jest zatem, aby nauczyciele stale się doksztalali i to w sposób wszechstronny. Jednym z możliwych rozwiązań jest uczestnictwo w projektach takich jak „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”.

Dzięki współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego ani szkoła ani sam nauczyciel nie ponosi kosztów związanych z doskonaleniem zawodowym co jest bardzo istotnym aspektem zważywszy na fakt stale brakujących środków w szkolnictwie. Ponadto nauczyciel ma możliwość uczestniczenia w normalnych, rzeczywistych warunkach pracy. Dzięki temu wiedza przekazywana uczniom nie jest książkowa. Nauczyciele mogą odwoływać się do doświadczeń zdobytych podczas praktyk, opowiadać o tym, czego się nauczyli, co zobaczyli. Ponadto będąc w zakładach napraw samochodów nauczyciele mają możliwość zapoznania się z nowinkami technicznymi i technologicznymi, przyswojenia termi-

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

nologii stosowanej w danym miejscu. Są to rzeczy niezwykle istotne, gdyż informacji takich nie znajdą w książkach. Warto również zwrócić się do dyrekcji placówek oświatowych by namawiali swoich nauczycieli do uczestnictwa w takich projektach. Dzięki temu szkoły zyskają na swojej atrakcyjności, ze względu na wysoko wykwalifikowanych dydaktyków, którzy będą w sposób bardziej przystępny przekazywać aktualną wiedzę. Ważne jest również to, aby nie zaprzestać na jednym szkoleniu, ponieważ technologia nie staje w miejscu tylko stale się rozwija. Zatem istotne jest, by co jakiś czas powtarzać praktyki. Tylko taki sposób doskonalenia zawodowego pozwoli na zapobieganie dezaktualizacji wiedzy i przekazywanie uczniom aktualnej i rzetelnej wiedzy. Niestety za kilka lat może ponownie powrócić problem finansowania omawianych praktyk, ponieważ limit środków z Unii Europejskiej przekazywanych na tego typu działania zostanie wyczerpany. W związku z tym powinno się usilnie starać, by wprowadzić rozwiązania systemowe, w taki sposób aby to państwo polskie wzięło na siebie tę odpowiedzialność i dbało o stale wysoki poziom nauczania, poprzez opłacanie staży i praktyk nauczycieli w przedsiębiorstwach.

Warto również pomyśleć nad tym, aby po odbytych stażach czy praktykach dydaktykom pozostawały materiały, z których mogliby korzystać podczas codziennych zajęć edukacyjnych. Dobrym pomysłem byłoby tworzenie pomocy dydaktycznych w postaci nagrań wideo z profesjonalnym instruktorem. Dzięki temu nie tylko nauczyciel biorący udział w stażu zdobyłby odpowiednią wiedzę, ale również mógłby co jakiś czas sprawdzać czy dalej poprawnie wykonuje poszczególne czynności, jak również przekazać takie nagranie innym nauczycielom czy uczniom, rozpowszechniając tym samym potrzebną wiedzę.

Pozostaje jeszcze jedna bardzo istotna kwestia - współpraca szkolnictwa zawodowego ze światem biznesu. Nawet w przypadku gdyby nie udało się pozyskać środków na doskonalenie nauczycieli czy to ze środków Unii Europejskiej czy też krajowych konieczne jest by nauczyciele utrzymywali stały kontakt z przedsiębiorcami. Tylko współpraca na płaszczyźnie nauczyciel – przedsiębiorstwo pozwoli na właściwy przepływ wiedzy pomiędzy tymi jednostkami. Kontakt ten zapewne zaowocuje wyższą jakością kształcenia przyszłych adeptów zawodów związanych z branżą motoryzacyjną. Na temat szkolnictwa zawodowego w Polsce można mówić wiele. Nie da się ukryć, że jest dużo do zrobienia, by dojść do stanu idealnego.

Na podstawie doświadczeń z realizacji projektu „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych” stwierdzam, że istnieje ogromna potrzeba doskonalenia zawodowego nauczycieli. Rozwijające się technologie, wszechobecna globalizacja, zmiana stylu życia, zmieniające się potrzeby rynku pracy oraz świadomości społeczeństwa wymuszają wręcz systematyczne rozwijanie się i doksztalcanie, szczególnie u osób, które swoją wiedzę przekazują kolejnym pokoleniom, uposażając ich tym samym w informacje potrzebne do

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

wejścia na rynek pracy. Zatem mniej istotne jest jaką formę przybierze doskonalenie zawodowe i z jakich środków będzie finansowane, natomiast bardziej znaczące jest zakodowanie potrzeby stałego doskonalenia się – uczenia się przez całe życie.

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

Zbigniew Skwierczyński - przedsiębiorca, ekspert konsultujący programy doskonalenia zawodowego w projekcie „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”

„Praktyki nauczycieli kluczem do sukcesu szkolnictwa zawodowego”

Po latach stagnacji szkolnictwa zawodowego odnotowuje się, iż ponownie nabiera ono wartości. Zastój w szkolnictwie zawodowym spowodował zmniejszenie się liczebności kadry kształcenia zawodowego, jak również spadek zainteresowania kierunkami technicznymi przez młodzież.

W szybkim tempie przybywa na rynku nowych technologii we wszystkich dziedzinach, w tym również branża motoryzacyjna uległa znacznemu rozwojowi. Mamy coraz więcej warsztatów nowocześnie wyposażonych, gwarantujących wysoki standard usług, a na rynku pracy jest wyczuwalny brak fachowców.

Rynek oczekuje, wręcz domaga się wykwalifikowanych fachowców (robotników i techników), mających zdolność do szybkiego podjęcia zadań na bardzo konkretnych stanowiskach pracy.

Analitycy wskazują, że do roku 2020 wystąpi znaczne zapotrzebowanie na średnio i wysoko wykwalifikowanych pracowników.

Nasuwa się pytanie : Kto ma ich kształcić?

Właśnie rynek oczekuje na nauczycieli, którzy sprostają temu wyzwaniu i w profesjonalny sposób przygotowują tych potrzebnych na rynku pracy fachowców.

Naprzeciw tym oczekiwaniom wychodzi projekt:

„ Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnej”

Kto korzysta na uczestnictwie w projekcie?

SZKOŁY

- ▶ kadre nauczycielską o podwyższonych kwalifikacjach zawodowych;
- ▶ możliwości współpracy z firmami motoryzacyjnymi i wymianę doświadczeń w zakresie branży motoryzacyjnej;
- ▶ możliwość odbywania praktyk przez uczniów;

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

- ▶ wykorzystanie materiałów oraz programów doskonalenia zawodowego uzyskanych w ramach projektu do nauczania w szkole.

NAUCZYCIELE

- ▶ odbycie bezpłatnych praktyk w nowoczesnych warsztatach i serwisach;
- ▶ podniesienie konkurencyjności na rynku pracy poprzez podwyższenie kwalifikacji zawodowych;
- ▶ dostęp do najlepszej wiedzy z motoryzacji;
- ▶ zapoznanie się z nowoczesnym sprzętem, urządzeniami stosowanymi w branży motoryzacyjnej;
- ▶ umożliwienie nauczycielom nabycia doświadczeń w funkcjonowaniu firm branży motoryzacyjnej;
- ▶ umożliwienie przetestowania indywidualnych programów praktyk oraz doskonalenie swoich umiejętności;
- ▶ wpływ na kreowanie nowych programów praktyk;
- ▶ możliwość wymiany doświadczeń zawodowych pomiędzy współuczestnikami projektu;
- ▶ zapoznanie się ze szczegółowymi oczekiwaniami pracodawców w stosunku do absolwentów szkół samochodowych.

PRZEDSIĘBIORCY (pracodawcy):

- ▶ znajdują wykwalifikowanych pracowników;
- ▶ współpracując ze szkołą mają wpływ na kształcenie przyszłej kadry technicznej poprzez umożliwianie praktyk dla uczniów w swoim przedsiębiorstwie;
- ▶ konkurencyjność na rynku usług.

SPOŁECZEŃSTWO (klienci warsztatów):

- ▶ pojazdy są obsługiwane przez wykwalifikowaną kadrę.

Problemy szkolnictwa zawodowego

- ▶ kierunki kształcenia mijają się z potrzebami rynku pracy;
- ▶ niski poziom praktycznej nauki zawodu;
- ▶ niedostateczna współpraca szkół z zakładami pracy;

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

- ▶ rozdziwięk pomiędzy wiedzą nauczycieli a nowoczesną technologią.

Jak jest obecnie w systemie kształcenia zawodowego?

Obecnie absolwent szkoły nie zawsze spełnia wymagania, jakie stawia przed nim pracodawca. Potencjalny kandydat na pracownika bardzo często posiada znaczne braki w wyszkoleniu i posługiwaniu się narzędziami i sprzętem diagnostycznym. Mogę przytoczyć wiele przykładów z własnego doświadczenia. Przeprowadzając corocznie egzaminy z ramienia OKE w Warszawie, sam często sobie zadaję pytanie – czym w tym roku mnie zaskoczą uczniowie przystępujący do egzaminu.

Również jako rzeczoznawca samochodowy często sporządzam opinie techniczne na temat jakości napraw pojazdów samochodowych.

Muszę stwierdzić, że naprawy te niejednokrotnie wykonywano niezgodnie z technologią napraw, z częstym naruszeniem ogólnie przyjętych norm, przez niedoświadczonych mechaników (tzw. „złote ręczki”) w warunkach nie mających nic wspólnego z warsztatem.

Mam jednak nadzieję, że w końcu doczekamy się absolwentów profesjonalnie przygotowanych do zawodu, absolwentów spełniających wymagania pracodawców.

Jak powinno wyglądać szkolenie zawodowe

Ciągły rozwój procesów technologicznych i produktów oraz starzenia się społeczeństwa przyczyniają się do zmiany struktur zatrudnienia. Kształcenie i szkolenie zawodowe musi być do tych zmian odpowiednio przystosowane. Oznacza to, że kształcenie zawodowe powinno wyposażyć młodzież w umiejętności najbardziej poszukiwane na rynku pracy.

Czynniki decydujące o jakości kształcenia zawodowego

- ▶ kwalifikacje nauczycieli (ciągły rozwój przez udział w doskonaleniu zawodowym);
- ▶ nawiązanie współpracy z przedsiębiorstwami;
- ▶ odpowiedni program nauczania i jego realizacja;
- ▶ wyposażenie szkół w bazę dydaktyczno –techniczną;
- ▶ realizacja procesu kształcenia.

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

WNIOSKI

„Program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych” wychodzi naprzeciw oczekiwaniom rynku pracy.

Ciągłe wprowadzanie nowych technologii w zakresie budowy, eksploatacji i obsługi pojazdów samochodowych wymaga ciągłego uzupełniania wiedzy w tym zakresie, oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

Dynamiczny rozwój branży motoryzacyjnej przyczynił się do powstania luk w zakresie kompetencji zawodowych kadry nauczycielskiej, mającej bezpośredni wpływ na jakość przygotowania zawodowego absolwentów.

Praktyki realizowane zgodnie z tym programem pozwolą na podwyższenie poziomu kształcenia przyszłej kadry technicznej przedsiębiorstw branży motoryzacyjnej.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

RAPORT

**Z realizacji programu praktyk dla nauczycieli i instruktorów
praktycznej nauki zawodu w ramach projektu:
„Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów
branży motoryzacyjnych” kształcących w zawodzie:
MECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH
723103**

Okres: 01.01.2012 -31.12.2013

Opracowanie: **Marek Rechnio**

Warszawa, grudzień 2013

Projekt „Programu doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

Spis treści

1.	Wstęp	21
2.	Projekt „Programu doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych” kształcących w zawodzie: mechanik pojazdów samochodowych 723103	21
2.1	Charakterystyka i cele projektu	21
2.2	Projektodawca - Mazowiecka Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Warszawie	22
2.3	Przedsiębiorstwa organizujące praktyki	23
2.4	Grupa docelowa	25
3.	Podsumowanie wdrożenia praktyk w ujęci statystycznym	25
3.1	Płeć	26
3.2	Wiek	27
3.3	Wykształcenie	28
3.4	Miejsce zamieszkania	29
3.5	Miejsce praktyk	31
4.	Analiza „Programu doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych” kształcących w zawodzie: mechanik pojazdów samochodowych 723103	32
4.1	Szczegółowy program praktyk	34
4.2	Uszczegółowiony program praktyk	34
4.3	Realizacja treści kształcenia	37
5.	Analiza dzienników praktyk	37
6.	Analiza ankiet końcowych	38
7.	Zakończenie	38

1. Wstęp

Raport z realizacji programu praktyk dla nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu kształcących w zawodzie: mechanik pojazdów samochodowych 723103 powstał w ramach projektu: „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”, realizowane go przez Mazowiecką Izbę Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Warszawie, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem niniejszego raportu jest przedstawienie przebiegu wdrażania pilotażowego programu praktyk napisanego w oparciu o model organizacyjny doskonalenia zawodowego nauczycieli w przedsiębiorstwach usług motoryzacyjnych wypracowany w ramach cyklu spotkań seminaryjnych i konsultacji z nauczycielami przedmiotów zawodowych, instruktorami praktycznej nauki zawodu oraz przedsiębiorcami branży motoryzacyjnej.

2. Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych” kształcących w zawodzie: mechanik pojazdów samochodowych 723103

2.1 Charakterystyka i cele projektu

Głównym celem projektu: „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych” kształcących w zawodzie: mechanik pojazdów samochodowych 723103 jest wzmocnienie potencjału nauczycieli przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu, kształcących w zawodach branży motoryzacyjnej, w zakresie posiadanych kwalifikacji oraz kompetencji zawodowych.

Wśród celów szczegółowych projektu należy wymienić:

- ▶ poszerzenie wiedzy nauczycieli przedmiotów zawodowych, nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu branży motoryzacyjnej w zakresie nowoczesnej technologii obsługi, diagnostyki i naprawy pojazdów samochodowych,
- ▶ aktualizację wiedzy oraz umiejętności praktycznych z zakresu zastosowania i obsługi nowoczesnych urządzeń i przyrządów służących do diagnostyki oraz naprawy zespołów i podzespołów pojazdów samochodowych,
- ▶ wypracowanie modelu współpracy nauczycieli z przedsiębiorcami, uwzględniającej wzajemne oczekiwania.

2.2 Projektodawca - Mazowiecka Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Warszawie

Mazowiecka Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Warszawie jest społeczno-zawodową organizacją samorządu gospodarczego rzemiosła i przedsiębiorczości. W swoich strukturach zrzesza cechy, spółdzielnie rzemieślnicze oraz inne jednostki organizacyjne, których celem jest wspieranie rozwoju gospodarczego rzemiosła. Jest reprezentantem tego środowiska wobec organów władzy państwowej i terytorialnej. Od lat podejmuje działania zmierzające do akcentowania roli małych i średnich przedsiębiorstw w życiu gospodarczym naszego kraju. Izba działa na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i kształtuje postawy przedsiębiorcze wśród społeczeństwa.

Izba jest ważną instytucją infrastruktury doradczej, szkoleniowej i informacyjnej na Mazowszu. Chętnym pragnącym pogłębiać swoją wiedzę proponuje bogatą ofertę szkoleń. Prowadzone w Izbie zajęcia mają charakter seminaryjny. Oprócz wykładu na temat, który jest przedmiotem szkolenia, można uzyskać odpowiedzi na nurtujące pytania i wątpliwości. Wiedza zdobyta na kursach – prowadzonych przez wybitnych specjalistów – pozwala na prawidłowe prowadzenie i zarządzanie własną firmą. Izba udziela informacji na temat podatków, prawa, marketingu, oświaty zawodowej, funduszy unijnych, systemu ubezpieczeń społecznych. Przeprowadza egzaminy kwalifikacyjne na tytuły czeladnika i mistrza w zawodach rzemieślniczych. Uzyskane w Izbie dyplomy mistrzowskie i świadectwa czeladnicze stanowią uznawane w Polsce i za granicą świadectwa kwalifikacji zawodowych.

Wychodząc naprzeciw obecnym czasom i oczekiwaniom przedsiębiorców Izba stale doskonali system świadczonych usług starając się zapewnić nowoczesną, kompleksową obsługę zarówno dla osób prowadzących działalność gospodarczą, jak i zamierzających ją uruchomić. Zatrudnieni w Izbie pracownicy to wysoko wykwalifikowany, kompletny i stale podnoszący swoje kwalifikacje personel, który zapewnia wysokiej jakości usługi. Izba jest także reprezentantem rzemiosła i małej przedsiębiorczości na arenie międzynarodowej poprzez aktywne uczestnictwo w znaczących dla tego sektora konferencjach i sympozjach. Pośredniczy w kojarzeniu ofert krajowych i zagranicznych, organizuje i podejmuje misje handlowe w różnych krajach, wyszukując partnerów do współpracy.

W celu stworzenia szerokiej platformy dla wdrażania poglądów i postulatów środowiska rzemiosła i innych małych i średnich przedsiębiorstw oraz lepszej możliwości prezentowania stanowisk tego środowiska wobec Parlamentu i Rządu – Izba powołała w roku 1992 – Fundację Małych i Średnich Przedsiębiorstw, której celem jest udzielanie wszechstronnej pomocy małym i średnim przedsiębiorstwom, wspieranie i organizowanie działań prowadzących do promocji

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

msp w Polsce i zagranicą, współpraca z instytucjami i podmiotami krajowymi i zagranicznymi zainteresowanymi rozwojem małych i średnich firm polskich.

Mazowiecka Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości wchodzi w skład sieci Krajowego Systemu Usług (KSU) w ramach akredytacji uzyskanej przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości. W zakresie akredytacji świadczy usługi informacyjne na rzecz przedsiębiorców, absolwentów szkół, osób rozpoczynających działalność gospodarczą. Izba posiada wdrożony System Zarządzania Jakością ISO 9001:2009 oraz wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

2.3 Przedsiębiorstwa organizujące praktyki

- **Auto Mobil Service**

Warsztat samochodowy
ul. Nocznickiego 31a
01-918 Warszawa - Żoliborz
tel. 22 353 40 96
kom. 660 75 15 64
<http://www.automobilservice.pl/strona.php?31673>

- **Serwis inż. Borys Piech**

ul. Wańkowicza 33
15-166 Białystok
tel/fax 85 675 13 96
e-mail: autoserwisbp@gmail.com
<http://www.autoserwisbp.pl/>

- **Auto-Żywna. Andrzej Żywna**

ul. Szosa Knyszyńska 18
15-694 Białystok - Fasty
tel. 085 653 15 80
fax 085 654 75 40
<http://www.auto-zywna.com.pl>
zywna@auto-zywna.com.pl

- **DRYWA Gdańsk**

Kartuska 410
80-125 Gdańsk
Tel.: (58) 322 23 33
<http://www.volvocars-partner.pl/drywa/ONas/Strony/default.aspx>

- **Firma Handlowo Usługowa „Auto-Center”**

B.J. Kasprzyk, M. S. Migdał Spółka Jawna

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

Autoryzowany dystrybutor firmy OPEL

30-556 Kraków

ul. Wodna 2

tel: (12) 622 50 00

e-mail: salon@autocenter.krakow.pl

<http://opel.autocenter.krakow.pl/>

- **Marimex Sp. z o.o. Sp. Kom.**

ul. Krakowska 7

34-400 Nowy Targ

<http://www.opel.marimex.com.pl/index.htm>

- **PHU Marpon**

Mechanika pojazdowa

Wulkanizacja

Mariusz Kamadulski

ul. Orłowska 62

88-100 Inowrocław

<http://www.autoserwisinowroclaw.pl/kontakt.html>

tel.: 501 587 808

e-mail: marpon.serwis@wp.pl

- **PUH „Zdunek” Sp. z o.o.**

ul. Miałki Szlak 43/45

80-717 Gdańsk

<http://www.zdunek.pl/>

- **PRZEDSIĘBIORSTWO PRYWATNE „CARSTOL” A.D. FEĆ SP. J.**

Trzebińska 52

32-500 Chrzanów

Tel.: (32) 6232328 wewn. 16

<http://www.carstol.fiat.pl/o-nas-4.html>

- **Technotop Sp. z o.o.**

Adres: Aleja Kraśnicka 150, Lublin

Telefon: 81 748 87 11

<http://www.kia.com/pl/technotop>

- **Szewczyk Auto Sp. z o.o. w organizacji**

ul. Radzymińska 78

03-752 Warszawa

tel.: +48 22 511 70 00

info@szewczyk.vw.pl

<http://www.szewczyk.vw.pl/>

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

- **URSYN CAR FORD WARSZAWA**

ul. Romera 14
02-784 Warszawa
tel. 22 644 75 75

- **URSYN CAR FORD PIASECZNO**

ul. Żeromskiego 36
05-500 Piaseczno
tel. 22 73 55 900
<http://www.ursyncar.pl/index.php>

2.4 Grupa docelowa

Najważniejszym działaniem programu doskonalenia nauczycieli branży motoryzacyjnej jest organizacja praktyk dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu kształcących techników pojazdów samochodowych. Miejscami organizacji wspomnianych praktyk są przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży motoryzacyjnej oferujące usługi z zakresu mechaniki pojazdowej. Adresatami omawianych praktyk byli nauczycielki i nauczyciele uczący „teoretycznych” przedmiotów zawodowych, oraz instruktorki i instruktorzy praktycznej nauki zawodu w szkołach samochodowych. Stworzenie projektu adresowanego do nauczycieli kształcenia zawodowego z branży motoryzacyjnej umożliwiło po pierwsze, zapoznanie ich z nowoczesnymi technologiami stosowanymi na współczesnym rynku usług motoryzacyjnych w warunkach rzeczywiście funkcjonującego przedsiębiorstwa, a po wtóre, przybliżyło problemy szkolnictwa zawodowego przedsiębiorcą. Podniesienie kompetencji nauczycieli, aktualizacji ich wiedzy, lepsze rozpoznanie wymagań rynku pracy w branży motoryzacyjnej sprawia, że choć bezpośrednią grupą docelową stanowili nauczyciele, to tak naprawdę korzyści wynikające z realizacji programu dotyczą przede wszystkim ich uczniów.

3. Podsumowanie wdrożenia praktyk w ujęciu statystycznym

W ramach realizacji programu praktyk dla nauczycieli przedmiotów zawodowych, oraz nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych staże w serwisach obsługowych odbyło 41 osób.

Podział ilościowy i procentowy z uwzględnieniem podziału na płeć, wiek, wykształcenie i miejsce zamieszkania zawiera zestawienie poniżej.

3.1 Płeć

Tabela 1.

liczba osób biorących udział w praktykach zawodu mechanik pojazdów samochodowych	liczba i % kobiet biorących udział w projekcie	liczba i % mężczyzn biorących udział w projekcie
41	Ilość – 0 % - 0	Ilość – 41 % – 100

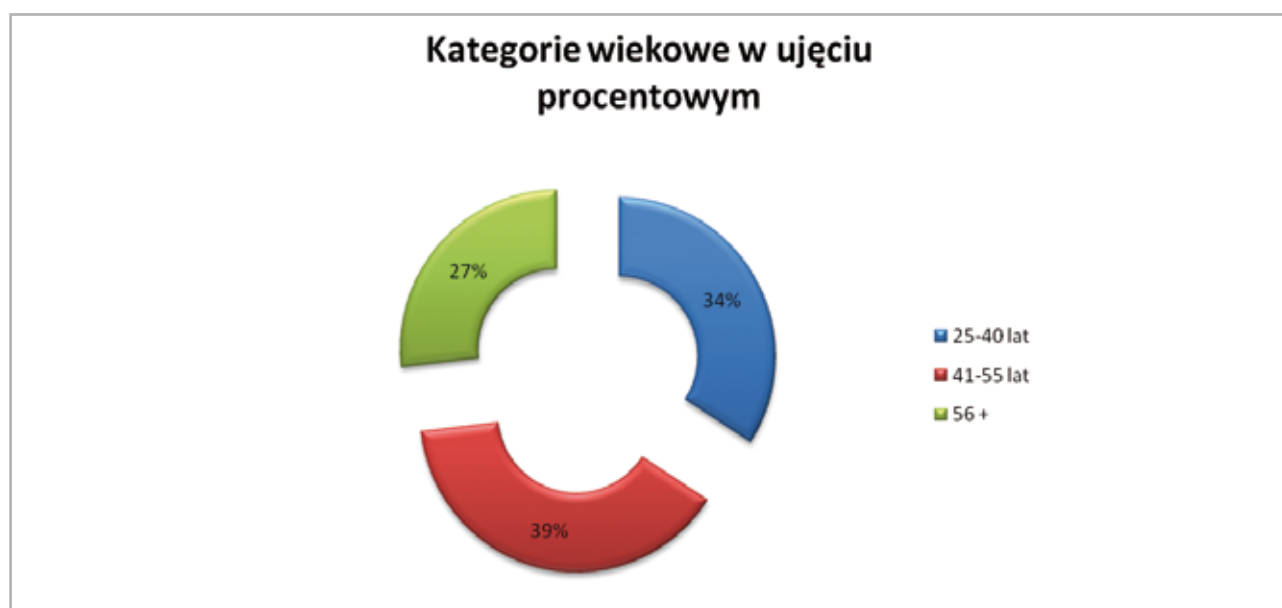
W ramach realizacji projektu praktyk dla nauczycieli przedmiotów zawodowych kształcących w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych udział w praktykach wzięło 41 osób. Do udziału w stażach organizowanych w ramach projektu w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych zgłosili się wyłącznie mężczyźni. (Tabela1). Mimo intensywnych starań i prób dotarcia do jak najszerszych kręgów nauczycieli nie udało się pozyskać uczestniczek. Istotnym powodem takiego stanu rzeczy jest olbrzymia dysproporcja pomiędzy ilością kobiet i mężczyzn uczących przedmiotów zawodowych. O ile zawód nauczyciela uważa się powszechnie za zawód w dużym stopniu sfeminizowany, o tyle odsetek kobiet uczących przedmiotów technicznych, ściśle związanych z zawodem technik pojazdów samochodowy jest znikomy. Innym powodem braku kobiet w organizowanych praktykach w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych jest zbieżność treści kształcenia w zawodach technik pojazdów samochodowych i mechanik pojazdów samochodowych, a po wprowadzeniu w trakcie trwania projektu zmian w podstawach programowych omawianych zawodów stworzenie wspólnej kwalifikacji korelującej i ujednolicającej wymagania zawodowe dla obu zawodów sprawiło że spośród bardzo nielicznej grupy nauczycielek branży motoryzacyjnej, wszystkie zainteresowane kobiety zgłosiły się do zawodu technik pojazdów samochodowych. Widoczne dysproporcje są w pewnym sensie odzwierciedleniem struktury nauczania w zawodzie, który jest w obiegowej opinii typowo „męskim” zawodem. Z tego też powodu wśród nauczycieli np. praktycznej nauki zawodu a zwłaszcza instruktorów nauki zawodu, kobiet po prostu nie ma.

3.2 Wiek

Tabela 2

liczba osób biorących udział w praktykach zawodu mechanik pojazdów samochodowych	liczba i % osób w wieku 25-40 lat biorących udział w praktykach zawodu mechanik pojazdów samochodowych	liczba i % osób w wieku 41-55 lat praktykach zawodu mechanik pojazdów samochodowych	liczba i % osób w wieku 56+ biorących udział w praktykach zawodu mechanik pojazdów samochodowych
41	Ilość - 14 % - 34	Ilość - 16 % - 39	Ilość - 11 % - 27

Analizując strukturę wiekową uczestników uwagę zwraca wyrównana ilość osób w poszczególnych grupach wiekowych. Wśród uczestników praktyk największy odsetek stanowili nauczyciele w przedziale wiekowy 41-55 lat. W tej grupie wiekowej mieści się 16 uczestników czyli 39 % z całej populacji 41 osób uczestniczących w projekcie. Drugą pod względem liczebności grupę, stanowią uczestnicy pomiędzy 25 a 40 rokiem życia. Tworzy ją 14 osób co stanowi 34% udziału w całości nauczycieli odbywających staż w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych. Najmniej liczną, bo reprezentowaną przez 11 osób stanowi grupa uczestników powyżej 56 roku życia (27%). Rozkład na poszczególne grupy wiekowe przedstawia rysunek 1.

Rysunek 1

3.3 Wykształcenie

Tabela 3

liczba osób biorących udział w praktykach zawodu mechanik pojazdów samochodowych	liczba i % osób z wykształceniem ponadgimnazjalnym biorących udział w praktykach zawodu mechanik pojazdów samochodowych	liczba i % osób z wykształceniem pomaturalnym biorących udział w praktykach zawodu mechanik pojazdów samochodowych	liczba i % osób z wykształceniem wyższym biorących udział w praktykach zawodu mechanik pojazdów samochodowych
41	Ilość - 6 % - 15	Ilość - 5 % - 12	Ilość - 30 % - 73

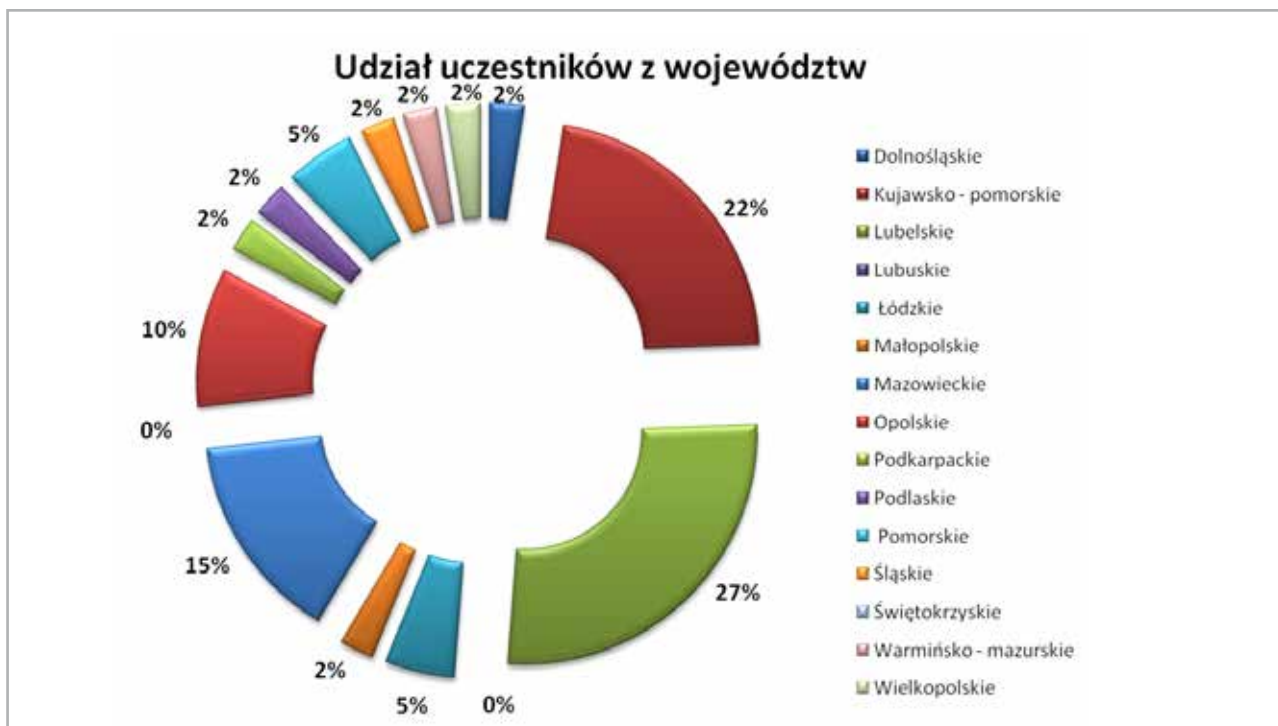
Strukturę uczestników praktyk w zakładach obsługi pojazdów samochodowych, uwzględniających zróżnicowanie pod względem wykształcenia przedstawia rys. 2. Wykres wyraźnie prezentuje wysoki poziom wykształcenia uczestników, co oczywiście jest naturalne, gdyż wynika z wymagań stawianych nauczycielom, gdzie kwalifikacje są potwierdzane dyplomem wyższych uczelni. Spośród 41 osób korzystających z możliwości uzupełnienia swoich kompetencji podczas praktyk w nowoczesnych serwisach motoryzacyjnych 30 uczestników (tj. 73% ogółu) ukończyło studia wyższe. 5 osób (co stanowi 12%) legitymuje się wykształceniem pomaturalnym i 15% uczestników, tj. 6 osób, określiło swoje wykształcenie jako ponadgimnazjalne. W tym miejscu warto podkreślić pozytywną postawę tych nauczycieli, którzy mimo wysokiego wykształcenia, dążą do aktualizacji swojej wiedzy, a tym samym podnoszenia swoich kompetencji. Udział w realizowanym programie potwierdza świadomość konieczności ciągłego dokształcania się oraz uzupełniania wiedzy i umiejętności, co w dobie nieustannych zmian i dynamicznego rozwoju stanowi gwarancję przekazywania aktualnej wiedzy w procesie kształcenia przyszłych kadr branży motoryzacyjnej

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

Rysunek 2

3.4. Miejsce zamieszkania

Ryssunek 3

Projekt praktyk dla nauczycieli kształcących w zawodach branży motoryzacyjnych objął swoim zasięgiem cały kraj. Również nauczyciele uczestniczący w praktykach wg programu dla mechanika pojazdów samochodowych reprezentowali praktycznie wszystkie województwa naszego kraju. Dane dotyczące ilości uczestników z poszczególnych województw prezentuje rysunek nr.3.

**Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00**

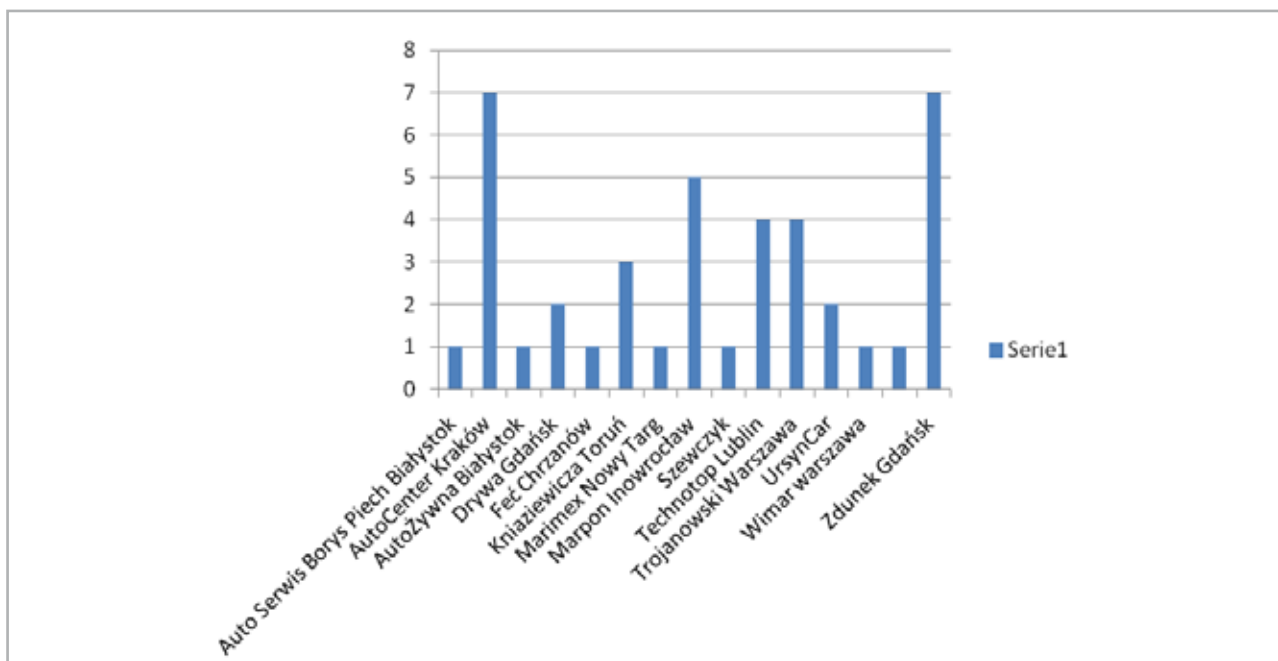
Najliczniej, bo przez 11 uczestników (27%) reprezentowane było województwo lubelskie oraz województwo kujawsko pomorskie z 9 uczestnikami (22%). Warto zauważyć że właściwie z tych dwóch województw zgłosiło się prawie połowę uczestników praktyk w zawodzie mechanikm pojazdów samochodowych. Były też województwa reprezentowane symbolicznie, przez jednego uczestnika (np. dolnośląskie, małopolskie czy opolskie). Szczegółowy podział przedstawia tabela 4. Województwa lubuskie, świętokrzyskie i zachodnio - pomorskie nie mają żadnego przedstawiciela.

Tabela 4

Lp	Województwo	Liczba uczestników	% uczestników
1.	Dolnośląskie	1	2
2.	Kujawsko - pomorskie	9	22
3.	Lubelskie	11	27
4	Lubuskie	0	0
5	Łódzkie	2	5
6	Małopolskie	1	2
7	Mazowieckie	6	15
8	Opolskie	4	10
9	Podkarpackie	1	2
10	Podlaskie	1	2
11	Pomorskie	2	5
12	Śląskie	1	2
13	Świętokrzyskie	0	0
14	Warmińsko - mazurskie	1	2
15	Wielkopolskie	1	2
16	Zachodniopomorskie	0	0

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

3.5 Miejsce praktyk

Rysunek 4

Rozkład uczestników w poszczególnych przedsiębiorstwach organizujących praktyki dla nauczycieli kształcących w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych ilustruje rys. 4.

Spośród 41 uczestników stażu w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych po 7 uczestniczyło w praktykach zorganizowanych przez przedsiębiorstwa Auto Serwis Borys w Białymstoku i przedsiębiorstwo Zdunek w Gdańsku.

Lp.	Przedsiębiorstwo	liczba uczestników
1	Auto Serwis Borys Piech Białystok	1
2	AutoCenter Kraków	7
3	AutoŻywna Białystok	1
4	Drywa Gdańsk	2
5	Feć Chrzanów	1
6	Kniaziewiczza Toruń	3
7	Marimex Nowy Targ	1
8	Marpon Inowrocław	5

Projekt „Programu doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

9	Szewczyk Warszawa	1
10	Technotop Lublin	4
11	Trojanowski Warszawa	4
12	UrsynCar	2
13	Wimar Warszawa	1
14	Zakład Blacharstwo-Lakiernictwo Pojazdowe S. Wymimko Saturna 67, 15-680 Białystok	1
15	Zdunek Gdańsk	7

4. Analiza „Programu doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych” kształcących w zawodzie: mechanik pojazdów samochodowych 723103

Celem realizacji programu jest:

- ▶ podniesienie kwalifikacji zawodowych nauczycieli przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu,
- ▶ zapoznanie się z nowoczesnym sprzętem, urządzeniami i maszynami stosowanymi w przedsiębiorstwach branży motoryzacyjnej,
- ▶ poznanie nowoczesnych technologii napraw pojazdów samochodowych,
- ▶ poznanie specyfiki pracy na rzeczywistych stanowiskach pracy w zakładach napraw pojazdów samochodowych,
- ▶ zdobycie nowych oraz wymiana doświadczeń zawodowych,
- ▶ poznanie potrzeb kadrowych przedsiębiorstw z branży motoryzacyjnej,
- ▶ umożliwienie nauczycielom nabycia doświadczeń w działaniu przedsiębiorstw branży motoryzacyjnej .
- ▶ nawiązanie kontaktów zawodowych umożliwiających ich wykorzystanie w procesie kształcenia zawodowego w celu podniesienia jego jakości.

Program praktyk został opracowany po raz pierwszy w czerwcu 2012 r., tak że praktyki mogły się odbyć już w wakacje. Program zakładał realizację celów projektu, stwarzając możliwość praktycznej obserwacji w warunkach realnego przedsiębiorstwa jakie umiejętności są aktualnie wymagane od absolwentów szkół samochodowych. Został tak skonstruowany żeby w możliwie szeroki spo-

**Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00**

sób przedstawić uczestnikom nowości techniczne wynikające przede wszystkim z tempa rozwoju branży motoryzacyjnej. Miał uzmysłwić i pomóc w zatarciu różnicy pomiędzy zawartością programów nauczania realizowanych w szkołach, a oczekiwaniami i wymaganiami kwalifikacyjnymi pracodawców. Program uwzględniał wszystkie główne zagadnienia wynikające ze standardów kwalifikacji zawodowych, oraz standardów egzaminacyjnych dla zawodu mechanik pojazdów samochodowych ze szczególnym uwzględnieniem zastosowań nowych technologii w budowie, obsłudze i diagnozowaniu pojazdów samochodowych, ich zespołów i podzespołów. Praktyczna realizacja programu praktyk dla nauczycieli przyniosła nowe doświadczenia które znalazły odbicie w wersji II programu. W październiku 2012 roku powstała druga wersja programu. Została opracowana w konsultacji z przedstawicielami przedsiębiorstw branży motoryzacyjnej, dzięki czemu jej treść uwzględnia potrzeby kadrowe pracodawców i wymagania stawiane pracownikom.

W tworzeniu II wersji programu swój udział mieli również potencjalni uczestnicy praktyk czyli nauczyciele, którzy w trakcie konsultacji mieli możliwość wyrażenia swoich uwag oraz sugestii. Zmodernizowana wersja programu zawiera także zmiany wynikające z uwag i spostrzeżeń zgłoszonych przez uczestników pierwszej edycji praktyk.

Wersja II programu wprowadzała zmiany przede wszystkim uwzględniające możliwości technologiczne realizacji poszczególnych zadań. Zgodnie z sugestiami przedsiębiorców zmienione zostały nieco treści kształcenia rezygnując z tych tematów, których przeprowadzenie w warunkach zakładu usługowego realizującego bieżące oczekiwania klienta jest trudne do realizacji z powodu choćby rzadkości występowania danego rozwiązania. Z programu zostały wycofane zagadnienia dotyczące np. obsługi pojazdów zasilanymi alternatywnymi źródłami energii takimi jak lpg, cng czy pojazdów o napędach hybrydowych. Obie wersje programu doskonalenia nauczycieli oparte były na obowiązującej wówczas podstawie programowej.

Trzecia, ostateczna wersja prezentowanego programu powstała w październiku 2013 roku i jest reakcją na wprowadzenie nowej podstawy programowej kształcenia w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych, uwzględniającą oczekiwania zainteresowanych stron. W podstawie programowej kształcenia w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych została wyodrębniona kwalifikacja M18 z podziałem na jednostki efektów kształcenia:

- M.18. Diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych:
 - Diagnozowanie podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych,
 - Naprawa zespołów i podzespołów pojazdów samochodowych.

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

4.1 Szczegółowy program praktyk

Działania	Liczba godzin przewidziana na realizację	Uwagi
Nawiązanie kontaktu z opiekunem praktyk, przedstawicielem kierownictwa przedsiębiorstwa, ustalenie harmonogramu praktyki	2	
Zapoznanie się z organizacją pracy w przedsiębiorstwie (struktura organizacyjna, stanowiska pracy i zakresy obowiązków pracowników, dokumentacja funkcjonująca w przedsiębiorstwie; organizacja pracy zakładu)	3	
Zapoznanie się z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	3	
Zaplanowanie i wykonanie wybranych zadań zawodowych	72	Propozycje zadań zawodowych ujęte zostały w uszczegółowionym programie dla zawodu.
łącznie	80	

4.2 Uszczegółowiony program praktyk

Lp.	Zadanie do wykonania	Efekty realizacji zadania	Liczba godzin
1	Obsługa silnika o zapłonie iskrowym	<u>Uczestnik:</u> Zna budowę silnika oraz zasady jego działania. Określa zakres czynności obsługowych silnika. Dobiera materiały eksploatacyjne stosownie do zakresu wykonywanej obsługi silnika. Posługuje się narzędziami, przyrządami i urządzeniami stosowanymi podczas obsługi i naprawy silnika. Przestrzega przepisów bhp	4
2	Diagnostyka silnika o zapłonie iskrowym	<u>Uczestnik:</u> Dobiera metody oraz określa zakres diagnostyki zespołów silnika. Określa stan techniczny silnika, rozpoznaje usterki na podstawie uzyskanych wyników pomiarów. dobiera metody i określa zakres naprawy.	4

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

3	Obsługa silnikao zapłonie samoczynnym	<u>Uczestnik:</u> Zna budowę silnika oraz zasady jego działania. Określa zakres czynności obsługowych silnika. Dobiera materiały eksploatacyjne stosownie do zakresu wykonywanej obsługi silnika. Posługuje się narzędziami, przyrządami i urządzeniami stosowanymi podczas obsługi i naprawy silnika. Przestrzega przepisów bhp.	4
4	Diagnostyka silnika o zapłonie samoczynnym	<u>Uczestnik:</u> Dobiera metody oraz określa zakres diagnostyki zespołów silnika. Określa stan techniczny silnika, rozpoznaje usterki na podstawie uzyskanych wyników pomiarów. dobiera metody i określa zakres naprawy.	4
5	Obsługa układów przeniesienia napędu	<u>Uczestnik:</u> zna budowę oraz rozumie zasady działania układów napędowych pojazdu. Określa zakres czynności obsługowych układu napędowego. Dobiera materiały eksploatacyjne stosownie do zakresu wykonywanej obsługi. Posługuje się narzędziami, przyrządami i urządzeniami przeznaczonymi do obsługi zespołów układu napędowego.	4
6	Diagnostyka układów przeniesienia napędu	<u>Uczestnik:</u> dobiera metody oraz określa zakres diagnostyki zespołów napędowych pojazdów; dobiera metody i określa zakres naprawy układu napędowego pojazdu samochodowego. Rozpoznaje usterki i uszkodzenia układów na podstawie oceny organoleptycznej. Diagnozuje stan techniczny układu jak i jego poszczególnych zespołów.	4
7	Obsługa układu hamulcowego	<u>Uczestnik:</u> Zna budowę oraz rozumie zasady działania układów hamulcowych pojazdu. Określa zakres czynności obsługowych układu hamulcowego. Dobiera materiały eksploatacyjne stosownie do zakresu wykonywanej obsługi. Określa zużycie i przydatność płynu hamulcowego. Ocenia jakość wykonanej obsługi, poprzez pomiar sił hamowania na stanowisku kontrolnym.	4
8	Diagnostyka układu hamulcowego	<u>Uczestnik:</u> Dobiera metody oraz określa zakres diagnostyki układu hamulcowego pojazdu; dobiera metody i określa zakres naprawy układu lub jego elementów. Weryfikuje elementy układu hamulcowego, określa skuteczność jego działania.	4

**Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00**

9	Diagnostyka układu zawieszenia kół i układu kierowniczego	<u>Uczestnik:</u> Diagnostuje stan zawieszenia. Określa nadmierne luzy układu, wykrywając usterki ręcznie oraz przy użyciu przyrządów i urządzeń. Ocenia stan łożysk kół. Dokonuje pomiaru skuteczności tłumienia amortyzatorów. Diagnostuje stan układu kierowniczego. Określa stan przekładni kierowniczej. Ocenia sprawność układu wspomagającego. Kontroluje stan połączeń kulowych układu. Dokonuje pomiaru geometrii kół i osi pojazdu.	8
10	Diagnostyka sieci wymiany danych w samochodzie	<u>Uczestnik:</u> Diagnostuje stan sieci wymiany danych. Dokonuje pomiarów elektrycznych. Interpretuje wyniki pomiarów, analizuje je i określa ewentualne konflikty. Określa przyczyny niesprawności. Używa urządzeń do testowania i symulacji usterek sieci wymiany danych	4
11	Diagnostyka zewnętrzna pojazdów samochodowych. Badania techniczne pojazdów	<u>Uczestnik:</u> Wykonuje badania diagnostyczne zgodnie z procedurami dotyczącymi badań technicznych pojazdów. Wykorzystując przyrządy kontrolno pomiarowe określa stan techniczny pojazdu oraz poszczególnych jego układów i zespołów. Analizuje uzyskane wartości parametrów, porównuje je z wymogami prawa lub producenta. Sporządza dokumentację wg wzorów obowiązujących na stacji kontroli pojazdów.	8
12	Diagnostyka systemów bezpieczeństwa czynnego i układów bezpieczeństwa biernego	<u>Uczestnik:</u> Dobiera metody diagnozowania i przyrządy pomiarowo kontrolne właściwe dla badanego systemu bezpieczeństwa. Posługuje się narzędziami, przyrządami i urządzeniami przeznaczonymi do diagnostyki i obsługi danego systemu bezpieczeństwa. Interpretuje wyniki pomiarów, analizuje je i określa ewentualne niesprawności. Określa przyczyny potencjalnych usterek	4
13	Obsługa systemów komfortu i wspomagania kierowcy	<u>Uczestnik:</u> Określa zakres czynności obsługowych. Posługuje się narzędziami, przyrządami i urządzeniami stosowanymi podczas obsługi, diagnostyki i naprawy właściwymi dla obsługiwanego systemu. Interpretując wyniki pomiarów określa stan systemu jak i stan poszczególnych elementów składowych. Stosuje procedury kalibracji i adaptacji elementów obsługiwanego systemu	8

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

14	Przygotowanie: zlecenia na- prawy, zamówienia na części i materiały oraz dokumen- tacji usługi. Sporządzenie kalkulacji kosztów usługi	<u>Uczestnik:</u> Obsługuje edytory tekstu i programy kalkulacyjne. Posługuje się dokumentacją techniczną, katalogami części zamiennych i instrukcjami obsługi zarówno w wersji papierowej jak i cyfrowej. Obsługuje programy do magazynowania części i materiałów eksploatacyjnych. Sporządza zapotrzebowanie na części i materiały. Kalkuluje koszty usługi z uwzględnieniem cen części oryginalnych jak również zamienników.	8
		Łącznie liczba godzin	72

4.3 Realizacja treści kształcenia

Pierwszy dzień praktyk przeznaczony był na nawiązani kontaktu z opiekunem praktyk, z przedstawicielem kierownictwa przedsiębiorstwa, ustalenie harmonogramu praktyki. Zapoznanie się z organizacją pracy w przedsiębiorstwie. Uczestnicy poznawali strukturę organizacyjną, stanowiska pracy i zakresy obowiązków pracowników oraz obieg dokumentacji w przedsiębiorstwie. Ważnym punktem pierwszego dnia stażu było obowiązkowe zapoznanie się z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska.

Przez następne dziewięć dni uczestnicy programu realizowali zadania wynikające z programu praktyk. Kolejność realizacji poszczególnych tematów była zróżnicowana i wynikała z bieżących potrzeb i możliwości zakładów organizujących staże. Nauczyciele uczestniczyli w pracach na stanowiskach obsługowych w warunkach rzeczywiście funkcjonujących przedsiębiorstw usługowych, których działalność trudno jest zaplanować a oparta jest na aktualnych potrzebach klientów. Niemniej zajęcia były tak organizowane aby wszyscy uczestnicy mieli możliwość przynajmniej asystować, a tam gdzie to było możliwe samodzielnie wykonywać określone czynności obsługowe czy naprawcze wynikające z technologii obsługi i naprawy pojazdów oraz uszczegółowionego programu praktyk dla nauczycieli kształcących w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych.

5. Analiza dzienników praktyk

Analiza dzienników praktyk wykazała dużą staranność ich wypełnienia. Wszystkie dzienniki są wypełnione w całości w pełni potwierdzają i dokumentują kompletność przebiegu procesu doksztalcania. Uczestnicy, poza potwierdzeniem odbycia stanowiskowych instruktaży

BHP, opisali wykonane w każdym dniu zadania oraz nowe zdobyte umiejętności. Wpisy zostały potwierdzone przez opiekunów. Opiekunowie również w każdym dniu opisali przebieg praktyki i wykonywane zadania. Wszystkie dzienniczki zawierają pozytywne oceny opiekunów praktyk, a tym samym potwierdzają zaliczenie praktyk przez wszystkich uczestników projektu.

6. Analiza ankiet końcowych

Ankiety zostały przeprowadzane podczas ostatniego dnia praktyk wśród nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu. Celem badań było uzyskanie informacji na temat ogólnej oceny projektu, wykorzystując szczegółowe pytania dotyczące programu, opiekunów, miejsca czy też całego przebiegu praktyk. Odpowiedzi i sugestie zawarte w wypowiedziach uczestników znalazły swoje odbicie w zmianach wprowadzanych w kolejnych edycjach programu. Z satysfakcją należy podkreślić zadowolenie uczestników, oraz pozytywne opinie zarówno o projekcie jak i przebiegu jego realizacji wyrażanych zarówno przez nauczycieli, jak i opiekunów praktyk czy przedstawicieli przedsiębiorców. Szczegółową analizę pogłębioną o dodatkowe narzędzia ewaluacyjne wraz z oceną realizacji programu zawiera raport z ewaluacji realizacji projektu.

7. Zakończenie

Dynamiczny rozwój branży motoryzacyjnej w powiązaniu z niewydolnym systemem kształcenia stwarza dysonans pomiędzy efektami kształcenia w szkołach zawodowych a oczekiwaniami pracodawców. Z tego punktu widzenia niezbędnym elementem powiązania kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy, staje się pozyskiwanie wysokokwalifikowanej kadry dydaktycznej dla szkolnictwa zawodowego, oraz umożliwienie regularnego pogłębiania wiedzy przez nauczycieli już zatrudnionych. Między innymi to rzetelna i aktualna wiedza, umiejętności oraz doświadczenie nauczycieli pozwoli na wyposażenie absolwentów szkół w niezbędne kwalifikacje i zasób kompetencji pozwalających im na odnalezienie się i prawidłowe funkcjonowanie na wymagającym rynku pracy. Jednym z efektywniejszych sposobów podniesienia kompetencji zawodowych w obszarze wciąż rozwijających się metod diagnostyki, oraz technologii obsługi i naprawy pojazdów samochodowych jest wdrażanie i upowszechnianie praktyk dla nauczycieli w modelu wypracowanym na potrzeby realizacji omawianego projektu. Dobrym rozwiązaniem w tej sytuacji wydaje się zobligowanie wszystkich nauczycieli do uczestnictwa w formach doskonalenia zawodowego. Obowiązek ten powinien dotyczyć wszystkich nauczycieli, choć szczególną uwagę należy skierować na nauczycieli o krótkim oraz długim stażu pracy.

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

Uczestnictwo w doskonaleniu zawodowym dla pierwszej grupy jest szansą na zdobycie niezbędnego doświadczenia zawodowego, dla drugiej natomiast stanowi formę aktualizacji posiadanej wiedzy. Należałoby również stworzyć nauczycielom możliwość odbycia praktyk w więcej niż jednym przedsiębiorstwie. Warto w tym celu wydłużyć okres trwania praktyk nauczycielskich bądź podzielić go między kilku pracodawców. W ten sposób nauczyciele będą mieli okazję do zdobycia bardziej zróżnicowanego doświadczenia i porównania specyfiki funkcjonowania różnych przedsiębiorstw funkcjonujących w tej samej branży.

Istotą prezentowanego programu doskonalenia zawodowego nauczycieli jest umożliwienie zdobycia doświadczenia zawodowego w rzeczywistym środowisku pracy. Tak zorganizowane praktyki pozwalają nauczycielom nie tylko na zaktualizowanie swojej wiedzy i poszerzenie jej o aspekty wynikające z rozwoju nowych technologii ale również na zdobycie wiedzy o praktycznych elementach działalności przedsiębiorstwa. Opierając się na wynikach ewaluacji bieżącej i końcowej projektu, analizując uwagi, opinię i wnioski uczestników, należy podkreślić jednoznacznie pozytywną ocenę wydaną przez wszystkie zainteresowane strony. Wszyscy uczestnicy wysoko oceniają poziom i organizację metod realizacji programu, zgodnie podkreślając korzyści płynące z osiągnięcia założony celów.

Jednocześnie odnoszą się do wzrostu swoich kompetencji po odbyciu praktyk. Udział w stażu w sposób znaczący wpłynął na poszerzenie wiedzy nauczycieli-praktykantów zwłaszcza w zakresie technologii nowoczesnej obsługi, diagnostyki i naprawy pojazdów samochodowych.

Równie ważną rolę spełniła realizacja opracowanego programu w zakresie osiągnięcia kolejnego celu omawianego projektu jaki była aktualizacja wiedzy oraz umiejętności praktycznych z zakresu zastosowania i obsługi nowoczesnych urządzeń i przyrządów służących do diagnostyki oraz naprawy zespołów i podzespołów pojazdów samochodowych. Osiągnięcie tego celu ma szczególne znaczenie w kontekście rzeczywistego wyposażenia wielu pracowni i sal warsztatowych, w których uczniowie szkół rozwijają umiejętności praktyczne. Często są to urządzenia i przyrządy przestarzałe, odstające od standardów wyposażenia współczesnych warsztatów mechaniki pojazdowej. Taka sytuacja powoduje, że uczniowie nabywają umiejętność posługiwania się urządzeniami, które nie są już wykorzystywane, a nie poznają tych, które niejednokrotnie są podstawą funkcjonowania współczesnego stanowiska obsługowego.

Wydaje się że jednym z ważniejszych osiągnięć omawianego programu jest szeroko zakrojona współpraca nauczycieli z przedsiębiorstwami z branży motoryzacyjnej. Istotnym elementem, na który zwrócono szczególną uwagę w procesie realizacji programu doskonalenia zawodowego, jest stworzenie uczestnikom sposobności do nawiązywania kontaktów branżowych i wymiany

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

informacji. Wspomniane kontakty przybierały dwojaką formę. Pierwszą z nich są kontakty między nauczycielami kształcącymi w tym samym profilu w różnych szkołach czy miejscowościach. Taka sytuacja umożliwia wymianę doświadczeń czy opinii na temat problemów związanych z pracą zawodową. Drugim typem kontaktu są natomiast relacje na linii nauczyciele – przedsiębiorcy. Kluczową staje się współpraca przynosząca wymierne korzyści obu zainteresowanym stronom, opierająca się na partnerstwie, dwukierunkowym przepływie informacji oraz sprecyzowaniu wzajemnych oczekiwań.

Uczestnicy zauważyli, że zaletą wdrożonego programu doskonalenia zawodowego jest możliwość wymiany doświadczeń między nauczycielami posiadającymi zróżnicowany staż zawodowy i pracującymi w różnych placówkach oświatowych. Wzajemne wyrażanie opinii na temat sytuacji szkolnictwa zawodowego, istniejących problemów czy sposobów radzenia sobie z nimi może skutkować powstaniem grupowych rekomendacji dotyczących poprawy stanu rzeczy i zwiększenia efektywności kształcenia zawodowego. Dobrym rozwiązaniem w tej sytuacji wydaje się podjęcie działań mających na celu organizację II edycji projektu programu doskonalenia zawodowego w przedsiębiorstwach dla nauczycieli kształcenia zawodowego branży motoryzacyjnej. Projekt ten powinien być skierowany do nauczycieli, którzy jeszcze nie brali udziału w tego typu przedsięwzięciach i nie podejmują aktywnych działań mających na celu doskonalenie własnego warsztatu zawodowego. W trakcie opracowywania, jak i realizacji następnych edycji projektu warto korzystać z doświadczeń, uwag i wskazówek zdobytych w realizacji omawianego, pilotażowego programu a zawartych i omówionych w niniejszym opracowaniu. Wskazana jest również organizacja seminariów tematycznych, w których udział będą brali eksperci, nauczyciele oraz przedstawiciele przedsiębiorstw motoryzacyjnych.

Ważnym wnioskiem płynącym z doświadczenia zdobytego w procesie wdrażania pilotażowego programu praktyk w ramach doskonalenia zawodowego nauczycieli uczących w szkołach samochodowych jest sugestia że kolejne programy tego typu powinny być opracowywane w oparciu o zasadę elastyczności umożliwiając jego realizację w realnych, specyficznych dla każdego zakładu warunkach. Warunkach uzależnionych od bardzo wielu czynników zewnętrznych. Począwszy od sezonowego zapotrzebowania na rodzaj niektórych usług, kończąc na bardzo specyficznych czasami wymaganiach, dotyczących technologii obsługi, naprawy bądź diagnostyki właściwych tylko dla określonego modelu samochodu, czy zastosowanego rozwiązania technicznego.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

RAPORT

**Z realizacji programu praktyk dla nauczycieli i instruktorów
praktycznej nauki zawodu w ramach projektu pt.
„Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów
branży motoryzacyjnych” kształcących w zawodzie:**

TECHNIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH

311513

Okres: 01.01.2012 -31.12.2013

Opracowanie: **Marek Rechnio**

Warszawa, grudzień 2013

**Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00**

Spis treści

1.	Wstęp	43
2.	Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych” kształcących w zawodzie: technik pojazdów samochodowych 311513”	43
2.1	Charakterystyka i cele projektu	43
2.2	Projektodawca - Mazowiecka Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Warszawie	44
2.3	Przedsiębiorstwa organizujące praktyki	45
2.3.a	PUH „Zdunek” Sp. z o.o.	45
2.3.b	Firma Handlowo Usługowa „Auto-Center” B.J. Kasprzyk, M. S. Migdał Spółka Jawna	46
2.3.c	Szewczyk Auto Sp. z o.o.	47
2.3.d	Ursyn Car	48
2.3.e	Marimex Sp. z o.o. Sp. Komandytowa	49
2.3.f	Auto Centrum Golemo	49
2.3.g	Auto Serwis inż. Borys Piech	50
2.3.h	Środula Sp. z o.o.	51
2.3.i	Auto Wimar Warszawa	51
2.4	Grupa docelowa	52
3.	Podsumowanie wdrożenia praktyk w ujęciu statystycznym	53
3.1	Płeć	53
3.2	Wiek	54
3.3	Wykształcenie	55
3.4	Miejsce zamieszkania	56
3.5	Miejsce praktyk	58
4.	Analiza „Programu doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych” kształcących w zawodzie: technik pojazdów samochodowych 311513	59
4.1	Program praktyk	59
4.2	Szczegółowy program praktyk	61
4.3	Uszczegółowiony program praktyk	62
4.4	Realizacja treści kształcenia	65
5.	Analiza dzienników praktyk	65
6.	Analiza ankiet końcowych	65
7.	Zakończenie	66

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

1. Wstęp

Raport z realizacji programu praktyk dla nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu kształcących w zawodzie: technik pojazdów samochodowych 311513 powstał w ramach projektu: „Program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”, realizowanego przez Mazowiecką Izbę Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Warszawie, pod nadzorem Ośrodka Rozwoju Edukacji, działającym przy Ministerstwie Edukacji Narodowej współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem niniejszego raportu jest przedstawienie przebiegu wdrażania pilotażowego programu praktyk napisanego w oparciu o model organizacyjny doskonalenia zawodowego nauczycieli w przedsiębiorstwach usług motoryzacyjnych wypracowany w ramach cyklu spotkań seminaryjnych i konsultacji z nauczycielami przedmiotów zawodowych, instruktorami praktycznej nauki zawodu oraz przedsiębiorcami branży motoryzacyjnej.

2. Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych” kształcących w zawodzie: technik pojazdów samochodowych 311513”

2.1 Charakterystyka i cele projektu

Głównym celem projektu: „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych” kształcących w zawodzie: technik pojazdów samochodowych 311513 jest wzmocnienie potencjału nauczycieli przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu, kształcących w zawodach branży motoryzacyjnej, w zakresie posiadanych kwalifikacji oraz kompetencji zawodowych.

Wśród celów szczegółowych projektu należy wymienić:

- ▶ poszerzenie wiedzy nauczycieli przedmiotów zawodowych, nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu branży motoryzacyjnej w zakresie nowoczesnej technologii obsługi, diagnostyki i naprawy pojazdów samochodowych
- ▶ aktualizację wiedzy oraz umiejętności praktycznych z zakresu zastosowania i obsługi nowoczesnych urządzeń i przyrządów służących do diagnostyki oraz naprawy zespołów i podzespołów pojazdów samochodowych
- ▶ wypracowanie modelu współpracy nauczycieli z przedsiębiorcami, uwzględniającej wzajemne oczekiwania

2.2 Projektodawca - Mazowiecka Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Warszawie

Mazowiecka Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Warszawie jest społeczno-zawodową organizacją samorządu gospodarczego rzemiosła i przedsiębiorczości. W swoich strukturach zrzesza cechy, spółdzielnie rzemieślnicze oraz inne jednostki organizacyjne, których celem jest wspieranie rozwoju gospodarczego rzemiosła. Jest reprezentantem tego środowiska wobec organów władzy państwowej i terytorialnej. Od lat podejmuje działania zmierzające do akcentowania roli małych i średnich przedsiębiorstw w życiu gospodarczym naszego kraju. Izba działa na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i kształtuje postawy przedsiębiorcze wśród społeczeństwa.

Izba jest ważną instytucją infrastruktury doradczej, szkoleniowej i informacyjnej na Mazowszu. Chętnym pragnącym pogłębiać swoją wiedzę proponuje bogatą ofertę szkoleń. Prowadzone w Izbie zajęcia mają charakter seminaryjny. Oprócz wykładu na temat, który jest przedmiotem szkolenia, można uzyskać odpowiedzi na nurtujące pytania i wątpliwości. Wiedza zdobyta na kursach – prowadzonych przez wybitnych specjalistów – pozwala na prawidłowe prowadzenie i zarządzanie własną firmą. Izba udziela informacji na temat podatków, prawa, marketingu, oświaty zawodowej, funduszy unijnych, systemu ubezpieczeń społecznych. Przeprowadza egzaminy kwalifikacyjne na tytuły czeladnika i mistrza w zawodach rzemieślniczych. Uzyskane w Izbie dyplomy mistrzowskie i świadectwa czeladnicze stanowią uznawane w Polsce i za granicą świadectwa kwalifikacji zawodowych.

Wychodząc naprzeciw obecnym czasom i oczekiwaniom przedsiębiorców Izba stale doskonali system świadczonych usług starając się zapewnić nowoczesną, kompleksową obsługę zarówno dla osób prowadzących działalność gospodarczą, jak i zamierzających ją uruchomić. Zatrudnieni w Izbie pracownicy to wysoko wykwalifikowany, kompletny i stale podnoszący swoje kwalifikacje personel, który zapewnia wysokiej jakości usługi. Izba jest także reprezentantem rzemiosła i małej przedsiębiorczości na arenie międzynarodowej poprzez aktywne uczestnictwo w znaczących dla tego sektora konferencjach i sympozjach. Pośredniczy w kojarzeniu ofert krajowych i zagranicznych, organizuje i podejmuje misje handlowe w różnych krajach, wyszukując partnerów do współpracy.

W celu stworzenia szerokiej platformy dla wdrażania poglądów i postulatów środowiska rzemiosła i innych małych i średnich przedsiębiorstw oraz lepszej możliwości prezentowania stanowisk tego środowiska wobec Parlamentu i Rządu – Izba powołała w roku 1992 – Fundację Małych i Średnich Przedsiębiorstw, której celem jest udzielanie wszechstronnej pomocy małym i średnim przedsiębiorstwom, wspieranie i organizowanie działań prowadzących do promocji

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

msp w Polsce i zagranicą, współpraca z instytucjami i podmiotami krajowymi i zagranicznymi zainteresowanymi rozwojem małych i średnich firm polskich.

Mazowiecka Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości wchodzi w skład sieci Krajowego Systemu Usług (KSU) w ramach akredytacji uzyskanej przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości. W zakresie akredytacji świadczy usługi informacyjne na rzecz przedsiębiorców, absolwentów szkół, osób rozpoczynających działalność gospodarczą. Izba posiada wdrożony System Zarządzania Jakością ISO 9001:2009 oraz wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

2.3 Przedsiębiorstwa organizujące praktyki

2.3.a PUH „Zdunek” Sp. z o.o.

Firma PUH ZDUNEK Sp. z o.o. – istnieje od roku 1978. Przez czternaście lat działalności firma funkcjonowała na lokalnym rynku jako warsztat naprawczy oraz pośrednik zarówno w skupie jak i sprzedaży samochodów używanych. Rok 1992 zaowocował podpisaniem umowy koncesyjnej z francuskim koncernem Renault. W 2004 roku Prezes Tadeusz Zdunek otworzył Punkt Sprzedaży Samochodów Nowych w Gdańsku, dwa lata później natomiast zakupił salon sprzedaży samochodów nowych wraz z serwisem w Gdyni przy ul. Morskiej stając się tym samym jedynym Autoryzowanym Dealerem Samochodów Nowych Renault na terenie Trójmiasta.

Ciągłe doskonalenie jakości obsługi zostało uwieńczone otrzymaniem Certyfikatu Jakości ISO 9002 w roku 2001 (w rok po otrzymaniu certyfikatu przez Renault Polska). W 2002r. PUH Zdunek otrzymało status Centrum Obsługi Firm Renault – oznaczało to kolejną szansę dla firmy, konkretnie umożliwiło podjęcie współpracy w zakresie dostawy pojazdów oraz świadczenia usług serwisowych z największymi odbiorcami funkcjonującymi na terenie Pomorza – m.in. GRUPA LOTOS S.A., LPP S.A., Żuraw Grohmann Sp. z o.o., PIPE LIFE POLSKA S.A., Bedeker Outsourcing Group czy Figel Sp. z o.o..

Firma, zgodnie z polityką całego koncernu, który kładzie duży nacisk na kwestie bezpieczeństwa, bierze udział w programach związanych z promocją bezpiecznych zachowań na drodze. Udział w Pikniku Motoryzacyjnym „ABC bezpieczeństwa” miał na celu propagowanie wśród kierowców zachowań zmniejszających ryzyko wypadków.

Renault Zdunek jest sponsorem wielu wydarzeń sportowych. Firma do tej pory była głównym sponsorem Macieja Zdunka, wielokrotnego mistrza Polski w motocrossie. Ponadto wspiera rajdy samochodów górskich, klub piłkarski Bałtyk Gdynia a także w ostatnim czasie została sponsorem zespołu rajdowego Renault Zdunek Rally Team.

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

PUH „Zdunek” Sp. z o.o.
ul. Miałki Szlak 43/45
80-717 Gdańsk
<http://www.zdunek.pl/>

Informacje ze strony internetowej:

<http://renault.zdunek.pl/firma.php?subpage=historiazdunek> [data dostępu 17. 12. 2013r.]

2.3.b Firma Handlowo Usługowa „Auto-Center” B.J. Kasprzyk, M. S. Migdał Spółka Jawna

Auto-Center jest jednym z wiodących dystrybutorów marki Opel w Polsce. W salonie prezentowane są wszystkie najnowsze modele Opla, marki należącej do koncernu General Motors, w których zastosowano najnowocześniejsze rozwiązania techniczne.

Jedną z zalet firmy Auto-Center jest wszechstronna i profesjonalna obsługa klienta: począwszy od zakupu nowego i używanego samochodu przy wykorzystaniu atrakcyjnych form płatności, ubezpieczenia pojazdu we współpracy z czołowymi ubezpieczycielami, przez obsługę posprzedażną taką jak serwis mechaniczny, blacharsko-lakierniczy w tym bezgotówkowe naprawy powypadkowe, zakup części i akcesoriów, aż po usługi diagnostyczne, przeglądy rejestracyjne i myjnie.

F.H.U. Auto-Center powstała w 1995 roku jako Dealer Opla w Krakowie. W 2001 roku przekształciła się w Spółkę Jawną zmieniając udziałowców którymi są Jan Kasprzyk, Barbara Kasprzyk, Małgorzata Migdał, Sławomir Migdał z dogodną lokalizacją przy ulicy Wodnej 2 (dojazd od ul. Wielickiej) w Krakowie.

F.H.U. Auto-Center jest autoryzowanym Dystrybutorem Opla i działa kompleksowo w zakresie sprzedaży samochodów nowych i samochodów używanych. Prowadzi w pełni wyposażony dziesięciostanowiskowy serwis mechaniczny oraz kompletnie przygotowaną blacharnię i lakiernię. Ponadto Stację Kontroli Pojazdów umożliwiającą kontrolę wykonanych prac jak również przedłużenie dowodów rejestracyjnych.

Firma Handlowo Usługowa „Auto-Center”
B.J. Kasprzyk, M. S. Migdał Spółka Jawna
Autoryzowany dystrybutor firmy OPEL
30-556 Kraków
ul. Wodna 2
tel: (12) 622 50 00

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

e-mail: salon@autocenter.krakow.pl

<http://opel.autocenter.krakow.pl/>

Informacje ze strony internetowej firmy: <http://opel.autocenter.krakow.pl/o-firmie.htm>
[data dostępu 19. 12. 2013r]

2.3.c Szewczyk Auto Sp. z o.o.

Trzeciego października 1966 roku Józef Szewczyk otworzył warsztat mechaniki pojazdowej przy ul. Radzymińskiej 78. Tak rozpoczęła się przygoda rodziny Szewczyków z motoryzacją. W roku 1967 firma Szewczyk otrzymuje autoryzację NSU, a w rok później autoryzację Volkswagena. Przez 40 lat działalności firma Szewczyk zajmuje czołowe miejsca w sprzedaży aut VW i Audi w Polsce sprzedając ponad 1000 aut rocznie.

Firma Szewczyk jest od wielu lat największym dostawcą oryginalnych części zamiennych VW i Audi w Polsce. W chwili obecnej w firmie zatrudnionych jest ponad 100 pracowników. Jest to wysoko wykwalifikowana grupa specjalistów. Serwis posiada najnowocześniejsze urządzenia do diagnozy silników i podwozi samochodowych. W firmie Szewczyk można wykonać naprawy blacharskie. W chwili obecnej wzbogacono wyposażenie firmy oraz rozszerzono działalność o stanowisko kontroli pojazdów, w którym klienci mogą wykonać okresowy przegląd auta. W 2000 roku Firma Szewczyk otworzyła nowoczesny salon sprzedaży samochodów Volkswagen i Audi. Salon w pełni odpowiada najnowszym standardom koncernu Volkswagen A.G.

Firma oferuje:

- 14 w pełni wyposażonych stanowisk do napraw samochodów osobowych oraz dostawczych i ciężarowych,
- stanowisko diagnostyczne do badania uszkodzeń układów wtryskowych i napraw innych uszkodzeń elektronicznych,
- stację kontroli pojazdów uprawnioną do wykonywania przeglądów technicznych,
- ścieżkę diagnostyczną firmy Beissbarth do badania amortyzatorów i hamulców,
- stanowisko firmy Beissbarth do komputerowego ustawiania geometrii,
- ramę firmy Celette wykorzystywaną do napraw blacharskich,
- bezpyłową kabinę lakierniczą,
- przeglądy, naprawy gwarancyjne i pogwarancyjne,
- diagnostykę układów elektronicznych,
- naprawy blacharsko-lakiernicze,
- okresowe przeglądy techniczne,

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

- serwis ogumienia (w tym ogumienie typu PAX),
- montaż i serwis klimatyzacji.

Szewczyk Auto Sp. z o.o.
ul. Radzymińska 78
03-752 Warszawa
tel.: +48 22 511 70 00
info@szewczyk.vw.pl
<http://www.szewczyk.vw.pl>

Informacje ze strony internetowej firmy: <http://www.szewczyk.vw.pl/d196/>

2.3.d Ursyn Car

Firma rozpoczęła swoją działalność w 1980 roku. W 1998 swoje podwoje otworzył salon sprzedaży samochodów na warszawskim Ursynowie. W 2008 roku została otwarta filia URSYN CAR w Piasecznie. W ofercie URSYN CAR znajdują się wszystkie samochody marki FORD obecne w ofercie FORD Polska. Firma zatrudnia profesjonalnych handlowców, którzy dodatkowo uczestniczą w szkoleniach organizowanych przez firmę FORD. Ich wiedza na temat produktu i jakość przekazywanych informacji sprawiają, że każdy Klient jest obsługiwany z największą starannością i indywidualnym podejściem. Handlowcy doradzą odwiedzającym nasze salony nie tylko model i dodatkowe wyposażenie, ale również służą pomocą w wyborze warunków finansowania zakupu oraz w kwestii ubezpieczenia. Każdy klient, który zakupił samochód w URSYN CAR otrzymuje KARTĘ STAŁEGO KLIENTA uprawniającą do licznych i atrakcyjnych cenowo usług i części. Dodatkowo firma URSYN CAR pozostaje w kontakcie z klientem przypominając o ważniejszych przeglądach i końcu zawartej umowy ubezpieczenia. Klient w URSYN CAR jest pod dobrą opieką.

URSYN CAR FORD WARSZAWA
ul. Romera 14
02-784 Warszawa
tel. 22 644 75 75

URSYN CAR FORD PIASECZNO
ul. Żeromskiego 36
05-500 Piaseczno
tel. 22 73 55 900
<http://www.ursyncar.pl/index.php>

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

Informacje ze strony firmy:

http://www.ursyncar.pl/page,art,id,30,kategoria,Informacje_ogolne.html

2.3.e Marimex Sp. z o.o. Sp. Komandytowa.

Firma Marimex Sp. z o.o. Sp. Kom. od 15-tu lat związana jest z Oplem i na przestrzeni tych lat solidnie zapracowała na miano placówki, na której można polegać. Rosnąca ilość sprzedawanych samochodów, zadowolenie klientów oraz nieustanna obecność w ścisłej czołówce polskich dealerów Opla są tego najlepszymi dowodami. Salony firmy są w bardzo dobrej lokalizacji - zawładnęły trasą Kraków-Zakopane. Najpierw w 1995 roku został wzniesiony salon i stacja serwisowa w Myślenicach (tuż przy trasie E-77), bliźniaczy obiekt przy Zakopiance oddany do użytku w 1997 roku znajduje się w Nowym Targu, zaś od 2000 roku działa jeden z najnowocześniejszych w Krakowie salon samochodów nowych i używanych, komis a także stacja diagnostyczna, autoryzowany serwis, sklep części zamiennych i akcesoriów oraz blacharnia i lakiernia. Obiekt ten ma powierzchnię użytkową 3000 m².

Głównym atutem przedsiębiorstwa jest jego wszechstronna kompleksowość. Wysoki poziom usług we wszystkich trzech oddziałach Marimexu: w Krakowie, Myślenicach oraz Nowym Targu wynika z profesjonalizmu przeszkolonego personelu, oraz wyposażenia przedsiębiorstwa w najnowocześniejsze narzędzia i urządzenia diagnostyczne wiodących firm. Dlatego też firma wywalczyła miano Serwisu Roku, Dealera Roku oraz po raz piąty z rzędu spośród 100 dealerów zajęła miejsce na podium awansując do elitarnego grona Dealer Honour Club - nagrody przyznawanej przez GM Poland nie tylko za wyniki w sprzedaży samochodów ale także za wysoki poziom obsługi klienta. Jest to wyjątkowe osiągnięcie nie tylko w naszym kraju, ale też w skali całej europejskiej sieci handlowej Opla.

Marimex Sp. z o.o. Sp. Kom.

ul. Krakowska 7

34-400 Nowy Targ

<http://www.opel.marimex.com.pl/index.htm>

Informacje ze strony internetowej firmy: http://www.opel.marimex.com.pl/o_nas.html

2.3.f Auto Centrum Golemo

Firma jest autoryzowanym serwisem Citroena oferującą pełną gamę usług obejmujących sprzedaż samochodów, zarówno nowych jak i używanych. Ich obsługę i naprawę w ramach

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

gwarancji oraz usługi pogwarancyjne.

Auto Centrum Golemo Nowy Targ

Ul. Podtatrzańska 3

34 - 400 Nowy Targ

Informacje ze strony internetowej firmy:

http://www.dealer.citroen.pl/nowytarg-golemo?gclid=CM_Sw7fQgLwCFQld3godbg4Aew

2.3.g Auto Serwis inż. Borys Piech

Firma powstała w 1990 roku i posiada 20-letnie doświadczenie na rynku. Naszym celem jest zapewnienie jak najwyższej jakości oferowanych usług i wychodzenie naprzeciw oczekiwaniom Klientów. Zapewniamy miłą i fachową obsługę oraz nowoczesne technologie napraw samochodów marki: Citroen, Fiat, Peugeot i Renault.

Szczegółowa oferta firmy obejmuje:

- Kompleksowe naprawy blacharskie i lakiernicze.
- Własna mieszalnia lakierów wodnych RM-Paint.
- Pomiar płyty podłogowej i nadwozia.
- Mechanika pojazdowa:
 - przeglądy,
 - filtr,
 - oleje,
 - zawieszenie,
 - hamulce,
 - układy wydechowe,
 - amortyzatory,
 - geometria kół.
- Kompleksowe doradztwo przy likwidacji szkód we wszystkich firmach ubezpieczeniowych.
- Części zamienne do naprawianych samochodów.

Auto Serwis inż. Borys Piech

ul. Wańkowicza 33

15-166 Białystok

tel/fax 85 675 13 96

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

e-mail: autoserwisbp@gmail.com

<http://www.autoserwisbp.pl/>

Informacje ze strony internetowej firmy: <http://www.autoserwisbp.pl/3.html>

2.3.h Środula Sp. z o.o.

Firma Środula Sp. z o.o. rozpoczęła swoją działalność w 1997 roku. Od samego początku związana jest z rynkiem motoryzacyjnym, początkowo jako Autoryzowany Dystrybutor Opla od stycznia 2005 Chevroleta a od stycznia 2009 roku KIA. Nadrzędnym celem firmy jest zadowolenie klienta, dlatego nieustannie doskonalili się i ulepsza. Autoryzowany Serwis Opel Środula ma już 15 lat doświadczenia. Serwis mechaniczny ASO zatrudnia 20 pracowników. Na grupę tą składają się doradcy serwisowi, mechanicy i elektrycy. Profesjonalizm i wysoką jakość usługi zapewnia:

- ▶ Personel stale podnoszący kwalifikację, biorący rocznie udział w 200 szkoleniach w specjalistycznych ośrodkach szkoleniowych General Motors.
- ▶ Specjalistyczne narzędzia i testery diagnostyczne pozwalające na usługi szybkie i niezawodne.

Oprócz wszystkich standardowych usług naprawczo montażowych firma oferuje:

- montaż instalacji GPS,
- montaż akcesoriów tubingowych,
- przechowywanie kół i opon oraz serwis ogumienia,
- regeneracja i okresowe przeglądy układów klimatyzacji,
- diagnozowanie i naprawa elektronicznych układów sterujących,
- diagnozowanie, naprawa i montaż instalacji LPG najnowszej generacji,
- montaż różnego rodzaju zabezpieczeń przed kradzieżą (elektronicznych, mechanicznych)

Środula Sp. z o.o.

ul. Zuzanny 24

41-207 Sosnowiec

<http://www.opel.srodula.pl/>

Informacje ze strony internetowej firmy: <http://www.opel.srodula.pl/o-firmie.htm>

2.3.i Auto Wimar Warszawa

Grupa Auto Wimar to jedno z najstarszych salonów i serwisów Škody w Warszawie. Jako Autoryzowany Dealer i Serwis Škoda działa na rynku od ponad 20 lat. Wieloletnie doświadczenie

procentuje w codziennej pracy. Standardem firmy jest jakość i wysoki poziom świadczonych usług oraz obsługi, a także indywidualne podejście do każdego Klienta – zarówno indywidualnego, jak i flotowego.

Firma oferuje kompleksową obsługę związaną z zakupem, finansowaniem i ubezpieczeniem samochodów marki ŠKODA, a także pełen zakres napraw mechanicznych i blacharsko-lakierniczych. Grupa Auto Wimar to również w pełni profesjonalne serwisy ze stanowiskami obsługi, myjniami oraz Stacją Kontroli Pojazdów oraz magazyny i sklepy z oryginalnymi częściami i akcesoriami.

Priorytetem firmy jest najwyższa jakość oferowanych usług i indywidualne podejście do każdego Klienta.

Informacje ze strony internetowej firmy:

<http://www.skoda-auto.pl/dealers/Auto-Wimar/nasze-oddzialy>

2.4 Grupa docelowa

Najważniejszym działaniem programu doskonalenia nauczycieli branży motoryzacyjnej jest organizacja praktyk dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu kształcących techników pojazdów samochodowych. Miejscami organizacji wspomnianych praktyk są przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży motoryzacyjnej oferujące usługi z zakresu mechaniki pojazdowej. Adresatami omawianych praktyk byli nauczycielki i nauczyciele uczący „teoretycznych” przedmiotów zawodowych, oraz instruktorki i instruktorzy praktycznej nauki zawodu w szkołach samochodowych. Stworzenie projektu adresowanego do nauczycieli kształcenia zawodowego z branży motoryzacyjnej umożliwiło po pierwsze, zapoznanie ich z nowoczesnymi technologiami stosowanymi na współczesnym rynku usług motoryzacyjnych w warunkach rzeczywiście funkcjonującego przedsiębiorstwa, a po wtóre, przybliżyło problemy szkolnictwa zawodowego przedsiębiorcą. Podniesienie kompetencji nauczycieli, aktualizacji ich wiedzy, lepsze rozpoznanie wymagań rynku pracy w branży motoryzacyjnej sprawia, że choć bezpośrednią grupą docelową stanowili nauczyciele, to tak naprawdę korzyści wynikające z realizacji programu dotyczą przede wszystkim ich uczniów.

3. Podsumowanie wdrożenia praktyk w ujęciu statystycznym

W ramach realizacji programu praktyk dla nauczycieli przedmiotów zawodowych, oraz nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu w zawodzie technik pojazdów samochodowych staże w serwisach obsługowych odbyło 94 osoby.

Podział ilościowy i procentowy z uwzględnieniem podziału na płeć, wiek, wykształcenie i miejsce zamieszkania oraz miejsca odbywania praktyk zawiera zestawienie poniżej.

3.1 Płeć

Tabela 1.

Liczba osób biorących udział w praktykach zawodu technik pojazdów samochodowych	Liczba i % kobiet biorących udział w praktykach zawodu technik pojazdów samochodowych	Liczba i % mężczyzn biorących udział w praktykach zawodu technik pojazdów samochodowych w projekcie
94	Liczba – 7 % - 7	Liczba – 87 % – 93

W ramach realizacji projektu praktyk dla nauczycieli przedmiotów zawodowych kształcących w zawodzie technik pojazdów samochodowych udział w praktykach wzięło 94 osoby. Zdecydowaną większość, bo 87 (93% uczestników) stanowili mężczyźni. Kobiet zgłosiło się tylko siedem, co stanowi też 7 procentowy udział. (Tabela1) Mimo intensywnych starań i prób dotarcia do jak najszerszych kręgów nauczycieli nie udało się pozyskać więcej uczestniczek. Istotnym powodem takiego stanu rzeczy jest olbrzymia dysproporcja pomiędzy ilością kobiet i mężczyzn uczących przedmiotów zawodowych. O ile zawód nauczyciela uważa się powszechnie za zawód w dużym stopniu sfeminizowany, o tyle odsetek kobiet uczących przedmiotów technicznych, ściśle związanych z zawodem technik pojazdów samochodowych, jest znikomy.

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

Rysunek 1 ilustruje podział uczestników projektu ze zględu na płeć nauczycieli. Widoczne dysproporcje są w pewnym sensie odzwierciedleniem struktury nauczania w zawodzie, który w obiegowej opinii jest zawodem typowo „męskim”. Z tego też powodu wśród nauczycieli praktycznej nauki zawodu a zwłaszcza instruktorów nauki zawodu kobiet po prostu nie ma.

3.2 Wiek

Tabela 2

Liczba osób biorących udział w praktykach zawodu technik pojazdów samochodowych	Liczba i % osób w wieku 25-40 lat biorących udział w praktykach zawodu technik pojazdów samochodowych	Liczba i % osób w wieku 41-55 lat biorących udział w praktykach zawodu technik pojazdów samochodowych	Liczba i % osób w wieku 55+ biorących udział w praktykach zawodu technik pojazdów samochodowych
94	Liczba - 34 % - 36	Liczba - 55 % - 59	Liczba - 5 % - 5

Wśród uczestników praktyk największy odsetek stanowili nauczyciele w przedziale wiekowym 41-55 lat. W tej grupie wiekowej mieści się 55 uczestników czyli 59 % z całej populacji, 94 osób uczestniczących w praktykach zawodu technik pojazdów samochodowy. Drugą dość liczną grupę stanowią uczestnicy pomiędzy 25 a 40 rokiem życia. Tworzy ją 34 osoby co stanowi 36% udziału w całości nauczycieli odbywających staż w zawodzie technik pojazdów samochodowych. Najmniej liczną, bo reprezentowaną zaledwie przez 5 osób, stanowi grupa uczestników powyżej 55 roku życia. Rozkład na poszczególne grupy wiekowe przedstawia rysunek 2

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

Rysunek 2

3.3 Wykształcenie

Tabela 3

Liczba osób biorących udział w praktykach zawodu technik pojazdów samochodowych	Liczba i % osób z wykształceniem ponadgimnazjalnym biorących udział w praktykach zawodu technik pojazdów samochodowych	Liczba i % osób z wykształceniem pomaturalnym biorących udział w praktykach zawodu technik pojazdów samochodowych	Liczba i % osób z wykształceniem wyższym biorących udział w praktykach zawodu technik pojazdów samochodowych
94	Liczba - 8 % - 9	Liczba - 5 % - 5	Liczba - 81 % - 86

Strukturę uczestników praktyk w zakładach obsługi pojazdów samochodowych, uwzględniających zróżnicowanie pod względem wykształcenia przedstawia rys. 3. Wykres wyraźnie prezentuje wysoki poziom wykształcenia uczestników, co oczywiście jest naturalne, gdyż wynika z wymagań stawianych nauczycielom, gdzie kwalifikacje są potwierdzane dyplomem wyższych uczelni. Spośród 94 osób korzystających z możliwości uzupełnienia swoich kwalifikacji podczas praktyk w nowoczesnych serwisach motoryzacyjnych w zawodzie technik pojazdów samochodowych, aż 81 uczestników (tj. 86% ogółu) ukończyło studia wyższe. 5 osób (co stanowi 5%) legitymuje się wykształceniem pomaturalnym i 9% uczestników, tj. 8 osób, określiło swoje wykształcenie jako ponadgimnazjalne. W tym miejscu warto podkreślić pozytywną postawę tych nauczycieli, którzy mimo wysokiego wykształcenia, dążą do aktualizacji swojej wiedzy, a tym

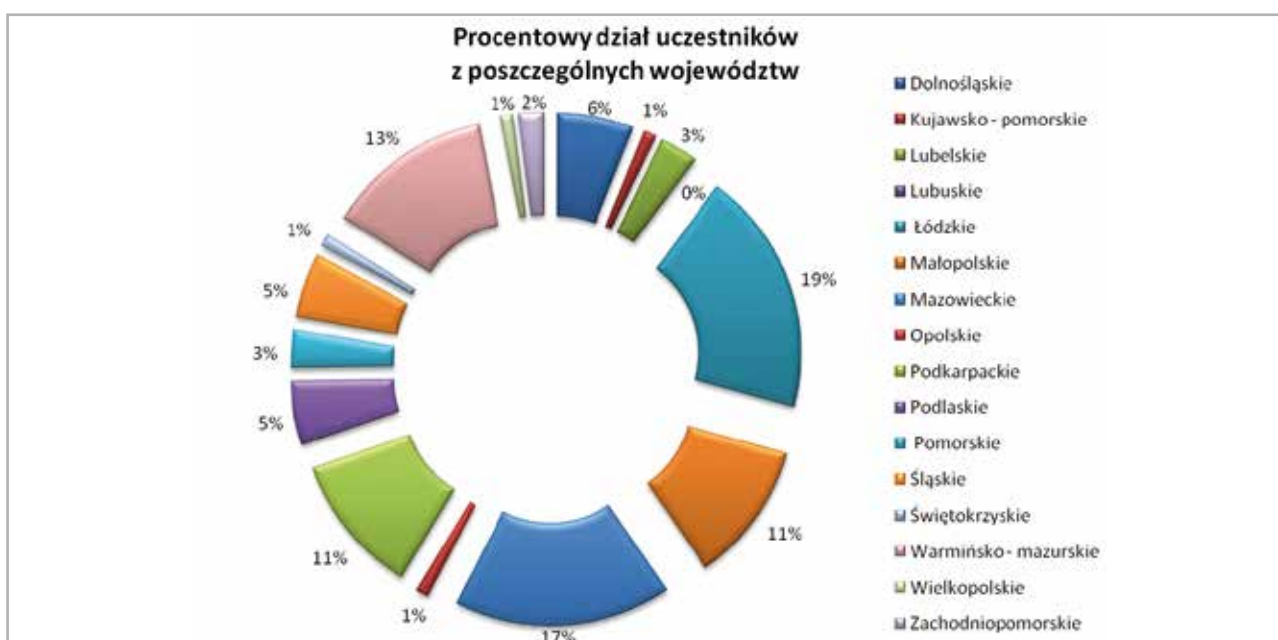
Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

samym podnoszenia swoich kompetencji. Udział w realizowanym programie potwierdza świadomość konieczności ciągłego dokształcania się oraz uzupełniania wiedzy i umiejętności, co w dobie nieustannych zmian i dynamicznego rozwoju stanowi gwarancję przekazywania aktualnej wiedzy w procesie kształcenia przyszłych kadr branży motoryzacyjnej

Rysunek 3

3.4 Miejsce zamieszkania

Rysunek 4

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

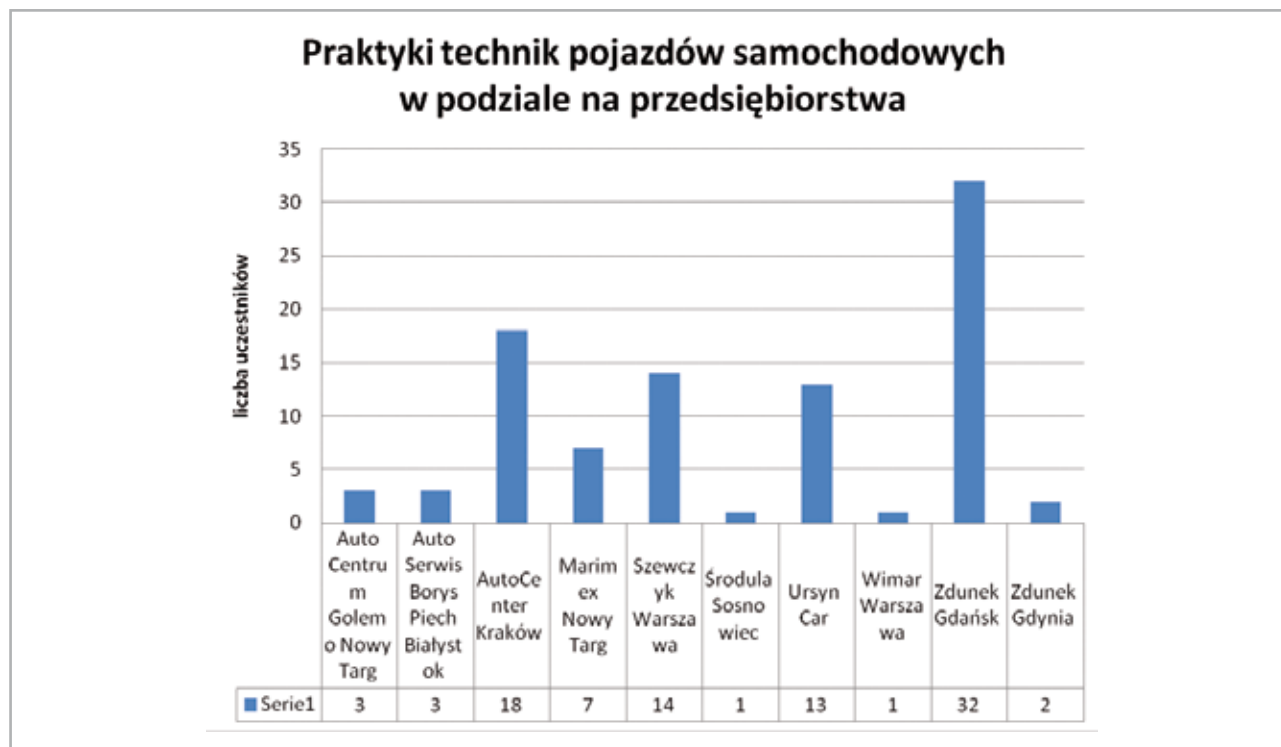
Projekt praktyk dla nauczycieli kształcących w zawodach branży motoryzacyjnych objął swoim zasięgiem cały kraj. Również nauczyciele uczestniczący w praktykach wg programu dla technika pojazdów samochodowych reprezentowali praktycznie wszystkie województwa kraju. Dane dotyczące liczby uczestników z poszczególnych województw prezentuje rysunek nr 4. Najliczniej, bo przez 19 uczestników (20%) reprezentowane było województwo łódzkie oraz województwo mazowieckie z 17 uczestnikami (17%). Były też województwa reprezentowane symbolicznie, przez jednego uczestnika (np. kujawsko-pomorskie, czy opolskie). Szczegółowy podział przedstawia tabela 4. Jedynie województwo lubuskie nie ma żadnego reprezentanta.

Tabela 4

Lp	Województwo	Liczba uczestników	% uczestników
1.	Dolnośląskie	6	6
2.	Kujawsko - pomorskie	1	1
3.	Lubelskie	3	3
4.	Lubuskie	0	0
5.	Łódzkie	19	20
6.	Małopolskie	11	11
7.	Mazowieckie	17	17
8.	Opolskie	1	1
9.	Podkarpackie	11	11
10.	Podlaskie	5	5
11.	Pomorskie	3	3
12.	Śląskie	5	5
13.	Świętokrzyskie	1	1
14.	Warmińsko - mazurskie	13	13
15.	Wielkopolskie	1	1
16.	Zachodniopomorskie	2	2

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

3.5 Miejsce praktyk

Rysunek 5

Liczbę uczestników w poszczególnych przedsiębiorstwach organizujących praktyki dla nauczycieli kształcących w zawodzie technik pojazdów samochodowych ilustruje rys. 5. Zwraca uwagę szczególnie chętnie wybierane przez uczestników przedsiębiorstwo PHU „Zdunek”. Spośród 94 uczestników, 32 z nich właśnie tam, w filii gdańskiej skorzystało z możliwości odbycia stażu. Biorąc pod uwagę kolejnych dwóch uczestników praktyki w oddziale gdynskim przedsiębiorstwa okazuje się że jest to 34 procentowy udział.

Stosunkowo dużą liczbę praktyk w zawodzie technik pojazdów samochodowych zorganizowała Firma Handlowo Usługowa „Auto-Center” B.J. Kasprzyk, M. S. Migdał Spółka Jawna z Krakowa. Tu praktyki odbyło 18 nauczycieli. W Warszawie, praktykę dla 14 nauczycieli zorganizowało przedsiębiorstwo Szewczyk Auto Sp. z o. o. i Ursyn Car, gdzie kolejnych 13 uczestników projektu realizowało swoje praktyki. Uzupełnieniem warszawskiej oferty praktyk było Przedsiębiorstwo Wimar Warszawa gdzie staż w zawodzie technik pojazdów odbył jeden nauczyciel. 7 uczestników skorzystało z możliwości odbycia praktyk w przedsiębiorstwie Marimex Sp. z o.o. Sp. Kom. w Nowym Targu. Po trzech nauczycieli praktykantów uczestniczyło w zajęciach zorganizowanych przez Auto Serwis inż. Borys Piech w Białymstoku i Auto Centrum Golemo Nowy Targ z Nowego Targu. Listę uzupełnia firma Środula Sp. z o.o. z Sosnowca z jednym praktykantem.

4. Analiza „Programu doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych” kształcących w zawodzie: technik pojazdów samochodowych 311513

4.1 Program praktyk

Program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli przedmiotów zawodowych, oraz nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu powstał w celu aktualizacji wiedzy oraz doskonalenia ich umiejętności zawodowych.

Celem realizacji programu jest:

- ▶ podniesienie kwalifikacji zawodowych nauczycieli przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu,
- ▶ zapoznanie się z nowoczesnym sprzętem, urządzeniami i maszynami stosowanymi w przedsiębiorstwach branży motoryzacyjnej,
- ▶ poznanie nowoczesnych technologii napraw pojazdów samochodowych,
- ▶ poznanie specyfiki pracy na rzeczywistych stanowiskach pracy w zakładach napraw pojazdów samochodowych,
- ▶ zdobycie nowych oraz wymiana doświadczeń zawodowych,
- ▶ poznanie potrzeb kadrowych przedsiębiorstw z branży motoryzacyjnej,
- ▶ umożliwienie nauczycielom nabycia doświadczeń w działaniu przedsiębiorstw branży motoryzacyjnej .
- ▶ nawiązanie kontaktów zawodowych umożliwiających ich wykorzystanie w procesie kształcenia zawodowego w celu podniesienia jego jakości.

Program praktyk został opracowany po raz pierwszy w czerwcu 2012 r., tak że praktyki mogły się odbyć już w wakacje. Program zakładał realizację celów projektu, stwarzając możliwość praktycznej obserwacji w warunkach realnego przedsiębiorstwa jakie umiejętności są aktualnie wymagane od absolwentów szkół samochodowych. Został tak skonstruowany żeby w możliwie szeroki sposób przedstawić uczestnikom nowości techniczne wynikające przede wszystkim z tempa rozwoju branży motoryzacyjnej. Miał uzmysłowić i pomóc w zatarciu różnice pomiędzy zawartością programów nauczania realizowanych w szkołach, a oczekiwaniami i wymaganiami kwalifikacyjnymi pracodawców. Program uwzględniał wszystkie główne zagadnienia wynikające ze standardów kwalifikacji zawodowych, oraz standardów egzaminacyjnych dla zawodu technik pojazdów samochodowych ze szczególnym uwzględnieniem zastosowań nowych technologii

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

w budowie, obsłudze i diagnozowaniu pojazdów samochodowych, ich zespołów i podzespołów.

Praktyczna realizacja programu praktyk dla nauczycieli przyniosła nowe doświadczenia które znalazły odbicie w wersji II programu. W październiku 2012 roku powstała druga wersja programu. Została opracowana w konsultacji z przedstawicielami przedsiębiorstw branży motoryzacyjnej, dzięki czemu jej treść uwzględnia potrzeby kadrowe pracodawców i wymagania stawiane pracownikom.

W tworzeniu II wersji programu swój udział mieli również potencjalni uczestnicy praktyk czyli nauczyciele, którzy w trakcie konsultacji mieli możliwość wyrażenia swoich uwag oraz sugestii. Zmodernizowana wersja programu zawiera także zmiany wynikające z uwag i spostrzeżeń zgłoszonych przez uczestników pierwszej edycji praktyk.

Wersja II programu wprowadzała zmiany przede wszystkim uwzględniające możliwości technologiczne realizacji poszczególnych zadań. Zgodnie z sugestiami przedsiębiorców zmienione zostały nieco treści kształcenia rezygnując z tych tematów, których przeprowadzenie w warunkach zakładu usługowego realizującego bieżące oczekiwania klienta jest trudne do realizacji z powodu choćby rzadkości występowania danego rozwiązania. Z programu zostały wycofane zagadnienia dotyczące np. obsługi pojazdów zasilanymi alternatywnymi źródłami energii takimi jak lpg, cng czy pojazdów o napędach hybrydowych. Obie wersje programu doskonalenia nauczycieli oparte były na obowiązującej wówczas podstawie programowej.

Trzecia, ostateczna wersja prezentowanego programu powstała w październiku 2013 roku i jest reakcją na wprowadzenie nowej podstawy programowej kształcenia w zawodzie technik pojazdów samochodowych, uwzględniającą oczekiwania zainteresowanych stron. W podstawie programowej kształcenia w zawodzie technik pojazdów samochodowych zostały wyodrębnione następujące kwalifikacje i jednostki efektów kształcenia:

- M.18. Diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych:
 - Diagnozowanie podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych,
 - Naprawa zespołów i podzespołów pojazdów samochodowych.
- M.12. Diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych:
 - Diagnozowanie układów elektrycznych i elektronicznych pojazdów samochodowych,
 - Naprawa układów elektrycznych i elektronicznych pojazdów samochodowych.
- M.42. Organizacja i prowadzenie procesu obsługi pojazdów samochodowych:
 - Organizowanie obsługi pojazdów samochodowych,

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

- Nadzorowanie obsługi pojazdów samochodowych.

Zmiany wprowadzone w trzeciej wersji programu doskonalenia zawodowego nauczycieli dotyczą przede wszystkim wyraźnego rozdzielania treści zadań do wykonania, w trakcie praktyki, na zakres czynności obsługowych i procesu diagnozowania określonych zespołów i podzespołów pojazdów samochodowych zgodnie z jednostkami efektów kształcenia kwalifikacji „ M.18.”

W procesie tworzenia programu przy kwalifikacji - M.12. Diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych, skupiono się na zapoznaniu nauczycieli z nowoczesnymi urządzeniami i technikami diagnostycznymi wykorzystywanymi obecnie w serwisach samochodowych. Technologie napraw podzespołów elektromechanicznych w ciągu ostatnich nie uległy istotnym zmianom w związku z tym większa część zadań niniejszego programu dotyczy aspektów diagnozowania układów.

Ze względu na ograniczoną liczbę godzin, kwalifikacja M.42. Organizacja i prowadzenie procesu obsługi pojazdów samochodowych - została uwzględniona w jednym z zadań w wymiarze 8 godz. celem zapoznania uczestników praktyk z podstawami organizacji i prowadzenia procesu obsługi pojazdów.

4.2 Szczegółowy program praktyk

Działania	Liczba godzin przewidziana na realizację	Uwagi
Nawiązanie kontaktu z opiekunem praktyk, przedstawicielem kierownictwa przedsiębiorstwa, ustalenie harmonogramu praktyki	2	
Zapoznanie się z organizacją pracy w przedsiębiorstwie (struktura organizacyjna, stanowiska pracy i zakresy obowiązków pracowników, dokumentacja funkcjonująca w przedsiębiorstwie; organizacja pracy zakładu)	3	
Zapoznanie się z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	3	

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

Zaplanowanie i wykonanie wybranych zadań zawodowych	72	Propozycje zadań zawodowych ujęte zostały w uszczegółowionym programie dla zawodu.
Łącznie	80	

4.3 Uszczegółowiony program praktyk

Lp.	Zadanie do wykonania	Efekty realizacji zadania	Liczba godzin
1	Obsługa silnika o zapłonie iskrowym	<u>Uczestnik:</u> Zna budowę silnika oraz zasady jego działania. Określa zakres czynności obsługowych silnika. Dobiera materiały eksploatacyjne stosownie do zakresu wykonywanej obsługi silnika. Posługuje się narzędziami, przyrządami i urządzeniami stosowanymi podczas obsługi i naprawy silnika. Przestrzega przepisów bhp	4
2	Diagnostyka silnika o zapłonie iskrowym	<u>Uczestnik:</u> Dobiera metody oraz określa zakres diagnostyki zespołów silnika. Określa stan techniczny silnika, rozpoznaje usterki na podstawie uzyskanych wyników pomiarów. Dobiera metody i określa zakres naprawy.	4
3	Obsługa silnika o zapłonie samoczynnym	<u>Uczestnik:</u> Zna budowę silnika oraz zasady jego działania. Określa zakres czynności obsługowych silnika. Dobiera materiały eksploatacyjne stosownie do zakresu wykonywanej obsługi silnika. Posługuje się narzędziami, przyrządami i urządzeniami stosowanymi podczas obsługi i naprawy silnika. Przestrzega przepisów bhp.	4
4	Diagnostyka silnika o zapłonie samoczynnym	<u>Uczestnik:</u> Dobiera metody oraz określa zakres diagnostyki zespołów silnika. Określa stan techniczny silnika, rozpoznaje usterki na podstawie uzyskanych wyników pomiarów. Dobiera metody i określa zakres naprawy.	4

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

5	Obsługa układów przeniesienia napędu	<p><u>Uczestnik:</u> zna budowę oraz rozumie zasady działania układów napędowych pojazdu. Określa zakres czynności obsługowych układu napędowego. Dobiera materiały eksploatacyjne stosownie do zakresu wykonywanej obsługi. Posługuje się narzędziami, przyrządami i urządzeniami przeznaczonymi do obsługi zespołów układu napędowego.</p>	4
6	Diagnostyka układów przeniesienia napędu	<p><u>Uczestnik:</u> dobiera metody oraz określa zakres diagnostyki zespołów napędowych pojazdów; dobiera metody i określa zakres naprawy układu napędowego pojazdu samochodowego. Rozpoznaje usterki i uszkodzenia układów na podstawie oceny organoleptycznej. Diagnozuje stan techniczny układu jak i jego poszczególnych zespołów.</p>	4
7	Obsługa układu hamulcowego	<p><u>Uczestnik:</u> Zna budowę oraz rozumie zasady działania układów hamulcowych pojazdu. Określa zakres czynności obsługowych układu hamulcowego. Dobiera materiały eksploatacyjne stosownie do zakresu wykonywanej obsługi. Określa zużycie i przydatność płynu hamulcowego. Ocenia jakość wykonanej obsługi, poprzez pomiar sił hamowania na stanowisku kontrolnym.</p>	4
8	Diagnostyka układu hamulcowego	<p><u>Uczestnik:</u> Dobiera metody oraz określa zakres diagnostyki układu hamulcowego pojazdu; dobiera metody i określa zakres naprawy układu lub jego elementów. Weryfikuje elementy układu hamulcowego, określa skuteczność jego działania.</p>	4
9	Diagnostyka układu zawieszenia kół i układu kierowniczego	<p><u>Uczestnik:</u> Diagnozuje stan zawieszenia. Określa nadmierne luzy układu, wykrywając usterki ręcznie oraz przy użyciu przyrządów i urządzeń. Ocenia stan łożysk kół. Dokonuje pomiaru skuteczności tłumienia amortyzatorów. Diagnozuje stan układu kierowniczego. Określa stan przekładni kierowniczej. Ocenia sprawność układu wspomagającego. Kontroluje stan połączeń kulowych układu. Dokonuje pomiaru geometrii kół i osi pojazdu.</p>	8

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

10	Diagnostyka sieci wymiany danych w samochodzie	<u>Uczestnik:</u> Diagnostyka stanu sieci wymiany danych. Dokonuje pomiarów elektrycznych. Interpretuje wyniki pomiarów, analizuje je i określa ewentualne konflikty. Określa przyczyny niesprawności. Używa urządzeń do testowania i symulacji usterek sieci wymiany danych	4
11	Diagnostyka zewnętrzna pojazdów samochodowych. Badania techniczne pojazdów	<u>Uczestnik:</u> Wykonuje badania diagnostyczne zgodnie z procedurami dotyczącymi badań technicznych pojazdów. Wykorzystując przyrządy kontrolno pomiarowe określa stan techniczny pojazdu oraz poszczególnych jego układów i zespołów. Analizuje uzyskane wartości parametrów, porównuje je z wymogami prawa lub producenta. Sporządza dokumentację wg wzorów obowiązujących na stacji kontroli pojazdów.	8
12	Diagnostyka systemów bezpieczeństwa czynnego i układów bezpieczeństwa biernego	<u>Uczestnik:</u> Dobiera metody diagnozowania i przyrządy pomiarowo kontrolne właściwe dla badanego systemu bezpieczeństwa. Posługuje się narzędziami, przyrządami i urządzeniami przeznaczonymi do diagnostyki i obsługi danego systemu bezpieczeństwa. Interpretuje wyniki pomiarów, analizuje je i określa ewentualne niesprawności. Określa przyczyny potencjalnych usterek	4
13	Obsługa systemów komfortu i wspomagania kierowcy	<u>Uczestnik:</u> Określa zakres czynności obsługowych. Posługuje się narzędziami, przyrządami i urządzeniami stosowanymi podczas obsługi, diagnostyki i naprawy właściwymi dla obsługiwanego systemu. Interpretując wyniki pomiarów określa stan systemu jak i stan poszczególnych elementów składowych. Stosuje procedury kalibracji i adaptacji elementów obsługiwanego systemu	8
14	Przygotowanie: zlecenia naprawy, zamówienia na części i materiały oraz dokumentacji usługi. Sporządzenie kalkulacji kosztów usługi	<u>Uczestnik:</u> Obsługuje edytory tekstu i programy kalkulacyjne. Posługuje się dokumentacją techniczną, katalogami części zamiennych i instrukcjami obsługi zarówno w wersji papierowej jak i cyfrowej. Obsługuje programy do magazynowania części i materiałów eksploatacyjnych. Sporządza zapotrzebowanie na części i materiały. Kalkuluje koszty usługi z uwzględnieniem cen części oryginalnych jak również zamienników.	8
		łącznie liczba godzin	72

4.4 Realizacja treści kształcenia

Pierwszy dzień praktyk przeznaczony był na nawiązanie kontaktu z opiekunem praktyk, z przedstawicielem kierownictwa przedsiębiorstwa, ustalenie harmonogramu praktyki. Zapoznanie się z organizacją pracy w przedsiębiorstwie. Uczestnicy poznawali strukturę organizacyjną, stanowiska pracy i zakresy obowiązków pracowników oraz obieg dokumentacji w przedsiębiorstwie. Ważnym punktem pierwszego dnia stażu było obowiązkowe zapoznanie się z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska.

Przez następne dziewięć dni uczestnicy programu realizowali zadania wynikające z programu praktyk. Kolejność realizacji poszczególnych tematów była zróżnicowana i wynikała z bieżących potrzeb i możliwości zakładów organizujących staże. Nauczyciele uczestniczyli w pracach na stanowiskach obsługowych w warunkach rzeczywiście funkcjonujących przedsiębiorstwach usługowych, których działalność trudno jest zaplanować a oparta jest na aktualnych potrzebach klientów. Niemniej zajęcia były tak organizowane aby wszyscy uczestnicy mieli możliwość przynajmniej asystować, a tam gdzie to było możliwe, samodzielnie wykonywać określone czynności obsługowe czy naprawcze wynikające z technologii obsługi i naprawy pojazdów oraz uszczegółowionego programu praktyk dla nauczycieli kształcących w zawodzie technik pojazdów samochodowych.

5. Analiza dzienników praktyk

Analiza dzienników praktyk wykazała dużą staranność ich wypełnienia. Wszystkie dzienniki są wypełnione w całości w pełni potwierdzają i dokumentują kompletność przebiegu procesu doksztalcania. Uczestnicy, poza potwierdzeniem odbycia stanowiskowych instruktaży BHP, opisali wykonane w każdym dniu zadania oraz nowe zdobyte umiejętności. Wpisy zostały potwierdzone przez opiekunów. Opiekunowie również w każdym dniu opisali przebieg praktyki i wykonywane zadania. Wszystkie dzienniki zawierają pozytywne oceny opiekunów praktyk, a tym samym potwierdzają zaliczenie praktyk przez wszystkich uczestników projektu.

6. Analiza ankiet końcowych

Ankiety zostały przeprowadzane podczas ostatniego dnia praktyk wśród nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu. Celem badań było uzyskanie informacji na temat ogólnej oceny projektu, wykorzystując szczegółowe pytania dotyczące programu, opiekunów, miejsca czy też całego przebiegu praktyk. Odpowiedzi i sugestie zawarte w wypowiedziach uczestników

znalazły swoje odbicie w zmianach wprowadzanych w kolejnych edycjach programu. Z satysfakcją należy podkreślić zadowolenie uczestników, oraz pozytywne opinie zarówno o projekcie jak i przebiegu jego realizacji wyrażanych zarówno przez nauczycieli, jak i opiekunów praktyk czy przedstawicieli przedsiębiorców. Szczegółową analizę pogłębioną o dodatkowe narzędzia ewaluacyjne wraz z oceną realizacji programu zawiera raport z ewaluacji realizacji projektu.

7. Zakończenie

Dynamiczny rozwój branży motoryzacyjnej w powiązaniu z niewydolnym systemem kształcenia stwarza dysonans pomiędzy efektami kształcenia w szkołach zawodowych a oczekiwaniami pracodawców. Z tego punktu widzenia niezbędnym elementem powiązania kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy, staje się pozyskiwanie wysokokwalifikowanej kadry dydaktycznej dla szkolnictwa zawodowego, oraz umożliwienie regularnego pogłębiania wiedzy przez nauczycieli już zatrudnionych. Między innymi to rzetelna i aktualna wiedza, umiejętności oraz doświadczenie nauczycieli pozwoli na wyposażenie absolwentów szkół w niezbędne kwalifikacje i zasób kompetencji pozwalających im na odnalezienie się i prawidłowe funkcjonowanie na wymagającym rynku pracy. Jednym z efektywniejszych sposobów podniesienia kompetencji zawodowych w obszarze wciąż rozwijających się metod diagnostyki, oraz technologii obsługi i naprawy pojazdów samochodowych jest wdrażanie i upowszechnianie praktyk dla nauczycieli w modelu wypracowanym na potrzeby realizacji omawianego projektu. Dobrym rozwiązaniem w tej sytuacji wydaje się zobligowanie wszystkich nauczycieli do uczestnictwa w formach doskonalenia zawodowego. Obowiązek ten powinien dotyczyć wszystkich nauczycieli, choć szczególną uwagę należy skierować na nauczycieli o krótkim oraz długim stażu pracy. Uczestnictwo w doskonaleniu zawodowym dla pierwszej grupy jest szansą na zdobycie niezbędnego doświadczenia zawodowego, dla drugiej natomiast stanowi formę aktualizacji posiadanej wiedzy. Należałoby również stworzyć nauczycielom możliwość odbycia praktyk w więcej niż jednym przedsiębiorstwie. Warto w tym celu wydłużyć okres trwania praktyk nauczycielskich bądź podzielić go między kilku pracodawców. W ten sposób nauczyciele będą mieli okazję do zdobycia bardziej zróżnicowanego doświadczenia i porównania specyfiki funkcjonowania różnych przedsiębiorstw funkcjonujących w tej samej branży.

Istotą prezentowanego programu doskonalenia zawodowego nauczycieli jest umożliwienie zdobycia doświadczenia zawodowego w rzeczywistym środowisku pracy. Tak zorganizowane praktyki pozwalają nauczycielom nie tylko na zaktualizowanie swojej wiedzy i poszerzenie jej o aspekty wynikające z rozwoju nowych technologii ale również na zdobycie wiedzy o prak-

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

tycznych elementach działalności przedsiębiorstwa. Opierając się na wynikach ewaluacji bieżącej i końcowej projektu, analizując uwagi, opinie i wnioski uczestników, należy podkreślić jednoznacznie pozytywną ocenę wydaną przez wszystkie zainteresowane strony. Wszyscy uczestnicy wysoko ocenią poziom i organizację metod realizacji programu, zgodnie podkreślając korzyści płynące z osiągnięcia założony celów.

Jednoznacznie odnoszą się do wzrostu swoich kompetencji po odbyciu praktyk. Udział w stażu w sposób znaczący wpłynął na poszerzenie wiedzy nauczycieli-praktykantów zwłaszcza w zakresie technologii nowoczesnej obsługi, diagnostyki i naprawy pojazdów samochodowych.

Równie ważną rolę spełniła realizacja opracowanego programu w zakresie osiągnięcia kolejnego celu omawianego projektu jaki była aktualizacja wiedzy oraz umiejętności praktycznych z zakresu zastosowania i obsługi nowoczesnych urządzeń i przyrządów służących do diagnostyki oraz naprawy zespołów i podzespołów pojazdów samochodowych. Osiągnięcie tego celu ma szczególne znaczenie w kontekście rzeczywistego wyposażenia wielu pracowni i sal warsztatowych, w których uczniowie szkół rozwijają umiejętności praktyczne. Często są to urządzenia i przyrządy przestarzałe, odstające od standardów wyposażenia współczesnych warsztatów mechaniki pojazdowej. Taka sytuacja powoduje, że uczniowie nabywają umiejętność posługiwania się urządzeniami, które nie są już wykorzystywane, a nie poznają tych, które niejednokrotnie są podstawą funkcjonowania współczesnego stanowiska obsługowego.

Wydaje się że jednym z ważniejszych osiągnięć omawianego programu jest szeroko zakrojona współpraca nauczycieli z przedsiębiorstwami z branży motoryzacyjnej. Istotnym elementem, na który zwrócono szczególną uwagę w procesie realizacji programu doskonalenia zawodowego, jest stworzenie uczestnikom sposobności do nawiązywania kontaktów branżowych i wymiany informacji. Wspomniane kontakty przybierały dwojaką formę. Pierwszą z nich są kontakty między nauczycielami kształcącymi w tym samym profilu w różnych szkołach czy miejscowościach. Taka sytuacja umożliwia wymianę doświadczeń czy opinii na temat problemów związanych z pracą zawodową. Drugim typem kontaktu są natomiast relacje na linii nauczyciele – przedsiębiorcy. Kluczową staje się współpraca przynosząca wymierne korzyści obu zainteresowanym stronom, opierająca się na partnerstwie, dwukierunkowym przepływie informacji oraz sprecyzowaniu wzajemnych oczekiwań.

Uczestnicy zauważyli, że zaletą wdrożonego programu doskonalenia zawodowego jest możliwość wymiany doświadczeń między nauczycielami posiadającymi zróżnicowany staż zawodowy i pracującymi w różnych placówkach oświatowych. Wzajemne wyrażanie opinii na temat sytuacji szkolnictwa zawodowego, istniejących problemów czy sposobów radzenia sobie z nimi może

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

skutkować powstaniem grupowych rekomendacji dotyczących poprawy stanu rzeczy i zwiększenia efektywności kształcenia zawodowego. Dobrym rozwiązaniem w tej sytuacji wydaje się podjęcie działań mających na celu organizację II edycji projektu programu doskonalenia zawodowego w przedsiębiorstwach dla nauczycieli kształcenia zawodowego branży motoryzacyjnej. Projekt ten powinien być skierowany do nauczycieli, którzy jeszcze nie brali udziału w tego typu przedsięwzięciach i nie podejmują aktywnych działań mających na celu doskonalenie własnego warsztatu zawodowego. W trakcie opracowywania, jak i realizacji następnych edycji projektu warto korzystać z doświadczeń, uwag i wskazówek zdobytych w realizacji omawianego, pilotażowego programu a zawartych i omówionych w niniejszym opracowaniu. Wskazana jest również organizacja seminariów tematycznych, w których udział będą brali eksperci, nauczyciele oraz przedstawiciele przedsiębiorstw motoryzacyjnych.

Ważnym wnioskiem płynącym z doświadczenia zdobytego w procesie wdrażania pilotażowego programu praktyk w ramach doskonalenia zawodowego nauczycieli uczących w szkołach samochodowych jest sugestia że kolejne programy tego typu powinny być opracowywane w oparciu o zasadę elastyczności umożliwiając jego realizację w realnych, specyficznych dla każdego zakładu warunkach. Warunkach uzależnionych od bardzo wielu czynników zewnętrznych. Poczynając od sezonowego zapotrzebowania na rodzaj niektórych usług, kończąc na bardzo specyficznych czasami wymaganiach, dotyczących technologii obsługi, naprawy bądź diagnostyki właściwych tylko dla określonego modelu samochodu, czy zastosowanego rozwiązania technicznego.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

RAPORT

**Z realizacji programu praktyk dla nauczycieli i instruktorów
praktycznej nauki zawodu w ramach projektu pt.
„Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów
branży motoryzacyjnych” kształcących w zawodzie:
**ELEKTROMECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH
741203****

Okres: 01.01.2012 -31.12.2013

Opracowanie: **Edward Tomasz Połaski**

Warszawa, grudzień 2013

**Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00**

Spis treści

1.	Wstęp	71
2.	Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych” kształcących w zawodzie: elektromechanik pojazdów samochodowych 741203”	71
2.1	Charakterystyka i cele projektu	71
2.2	Projektodawca - Mazowiecka Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Warszawie	72
2.3	Przedsiębiorstwa organizujące praktyki	73
2.3.a	PUH „Zdunek” Sp. z o.o.	73
2.3.b	Firma Handlowo Usługowa “Auto-Center” B.J. Kasprzyk, M. S. Migdał Spółka Jana	75
2.3.c	Szewczyk Auto Sp. z o.o.	76
2.3.d	Ursyn Car	77
2.3.e	Auto Wimar Warszawa	77
2.3.f	Pozostałe przedsiębiorstwa realizujące praktyki w zawodzie elektromechanik pojazdów samochodowych	77
2.4	Grupa docelowa	78
3.	Podsumowanie wdrożenia praktyk w ujęciu statystycznym	78
3.1	Płeć	78
3.2	Wiek	80
3.3	Wykształcenie	81
3.4	Miejsce zamieszkania	82
3.5	Miejsce praktyk	84
4.	Analiza „Programu doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych” kształcących w zawodzie: elektromechanik pojazdów samochodowych 741203	85
4.1	Program praktyk	85
4.2	Szczegółowy program praktyk	87
4.3	Uszczegółowiony program praktyk	88
4.4	Realizacja treści kształcenia	90
5.	Analiza dzienników praktyk	91
6.	Analiza ankiet końcowych	91
7.	Zakończenie	92

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

1. Wstęp

Raport z realizacji programu praktyk dla nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu kształcących w zawodzie: elektromechanik pojazdów samochodowych 741203 powstał w ramach projektu: „Program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”, realizowanego przez Mazowiecką Izbę Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Warszawie, pod nadzorem Ośrodka Rozwoju Edukacji, działającym przy Ministerstwie Edukacji Narodowej współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem niniejszego raportu jest przedstawienie przebiegu wdrażania pilotażowego programu praktyk napisanego w oparciu o model organizacyjny doskonalenia zawodowego nauczycieli w przedsiębiorstwach usług motoryzacyjnych wypracowany w ramach cyklu spotkań seminaryjnych i konsultacji z nauczycielami przedmiotów zawodowych, instruktorami praktycznej nauki zawodu oraz przedsiębiorcami branży motoryzacyjnej.

2. Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych” kształcących w zawodzie: elektromechanik pojazdów samochodowych 741203”

2.1 Charakterystyka i cele projektu

Głównym celem projektu: „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych” kształcących w zawodzie: elektromechanik pojazdów samochodowych 741203 jest wzmocnienie potencjału nauczycieli przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu, kształcących w zawodach branży motoryzacyjnej, w zakresie posiadanych kwalifikacji oraz kompetencji zawodowych.

Wśród celów szczegółowych projektu należy wymienić:

- ▶ poszerzenie wiedzy nauczycieli przedmiotów zawodowych, nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu branży motoryzacyjnej w zakresie nowoczesnej technologii obsługi, diagnostyki i naprawy pojazdów samochodowych;
- ▶ aktualizację wiedzy oraz umiejętności praktycznych z zakresu zastosowania i obsługi nowoczesnych urządzeń i przyrządów służących do diagnostyki oraz naprawy zespołów i podzespołów pojazdów samochodowych;
- ▶ wypracowanie modelu współpracy nauczycieli z przedsiębiorcami, uwzględniającej wzajemne oczekiwania.

2.2 Projektodawca - Mazowiecka Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Warszawie

Mazowiecka Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Warszawie jest społeczno-zawodową organizacją samorządu gospodarczego rzemiosła i przedsiębiorczości. W swoich strukturach zrzesza cechy, spółdzielnie rzemieślnicze oraz inne jednostki organizacyjne, których celem jest wspieranie rozwoju gospodarczego rzemiosła. Jest reprezentantem tego środowiska wobec organów władzy państwowej i terytorialnej. Od lat podejmuje działania zmierzające do akcentowania roli małych i średnich przedsiębiorstw w życiu gospodarczym naszego kraju. Izba działa na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i kształtuje postawy przedsiębiorcze wśród społeczeństwa.

Izba jest ważną instytucją infrastruktury doradczej, szkoleniowej i informacyjnej na Mazowszu. Chętnym pragnącym pogłębiać swoją wiedzę proponuje bogatą ofertę szkoleń. Prowadzone w Izbie zajęcia mają charakter seminaryjny. Oprócz wykładu na temat, który jest przedmiotem szkolenia, można uzyskać odpowiedzi na nurtujące pytania i wątpliwości. Wiedza zdobyta na kursach – prowadzonych przez wybitnych specjalistów – pozwala na prawidłowe prowadzenie i zarządzanie własną firmą. Izba udziela informacji na temat podatków, prawa, marketingu, oświaty zawodowej, funduszy unijnych, systemu ubezpieczeń społecznych. Przeprowadza egzaminy kwalifikacyjne na tytuły czeladnika i mistrza w zawodach rzemieślniczych. Uzyskane w Izbie dyplomy mistrzowskie i świadectwa czeladnicze stanowią uznawane w Polsce i za granicą świadectwa kwalifikacji zawodowych.

Wychodząc naprzeciw obecnym czasom i oczekiwaniom przedsiębiorców Izba stale doskonali system świadczonych usług starając się zapewnić nowoczesną, kompleksową obsługę zarówno dla osób prowadzących działalność gospodarczą, jak i zamierzających ją uruchomić. Zatrudnieni w Izbie pracownicy to wysoko wykwalifikowany, kompletny i stale podnoszący swoje kwalifikacje personel, który zapewnia wysokiej jakości usługi. Izba jest także reprezentantem rzemiosła i małej przedsiębiorczości na arenie międzynarodowej poprzez aktywne uczestnictwo w znaczących dla tego sektora konferencjach i sympozjach. Pośredniczy w kojarzeniu ofert krajowych i zagranicznych, organizuje i podejmuje misje handlowe w różnych krajach, wyszukując partnerów do współpracy.

W celu stworzenia szerokiej platformy dla wdrażania poglądów i postulatów środowiska rzemiosła i innych małych i średnich przedsiębiorstw oraz lepszej możliwości prezentowania stanowisk tego środowiska wobec Parlamentu i Rządu – Izba powołała w roku 1992 – Fundację Małych i Średnich Przedsiębiorstw, której celem jest udzielanie wszechstronnej pomocy małym i średnim przedsiębiorstwom, wspieranie i organizowanie działań prowadzących do promocji

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

msp w Polsce i zagranicą, współpraca z instytucjami i podmiotami krajowymi i zagranicznymi zainteresowanymi rozwojem małych i średnich firm polskich.

Mazowiecka Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości wchodzi w skład sieci Krajowego Systemu Usług (KSU) w ramach akredytacji uzyskanej przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości. W zakresie akredytacji świadczy usługi informacyjne na rzecz przedsiębiorców, absolwentów szkół, osób rozpoczynających działalność gospodarczą. Izba posiada wdrożony System Zarządzania Jakością ISO 9001:2009 oraz wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

2.3 Przedsiębiorstwa organizujące praktyki

2.3.a PUH „Zdunek” Sp. z o.o.

Firma PUH ZDUNEK Sp. z o.o. – istnieje od roku 1978. Przez czternaście lat działalności firma funkcjonowała na lokalnym rynku jako warsztat naprawczy oraz pośrednik zarówno w skupie jak i sprzedaży samochodów używanych. Rok 1992 zaowocował podpisaniem umowy koncesyjnej z francuskim koncernem Renault. W 2004 roku Prezes Tadeusz Zdunek otworzył Punkt Sprzedaży Samochodów Nowych w Gdańsku, dwa lata później natomiast zakupił salon sprzedaży samochodów nowych wraz z serwisem w Gdyni przy ul. Morskiej stając się tym samym jedynym Autoryzowanym Dealerem Samochodów Nowych Renault na terenie Trójmiasta.

Ciągłe doskonalenie jakości obsługi zostało uwieńczone otrzymaniem Certyfikatu Jakości ISO 9002 w roku 2001 (w rok po otrzymaniu certyfikatu przez Renault Polska).

W 2002r. PUH Zdunek otrzymało status Centrum Obsługi Firm Renault – oznaczało to kolejną szansę dla firmy, konkretnie umożliwiło podjęcie współpracy w zakresie dostawy pojazdów oraz świadczenia usług serwisowych z największymi odbiorcami funkcjonującymi na terenie Pomorza – m.in. GRUPA LOTOS S.A., LPP S.A., Żuraw Grohmann Sp. z o.o., PIPE LIFE POLSKA S.A., Bedeker Outsourcing Group czy Figel Sp. z o.o..

Firma, zgodnie z polityką całego koncernu, który kładzie duży nacisk na kwestie bezpieczeństwa, bierze udział w programach związanych z promocją bezpiecznych zachowań na drodze. Udział w Pikniku Motoryzacyjnym „ABC bezpieczeństwa” miał na celu propagowanie wśród kierowców zachowań zmniejszających ryzyko wypadków.

Renault Zdunek jest sponsorem wielu wydarzeń sportowych. Firma do tej pory była głównym sponsorem Macieja Zdunka, wielokrotnego mistrza Polski w motocrossie. Ponadto wspiera rajdy

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

samochodów górskich, klub piłkarski Bałtyk Gdynia a także w ostatnim czasie została sponsorem zespołu rajdowego Renault Zdunek Rally Team.

PUH „Zdunek” Sp. z o.o.

ul. Miałki Szlak 43/45

80-717 Gdańsk

<http://www.zdunek.pl/>

PUH „Zdunek” Sp. z o.o.

ul. Morska 517 A, 81-002 Gdynia

<http://renault.zdunek.pl/>

Informacje ze strony internetowej:

<http://renault.zdunek.pl/firma.php?subpage=historiazdunek>

2.3.b Firma Handlowo Usługowa “Auto-Center” B.J. Kasprzyk, M. S. Migdał Spółka Jawna

Auto-Center jest jednym z wiodących dystrybutorów marki Opel w Polsce. W salonie prezentowane są wszystkie najnowsze modele Opla, marki należącej do koncernu General Motors, w których zastosowano najnowocześniejsze rozwiązania techniczne.

Jedną z zalet firmy Auto-Center jest wszechstronna i profesjonalna obsługa klienta: począwszy od zakupu nowego i używanego samochodu przy wykorzystaniu atrakcyjnych form płatności, ubezpieczenia pojazdu we współpracy z czołowymi ubezpieczycielami, przez obsługę posprzedażną taką jak serwis mechaniczny, blacharsko-lakierniczy w tym bezgotówkowe naprawy powypadkowe, zakup części i akcesoriów, aż po usługi diagnostyczne, przeglądy rejestracyjne i myjnię.

F.H.U. Auto-Center powstała w 1995 roku jako Dealer Opla w Krakowie. W 2001 roku przekształciła się w Spółkę Jawną zmieniając udziałowców którymi są Jan Kasprzyk, Barbara Kasprzyk, Małgorzata Migdał, Sławomir Migdał z dogodną lokalizacją przy ulicy Wodnej 2 (dojazd od ul. Wielickiej) w Krakowie.

F.H.U. Auto-Center jest autoryzowanym Dystrybutorem Opla i działa kompleksowo w zakresie sprzedaży samochodów nowych i samochodów używanych. Prowadzi w pełni wyposażony dziesięciostanowiskowy serwis mechaniczny oraz kompletnie przygotowaną blacharnię i lakiernię. Ponadto Stację Kontroli Pojazdów umożliwiającą kontrole wykonanych prac jak również przedłużenie dowodów rejestracyjnych.

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

Firma Handlowo Usługowa „Auto-Center”

B.J. Kasprzyk, M. S. Migdał Spółka Jawna

Autoryzowany dystrybutor firmy OPEL

30-556 Kraków

ul. Wodna 2

tel: (12) 622 50 00

e-mail: salon@autocenter.krakow.pl

<http://opel.autocenter.krakow.pl/>

Informacje ze strony internetowej firmy: <http://opel.autocenter.krakow.pl/o-firmie.htm>

2.3.c Szewczyk Auto Sp. z o.o.

Trzeciego października 1966 roku Józef Szewczyk otworzył warsztat mechaniki pojazdowej przy ul. Radzymińskiej 78. Tak rozpoczęła się przygoda rodziny Szewczyków z motoryzacją. W roku 1967 firma Szewczyk otrzymuje autoryzację NSU, a w rok później autoryzację Volkswagena. Przez 40 lat działalności firma Szewczyk zajmuje czołowe miejsca w sprzedaży aut VW i Audi w Polsce sprzedając ponad 1000 aut rocznie.

Firma Szewczyk jest od wielu lat największym dostawcą oryginalnych części zamiennych VW i Audi w Polsce. W chwili obecnej w firmie zatrudnionych jest ponad 100 pracowników. Jest to wysoko wykwalifikowana grupa specjalistów. Serwis posiada najnowocześniejsze urządzenia do diagnozy silników i podwozi samochodowych. W firmie Szewczyk można wykonać naprawy blacharskie. W chwili obecnej wzbogacono wyposażenie firmy oraz rozszerzono działalność o stanowisko kontroli pojazdów, w którym klienci mogą wykonać okresowy przegląd auta. W 2000 roku Firma Szewczyk otworzyła nowoczesny salon sprzedaży samochodów Volkswagen i Audi. Salon w pełni odpowiada najnowszym standardom koncernu Volkswagen A.G.

Firma oferuje:

- 14 w pełni wyposażonych stanowisk do napraw samochodów osobowych oraz dostawczych i ciężarowych;
- stanowisko diagnostyczne do badania uszkodzeń układów wtryskowych i napraw innych uszkodzeń elektronicznych;
- stację kontroli pojazdów uprawnioną do wykonywania przeglądów technicznych;
- ścieżkę diagnostyczną firmy Beissbarth do badania amortyzatorów i hamulców;
- stanowisko firmy Beissbarth do komputerowego ustawiania geometrii;
- ramę firmy Celette wykorzystywaną do napraw blacharskich;

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

- bezpyłową kabinę lakierniczą;
- przeglądy, naprawy gwarancyjne i pogwarancyjne;
- diagnostykę układów elektronicznych;
- naprawy blacharsko-lakiernicze;
- okresowe przeglądy techniczne;
- serwis ogumienia (w tym ogumienie typu PAX);
- montaż i serwis klimatyzacji.

Szewczyk Auto Sp. z o.o.

ul. Radzymińska 78

03-752 Warszawa

tel.: +48 22 511 70 00

info@szewczyk.vw.pl

<http://www.szewczyk.vw.pl/>

Informacje ze strony internetowej firmy: <http://www.szewczyk.vw.pl/d196/>

2.3.d Ursyn Car

Firma rozpoczęła swoją działalność w 1980 roku. W 1998 roku swoje podwoje otworzył salon sprzedaży samochodów na warszawskim Ursynowie. W 2008 roku została otwarta filia URSYN CAR w Piasecznie. W ofercie URSYN CAR znajdują się wszystkie samochody marki FORD obecne w ofercie FORD Polska. Firma zatrudnia profesjonalnych handlowców, którzy dodatkowo uczestniczą w szkoleniach organizowanych przez firmę FORD. Ich wiedza na temat produktu i jakość przekazywanych informacji sprawiają, że każdy Klient jest obsługiwany z największą starannością i indywidualnym podejściem. Handlowcy doradzą odwiedzającym nasze salony nie tylko model i dodatkowe wyposażenie, ale również służą pomocą w wyborze warunków finansowania zakupu oraz w kwestii ubezpieczenia. Każdy klient, który zakupił samochód w URSYN CAR otrzymuje KARTĘ STAŁEGO KLIENTA uprawniającą do licznych i atrakcyjnych cenowo usług i części. Dodatkowo firma URSYN CAR pozostaje w kontakcie z klientem przypominając o ważniejszych przeglądach i końcu zawartej umowy ubezpieczenia. Klient w URSYN CAR jest pod dobrą opieką.

URSYN CAR FORD WARSZAWA

ul. Romera 14

02-784 Warszawa

tel. 22 644 75 75

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

URSYN CAR FORD PIASECZNO
ul. Żeromskiego 36
05-500 Piaseczno
tel. 22 73 55 900
<http://www.ursyncar.pl/index.php>

Informacje ze strony firmy:

http://www.ursyncar.pl/page,art,id,30,kategoria,Informacje_ogolne.html

2.3.e Auto Wimar Warszawa

Grupa Auto Wimar to jedno z najstarszych salonów i serwisów Škody w Warszawie. Jako Autoryzowany Dealer i Serwis Škoda działa na rynku od ponad 20 lat. Wieloletnie doświadczenie procentuje w codziennej pracy. Standardem firmy jest jakość i wysoki poziom świadczonych usług oraz obsługi, a także indywidualne podejście do każdego Klienta – zarówno indywidualnego, jak i flotowego.

Firma oferuje kompleksową obsługę związaną z zakupem, finansowaniem i ubezpieczeniem samochodów marki ŠKODA, a także pełen zakres napraw mechanicznych i blacharsko-lakierniczych. Grupa Auto Wimar to również w pełni profesjonalne serwisy ze stanowiskami obsługi, myjniami oraz Stacją Kontroli Pojazdów oraz magazyny i sklepy z oryginalnymi częściami i akcesoriami.

Priorytetem firmy jest najwyższa jakość oferowanych usług i indywidualne podejście do każdego Klienta.

Informacje ze strony internetowej firmy:

<http://www.skoda-auto.pl/dealers/Auto-Wimar/nasze-oddzialy>

2.3.f Pozostałe przedsiębiorstwa realizujące praktyki w zawodzie elektromechanik pojazdów samochodowych:

- **Autovolt Andrzej Gochna**
Przasnyska 2A,
01-756 Warszawa
- **Amz-bis sp.Z.O.O,**
Ul. Skłęczkowska 18, 99-300 Kutno
- **Phu Marpon, Mechanika Pojazdowa, Wulkanizacja Mariusz Kamadulski**
Ul. Orłowska 62,
88-100 Inowrocław

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

- **„Ryngwelscy” S.c. Marek I Janusz Ryngwelscy (Bosch Car Service)**
Rychnowy Przylesie,
Ul. Klonowa 11,
77-300 Człuchów
- **Mikołajczak Spółka Jawna,**
Ul. Armii Krajowej 250,
85-589 Bydgoszcz
- **Auto Service Krzysztof Hoźko,**
Ul. Raginisa 12/1,
15-161 Białystok

2.4 Grupa docelowa

Najważniejszym działaniem programu doskonalenia nauczycieli branży motoryzacyjnej jest organizacja praktyk dla nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu kształcących elektromechaników pojazdów samochodowych. Miejscami organizacji wspomnianych praktyk są przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży motoryzacyjnej oferujące usługi z zakresu mechaniki pojazdowej. Adresatami omawianych praktyk byli nauczycielki i nauczyciele uczący „teoretycznych” przedmiotów zawodowych, oraz instruktorzy i instruktorzy praktycznej nauki zawodu w szkołach samochodowych. Stworzenie projektu adresowanego do nauczycieli kształcenia zawodowego z branży motoryzacyjnej umożliwiło po pierwsze, zapoznanie ich z nowoczesnymi technologiami stosowanymi na współczesnym rynku usług motoryzacyjnych w warunkach rzeczywistości funkcjonującego przedsiębiorstwa, a po wtóre, przybliżyło problemy szkolnictwa zawodowego przedsiębiorcą. Podniesienie kompetencji nauczycieli, aktualizacji ich wiedzy, lepsze rozpoznanie wymagań rynku pracy w branży motoryzacyjnej sprawia, że choć bezpośrednią grupą docelową stanowili nauczyciele, to tak naprawdę korzyści wynikające z realizacji programu dotyczą przede wszystkim ich uczniów.

3. Podsumowanie wdrożenia praktyk w ujęciu statystycznym

W ramach realizacji programu praktyk dla nauczycieli przedmiotów zawodowych, oraz nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu w zawodzie elektromechanik pojazdów samochodowych staże w serwisach obsługowych odbyło 62 osoby.

Podział ilościowy i procentowy z uwzględnieniem podziału na płeć, wiek, wykształcenie i miejsce zamieszkania oraz miejsca odbywania praktyk zawiera zestawienie poniżej.

3.1 Płeć

Tabela 1.

Liczba osób biorących udział w praktykach zawodu elektromechanik pojazdów samochodowych	Liczba i % kobiet biorących udział w praktykach zawodu elektromechanik pojazdów samochodowych	Liczba i % mężczyzn biorących udział w praktykach zawodu elektromechanik pojazdów samochodowych w projekcie
62	Liczba – 6 % - 10	Liczba – 56 % – 90

W ramach realizacji projektu praktyk dla nauczycieli przedmiotów zawodowych kształcących w zawodzie elektromechanik pojazdów samochodowych udział w praktykach wzięło 62 osoby. Zdecydowaną większość, bo 56 (90% uczestników) stanowili mężczyźni. Kobiet zgłosiło się tylko sześć, co stanowi 10 procentowy udział. (Tabela1). Mimo intensywnych starań i prób dotarcia do jak najszerszych kręgów nauczycieli nie udało się pozyskać więcej uczestniczek. Istotnym powodem takiego stanu rzeczy jest olbrzymia dysproporcja pomiędzy ilością kobiet i mężczyzn uczących przedmiotów zawodowych. O ile zawód nauczyciela uważa się powszechnie za zawód w dużym stopniu sfeminizowany, o tyle odsetek kobiet uczących przedmiotów technicznych, ściśle związanych z zawodem elektromechanik pojazdów samochodowych, jest znikomy.

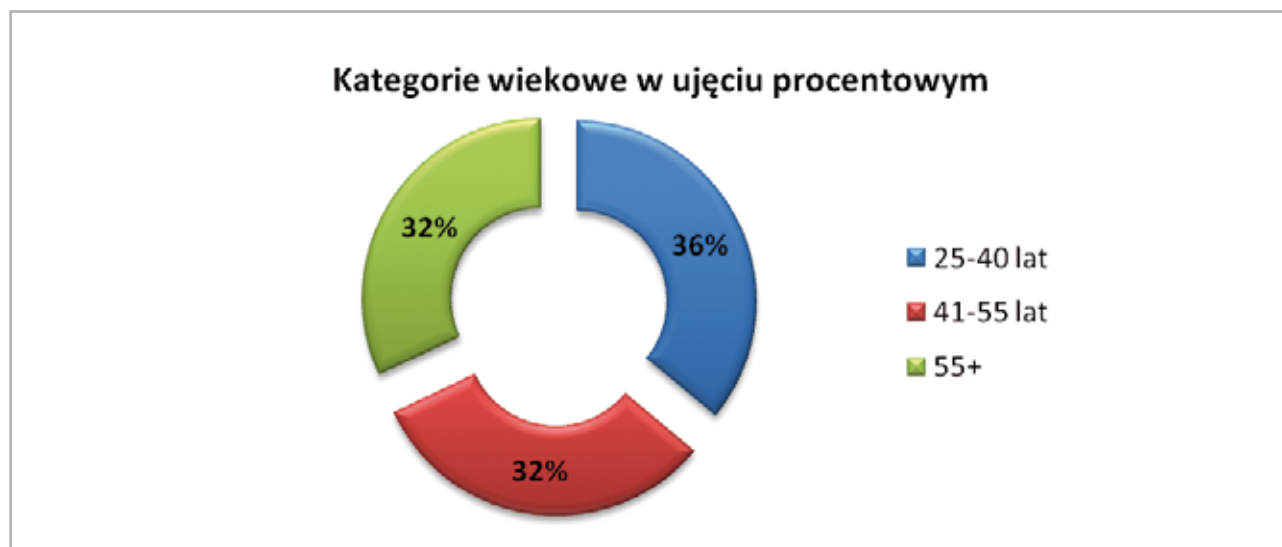
Rysunek 1 ilustruje podział uczestników projektu ze zględu na płeć nauczycieli. Widoczne dysproporcje są w pewnym sensie odzwierciedleniem struktury nauczania w zawodzie, który w obiegowej opinii jest zawodem typowo „męskim”. Z tego też powodu wśród nauczycieli praktycznej nauki zawodu a zwłaszcza instruktorów nauki zawodu kobiet po prostu nie ma.

3.2 Wiek

Tabela 2

Liczba osób biorących udział w praktykach zawodu elektromechanik pojazdów samochodowych	Liczba i % osób w wieku 25-40 lat biorących udział w praktykach zawodu elektromechanik pojazdów samochodowych	Liczba i % osób w wieku 41-55 lat biorących udział w praktykach zawodu elektromechanik pojazdów samochodowych	Liczba i % osób w wieku 55+ biorących udział w praktykach zawodu elektromechanik pojazdów samochodowych
62	Liczba - 22 % - 36	Liczba - 20 % - 32	Liczba - 20 % - 32

Wśród uczestników praktyk można zauważyć równy podział uczestników na grupy wiekowe. Największy odsetek stanowili nauczyciele w przedziale wiekowym 25-40 lat. W tej grupie wiekowej 25-40 lat mieści się 22 uczestników czyli 36% z całej populacji, 62 osób uczestniczących w praktykach zawodu elektromechanik pojazdów samochodowy. Kolejne dwie grupy wiekowe są reprezentowane przez taką samą liczbę osób - uczestnicy pomiędzy 41 a 55 rokiem życia, jak również w przedziale 55+ reprezentowane są po 20 osób, co stanowi po 32% udziału w całości nauczycieli odbywających staż w zawodzie elektromechanik pojazdów samochodowych. Rozkład na poszczególne grupy wiekowe przedstawia rysunek 2.

Rysunek 2

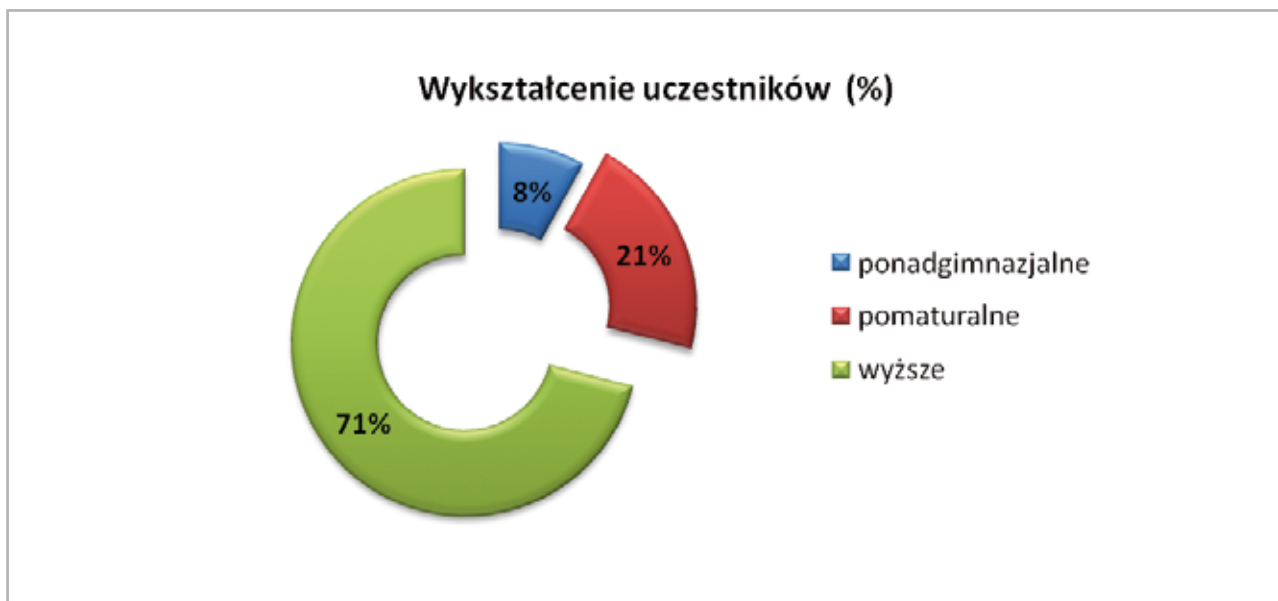
3.3 Wykształcenie

Tabela 3

Liczba osób biorących udział w praktykach zawodu elektromechanik pojazdów samochodowych	Liczba i % osób z wykształceniem ponadgimnazjalnym biorących udział w praktykach zawodu elektromechanik pojazdów samochodowych	Liczba i % osób z wykształceniem pomaturalnym biorących udział w praktykach zawodu elektromechanik pojazdów samochodowych	Liczba i % osób z wykształceniem wyższym biorących udział w praktykach zawodu elektromechanik pojazdów samochodowych
62	Liczba - 13 % - 21	Liczba - 5 % - 8	Liczba - 44 % - 71

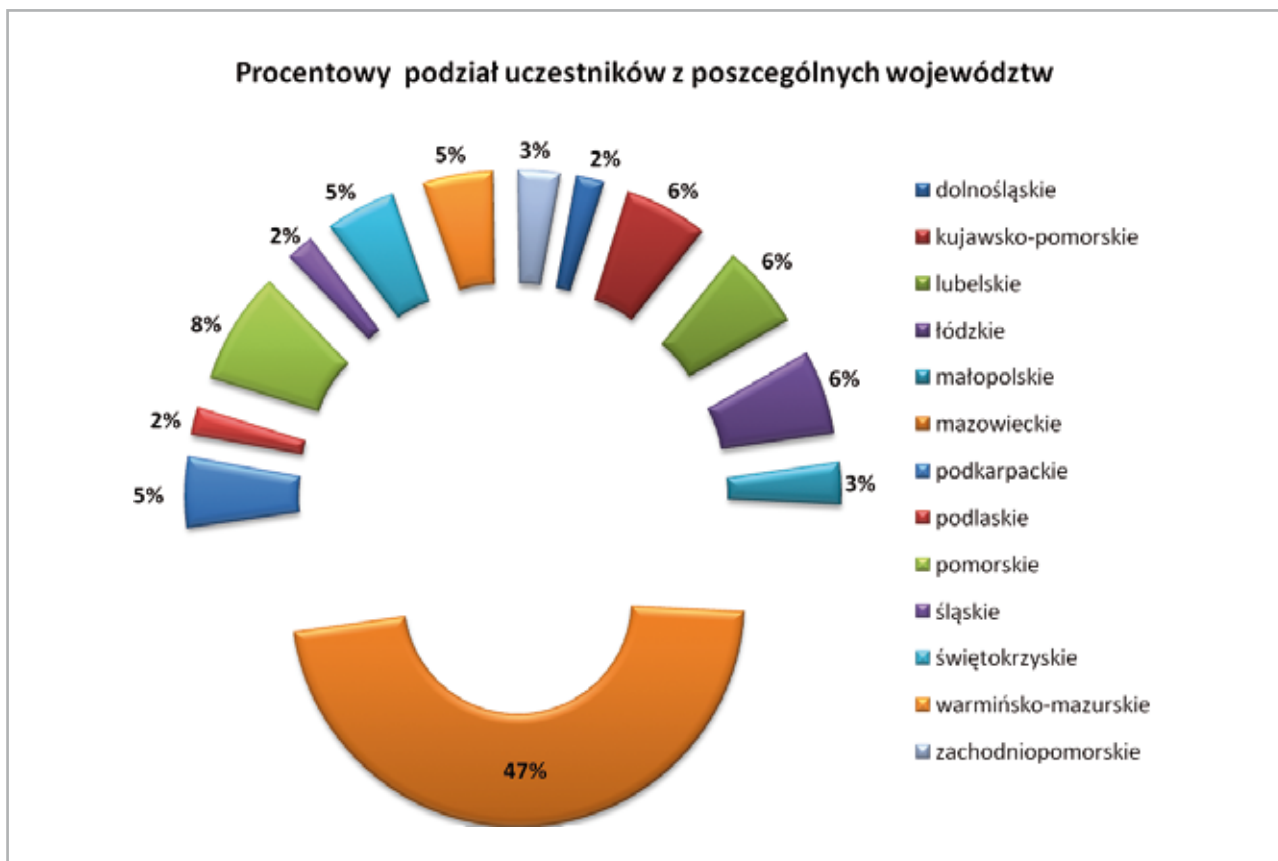
Strukturę uczestników praktyk w zakładach obsługi pojazdów samochodowych, uwzględniających zróżnicowanie pod względem wykształcenia przedstawia rys. 3. Wykres wyraźnie prezentuje wysoki poziom wykształcenia uczestników, co oczywiście jest naturalne, gdyż wynika z wymagań stawianych nauczycielom, gdzie kwalifikacje są potwierdzane dyplomem wyższych uczelni. Spośród 62 osób korzystających z możliwości uzupełnienia swoich kwalifikacji podczas praktyk w nowoczesnych serwisach motoryzacyjnych w zawodzie elektromechanik pojazdów samochodowych, aż 44 uczestników (tj. 71% ogółu) ukończyło studia wyższe. 5 osób (co stanowi 8%) legitymuje się wykształceniem pomaturalnym i 21% uczestników, tj. 13 osób, określiło swoje wykształcenie jako ponadgimnazjalne. W tym miejscu warto podkreślić pozytywną postawę tych nauczycieli, którzy mimo wysokiego wykształcenia, dążą do aktualizacji swojej wiedzy, a tym samym podnoszenia swoich kompetencji. Udział w realizowanym programie potwierdza świadomość konieczności ciągłego doksztalcania się oraz uzupełniania wiedzy i umiejętności, co w dobie nieustannych zmian i dynamicznego rozwoju stanowi gwarancję przekazywania aktualnej wiedzy w procesie kształcenia przyszłych kadr branży motoryzacyjnej

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

Rysunek 3

3.4 Miejsce zamieszkania

Rysunek 4

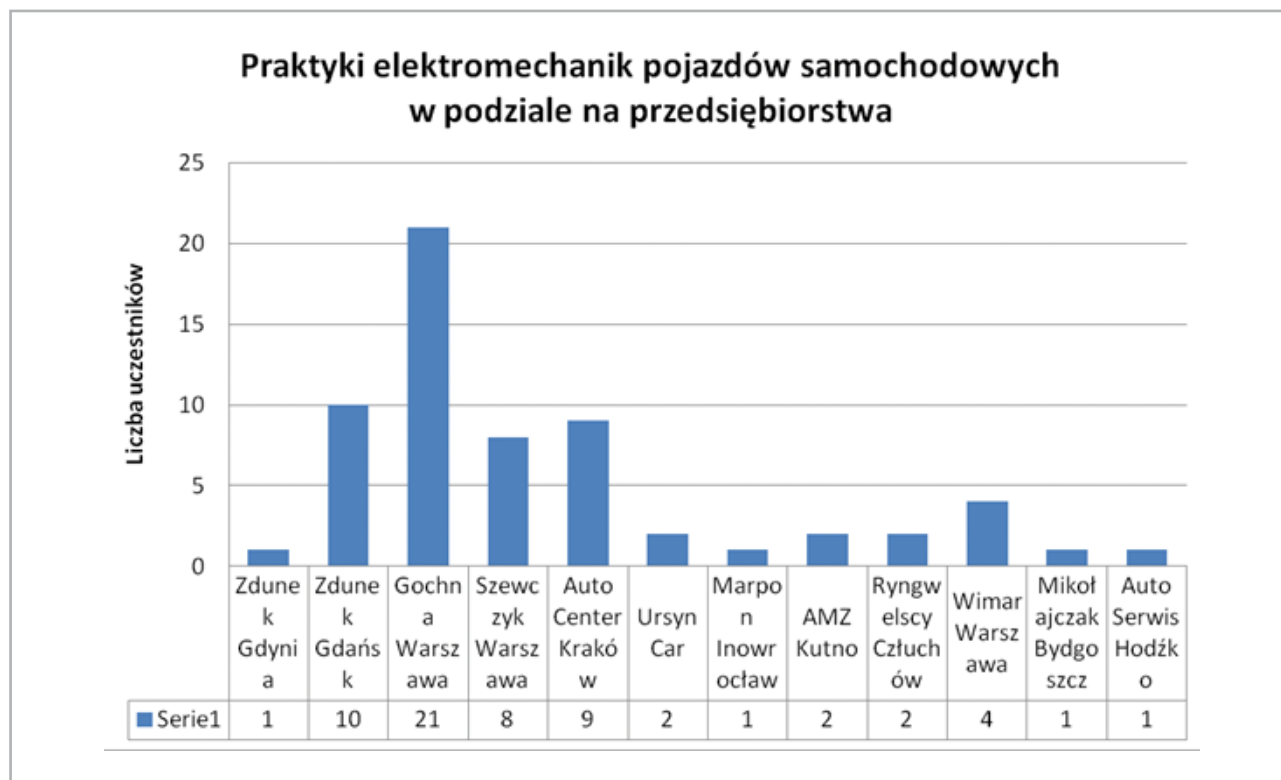
Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

Projekt praktyk dla nauczycieli kształcących w zawodach branży motoryzacyjnych objął swoim zasięgiem cały kraj. Również nauczyciele uczestniczący w praktykach wg programu dla elektromechanika pojazdów samochodowych reprezentowali praktycznie wszystkie województwa kraju. Dane dotyczące liczby uczestników z poszczególnych województw prezentuje rysunek nr 4. Najliczniej, bo przez 29 uczestników (47%) reprezentowane było województwo mazowieckie oraz województwo pomorskie z 5 uczestnikami (8%). Były też województwa reprezentowane symbolicznie, przez jednego uczestnika (np. dolnośląskie, podkarpackie i podlaskie). Szczegółowy podział przedstawia tabela 4. Trzy województwa nie miały żadnego reprezentanta: wielkopolskie, lubuskie i opolskie.

Tabela 4

Lp	Województwo	Liczba uczestników	% uczestników
1.	Dolnośląskie	1	2%
2.	Kujawsko - pomorskie	4	6%
3.	Lubelskie	4	6%
4	Łódzkie	4	6%
5	Małopolskie	2	3%
6	Mazowieckie	29	47%
7	Podkarpackie	3	5%
8	Podlaskie	1	2%
9	Pomorskie	5	8%
10	Śląskie	1	2%
11	Świętokrzyskie	3	5%
12	Warmińsko - mazurskie	3	5%
13	Zachodniopomorskie	2	3%

3.5 Miejsce praktyk

Rysunek 5

Liczbę uczestników w poszczególnych przedsiębiorstwach organizujących praktyki dla nauczycieli kształcących w zawodzie elektromechanik pojazdów samochodowych ilustruje rys. 5. Zwraca uwagę szczególnie chętnie wybierane przez uczestników przedsiębiorstwo Gochna Warszawa. Spośród 62 uczestników, 21 z nich właśnie tam, skorzystało z możliwości odbycia stażu, co daje 34 % udział.

Stosunkowo dużą liczbę praktyk w zawodzie elektromechanik pojazdów samochodowych zorganizowała PHU Zdunek, łącznie w obu filiach udział w stażach wzięło 11 uczestników projektu w tym w filii w Gdańsku – 10 osób, co daje 16% udział i 1 osoba w filii w Gdyni 2% udział. W firmie Auto Center Kraków praktyki odbywało 9 nauczycieli, co daje 14% udział. Kolejną firmą, która przyjęła największą liczbę praktykantów był Szewczyk Warszawa, gdzie w praktykach brało udział 8 uczestników projektu czyli 13% ogólnej liczby praktykantów. Z kolei firma Wimar z Warszawy przyjęła 4 praktykantów, zaś firmy Ursyn Car z Warszawy oraz AMZ Kutno i Ryngwelscy z Człuchowa przyjęli po 2 praktykantów (po 3 %). Listę tę uzupełniają firmy, które przyjęły po jednym praktykancie takie jak: Marpon Inowrocław, Mikołajczak Bydgoszcz oraz Auto Serwis Hodźko.

4. Analiza „Programu doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych” kształcących w zawodzie: elektromechanik pojazdów samochodowych 741203

4.1 Program praktyk

Program doskonalenia zawodowego dla nauczycieli przedmiotów zawodowych, oraz nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu powstał w celu aktualizacji wiedzy oraz doskonalenia ich umiejętności zawodowych.

Celem realizacji programu jest:

- ▶ podniesienie kwalifikacji zawodowych nauczycieli przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu,
- ▶ zapoznanie się z nowoczesnym sprzętem, urządzeniami i maszynami stosowanymi w przedsiębiorstwach branży motoryzacyjnej,
- ▶ poznanie nowoczesnych technologii napraw pojazdów samochodowych,
- ▶ poznanie specyfiki pracy na rzeczywistych stanowiskach pracy w zakładach napraw pojazdów samochodowych,
- ▶ zdobycie nowych oraz wymiana doświadczeń zawodowych,
- ▶ poznanie potrzeb kadrowych przedsiębiorstw z branży motoryzacyjnej,
- ▶ umożliwienie nauczycielom nabycia doświadczeń w działaniu przedsiębiorstw branży motoryzacyjnej .
- ▶ nawiązanie kontaktów zawodowych umożliwiających ich wykorzystanie w procesie kształcenia zawodowego w celu podniesienia jego jakości.

Program praktyk został opracowany po raz pierwszy w czerwcu 2012 r., tak że praktyki mogły się odbyć już w wakacje. Program zakładał realizację celów projektu, stwarzając możliwość praktycznej obserwacji w warunkach realnego przedsiębiorstwa jakie umiejętności są aktualnie wymagane od absolwentów szkół samochodowych. Został tak skonstruowany żeby w możliwie szeroki sposób przedstawić uczestnikom nowości techniczne wynikające przede wszystkim z tempa rozwoju branży motoryzacyjnej. Miał uzmysłowić i pomóc w zatarciu różnice pomiędzy zawartością programów nauczania realizowanych w szkołach, a oczekiwaniami i wymaganiami kwalifikacyjnymi pracodawców. Program uwzględniał wszystkie główne zagadnienia wynikające ze standardów kwalifikacji zawodowych, oraz standardów egzaminacyjnych dla zawodu elektromechanik pojazdów samochodowych ze szczególnym uwzględnieniem zastosowań nowych

**Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00**

technologii w budowie, obsłudze i diagnozowaniu pojazdów samochodowych, ich zespołów i podzespołów.

Praktyczna realizacja programu praktyk dla nauczycieli przyniosła nowe doświadczenia które znalazły odbicie w wersji II programu. W październiku 2012 roku powstała druga wersja programu. Została opracowana w konsultacji z przedstawicielami przedsiębiorstw branży motoryzacyjnej, dzięki czemu jej treść uwzględnia potrzeby kadrowe pracodawców i wymagania stawiane pracownikom.

W tworzeniu II wersji programu swój udział mieli również potencjalni uczestnicy praktyk czyli nauczyciele, którzy w trakcie konsultacji mieli możliwość wyrażenia swoich uwag oraz sugestii. Zmodernizowana wersja programu zawiera także zmiany wynikające z uwag i spostrzeżeń zgłoszonych przez uczestników pierwszej edycji praktyk.

Wersja II programu wprowadzała zmiany przede wszystkim uwzględniające możliwości technologiczne realizacji poszczególnych zadań. Zgodnie z sugestiami przedsiębiorców zmienione zostały nieco treści kształcenia rezygnując z tych tematów, których przeprowadzenie w warunkach zakładu usługowego realizującego bieżące oczekiwania klienta jest trudne do realizacji z powodu choćby rzadkości występowania danego rozwiązania. Z programu zostały wycofane zagadnienia dotyczące np. obsługi pojazdów zasilanymi alternatywnymi źródłami energii takimi jak lpg, cng czy pojazdów o napędach hybrydowych. Obie wersje programu doskonalenia nauczycieli oparte były na obowiązującej wówczas podstawie programowej.

Trzecia, ostateczna wersja prezentowanego programu powstała w październiku 2013 roku i jest reakcją na wprowadzenie nowej podstawy programowej kształcenia w zawodzie elektromechanik pojazdów samochodowych, uwzględniającą oczekiwania zainteresowanych stron. W podstawie programowej kształcenia w zawodzie elektromechanik pojazdów samochodowych zostały wyodrębnione następujące kwalifikacje i jednostki efektów kształcenia:

- M.18. Diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych:
 - Diagnozowanie podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych,
 - Naprawa zespołów i podzespołów pojazdów samochodowych.
- M.12. Diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych:
 - Diagnozowanie układów elektrycznych i elektronicznych pojazdów samochodowych,
 - Naprawa układów elektrycznych i elektronicznych pojazdów samochodowych.
- M.42. Organizacja i prowadzenie procesu obsługi pojazdów samochodowych:

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

- Organizowanie obsługi pojazdów samochodowych,
- Nadzorowanie obsługi pojazdów samochodowych.

Zmiany wprowadzone w trzeciej wersji programu doskonalenia zawodowego nauczycieli dotyczą przede wszystkim wyraźnego rozdzielenia treści zadań do wykonania, w trakcie praktyki, na zakres czynności obsługowych i procesu diagnozowania określonych zespołów i podzespołów pojazdów samochodowych zgodnie z jednostkami efektów kształcenia kwalifikacji „ M.18.”

W procesie tworzenia programu przy kwalifikacji - M.12. Diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych, skupiono się na zapoznaniu nauczycieli z nowoczesnymi urządzeniami i technikami diagnostycznymi wykorzystywanymi obecnie w serwisach samochodowych. Technologie napraw podzespołów elektromechanicznych w ciągu ostatnich nie uległy istotnym zmianom w związku z tym większa część zadań niniejszego programu dotyczy aspektów diagnozowania układów.

Ze względu na ograniczoną liczbę godzin, kwalifikacja M.42. Organizacja i prowadzenie procesu obsługi pojazdów samochodowych - została uwzględniona w jednym z zadań w wymiarze 8 godz. celem zapoznania uczestników praktyk z podstawami organizacji i prowadzenia procesu obsługi pojazdów.

4.2 Szczegółowy program praktyk

Działania	Liczba godzin przewidziana na realizację	Uwagi
Nawiązanie kontaktu z opiekunem praktyk, przedstawicielem kierownictwa przedsiębiorstwa, ustalenie harmonogramu praktyki	2	
Zapoznanie się z organizacją pracy w przedsiębiorstwie (struktura organizacyjna, stanowiska pracy i zakresy obowiązków pracowników, dokumentacja funkcjonująca w przedsiębiorstwie; organizacja pracy zakładu)	3	
Zapoznanie się z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	3	

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

Zaplanowanie i wykonanie wybranych zadań zawodowych	72	Propozycje zadań zawodowych ujęte zostały w uszczegółowionym programie dla zawodu.
Łącznie	80	

4.3 Uszczegółowiony program praktyk

Lp.	Zadanie do wykonania	Efekty realizacji zadania	Liczba godzin
1.	Pomiary wielkości elektrycznych	<u>Uczestnik:</u> Analizuje i interpretuje procesy i zjawiska fizyczne oraz odpowiadające im sygnały elektryczne w obwodach, układach, urządzeniach i elementach elektrotechniki i elektroniki samochodowej. Poznaje metody, przyrządy pomiarowe oraz urządzenia i systemy diagnostyczne do pomiaru wielkości elektrycznych w instalacjach elektrycznych pojazdów samochodowych.	8
2.	Pomiary stosowane w diagnostyce wyposażenia elektrycznego	<u>Uczestnik:</u> Dobiera urządzenia pomiarowe do diagnozy wyposażenia elektrycznego i elektronicznego pojazdu, dokonuje pomiarów elektrycznych. Interpretuje wyniki pomiarów, uzyskanych w postaci wartości liczbowych wielkości elektrycznych, z wydruku lub oscylogramu, dotyczące diagnozowanych elementów, urządzeń, układów i obwodów.	8
3.	Obsługa napędu hybrydowego pojazdów samochodowych,	<u>Uczestnik:</u> Zna i przestrzega zasad bezpieczeństwa określonych przez producenta. Określa zakres czynności obsługowych. Posługuje się narzędziami, przyrządami i urządzeniami stosowanymi podczas obsługi i diagnostyki zespołu.	4

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

4.	Diagnostyka systemów sterowania silników z zapłonem iskrowym	<p><u>Uczestnik:</u> Określa zakres czynności diagnostycznych; Posługuje się narzędziami, przyrządami pomiarowymi i urządzeniami przeznaczonymi do obsługi wybranego systemu sterowania; Diagnostyka układu sterowania, dokonuje niezbędnych pomiarów i określa stan instalacji; Przestrzega zasad bezpieczeństwa szczególnie uwzględniając właściwości paliw.</p>	8
5.	Diagnostyka systemów sterowania silników z zapłonem samoczynnym	<p><u>Uczestnik:</u> Określa zakres czynności diagnostycznych. Posługuje się narzędziami, przyrządami pomiarowymi i urządzeniami przeznaczonymi do obsługi wybranego systemu sterowania. Diagnostyka układu sterowania, dokonuje niezbędnych pomiarów i określa stan instalacji. Przestrzega zasad bezpieczeństwa szczególnie uwzględniając właściwości paliw.</p>	8
6.	Diagnostyka sieci wymiany danych współczesnych pojazdów samochodowych	<p><u>Uczestnik:</u> Diagnostyka stanu sieci wymiany danych. Dokonywanie pomiarów elektrycznych. Interpretacja wyników pomiarów, analiza i określenie ewentualnych konfliktów. Określenie przyczyn niesprawności.</p>	4
7.	Diagnostyka systemów sterowania układów bezpieczeństwa czynnego i biernego	<p><u>Uczestnik:</u> Dobiera metody diagnozowania i przyrządy kontrolno-pomiarowe właściwe dla badanego systemu bezpieczeństwa. Posługuje się narzędziami, przyrządami i urządzeniami przeznaczonymi do diagnostyki i obsługi danego systemu bezpieczeństwa. Interpretacja wyników pomiarów, analiza i określenie ewentualnych niesprawności. Określenie przyczyn potencjalnych usterek.</p>	4
8.	Obsługa systemów diagnostycznych pojazdów samochodowych	<p><u>Uczestnik:</u> Dobiera system diagnostyczny w zależności od producenta pojazdu. Dokonywanie odczytu kodów błędów i parametrów rzeczywistych wybranych systemów sterowania. Interpretacja wyników pomiarów. Wskazywanie koniecznych do wykonania działań naprawczych.</p>	8

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

9.	Diagnozowanie czujników w układach sterowania silników ZI za pomocą oscyloskopu	<u>Uczestnik:</u> Dobiera metody diagnozowania i przyrządy kontrolno-pomiarowe właściwe dla badanego układu elektronicznego. Dokonyje odczytu parametrów rzeczywistych wybranych systemów sterowania. Interpretuje wyniki pomiarów, analizuje i określa ewentualne niesprawności. Określa przyczyny potencjalnych usterek.	8
10.	Diagnozowanie czujników w układach sterowania silników ZS za pomocą oscyloskopu	<u>Uczestnik:</u> Dobiera metody diagnozowania i przyrządy kontrolno-pomiarowe właściwe dla badanego układu elektronicznego. Dokonyje odczytu parametrów rzeczywistych wybranych systemów sterowania. Interpretuje wyniki pomiarów, analizuje i określa ewentualne niesprawności. Określa przyczyny potencjalnych usterek.	8
11.	Diagnostyka i naprawa alternatorów i rozruszników	<u>Uczestnik:</u> Zna i przestrzega zasad bezpieczeństwa określonych przez producenta. Określa zakres czynności diagnostycznych. Posługuje się narzędziami, przyrządami i urządzeniami stosowanymi podczas diagnostyki zespołu. Określa zakres czynności naprawczych. Wskazuje konieczne do wykonania działania naprawcze. Posługuje się narzędziami, przyrządami i urządzeniami stosowanymi podczas naprawy zespołu.	4
		łącznie liczba godzin	72

4.3 Realizacja treści kształcenia

Pierwszy dzień praktyk przeznaczony był na nawiązanie kontaktu z opiekunem praktyk, z przedstawicielem kierownictwa przedsiębiorstwa, ustalenie harmonogramu praktyki. Zapoznanie się z organizacją pracy w przedsiębiorstwie. Uczestnicy poznawali strukturę organizacyjną, stanowiska pracy i zakresy obowiązków pracowników oraz obieg dokumentacji w przedsiębiorstwie. Ważnym punktem pierwszego dnia stażu było obowiązkowe zapoznanie się z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska.

Przez następne dziewięć dni uczestnicy programu realizowali zadania wynikające z programu praktyk. Kolejność realizacji poszczególnych tematów była zróżnicowana i wynikała z bieżących

potrzeb i możliwości zakładów organizujących staże. Nauczyciele uczestniczyli w pracach na stanowiskach obsługowych w warunkach rzeczywiście funkcjonujących przedsiębiorstw usługowych, których działalność trudno jest zaplanować a oparta jest na aktualnych potrzebach klientów. Niemniej zajęcia były tak organizowane aby wszyscy uczestnicy mieli możliwość przynajmniej asystować, a tam gdzie to było możliwe, samodzielnie wykonywać określone czynności obsługowe czy naprawcze wynikające z technologii obsługi i naprawy pojazdów oraz uszczegółowionego programu praktyk dla nauczycieli kształcących w zawodzie elektromechanik pojazdów samochodowych.

5. Analiza dzienników praktyk

Analiza dzienników praktyk wykazała dużą staranność ich wypełnienia. Wszystkie dzienniki są wypełnione w całości w pełni potwierdzają i dokumentują kompletność przebiegu procesu doksztalcania. Uczestnicy, poza potwierdzeniem odbycia stanowiskowych instruktaży BHP, opisali wykonane w każdym dniu zadania oraz nowe zdobyte umiejętności. Wpisy zostały potwierdzone przez opiekunów. Opiekunowie również w każdym dniu opisali przebieg praktyki i wykonywane zadania. Wszystkie dzienniki zawierają pozytywne oceny opiekunów praktyk, a tym samym potwierdzają zaliczenie praktyk przez wszystkich uczestników projektu.

6. Analiza ankiet końcowych

Ankiety zostały przeprowadzane podczas ostatniego dnia praktyk wśród nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu. Celem badań było uzyskanie informacji na temat ogólnej oceny projektu, wykorzystując szczegółowe pytania dotyczące programu, opiekunów, miejsca czy też całego przebiegu praktyk. Odpowiedzi i sugestie zawarte w wypowiedziach uczestników znalazły swoje odbicie w zmianach wprowadzanych w kolejnych edycjach programu. Z satysfakcją należy podkreślić zadowolenie uczestników, oraz pozytywne opinie zarówno o projekcie jak i przebiegu jego realizacji wyrażanych zarówno przez nauczycieli, jak i opiekunów praktyk czy przedstawicieli przedsiębiorców. Szczegółową analizę pogłębioną o dodatkowe narzędzia ewaluacyjne wraz z oceną realizacji programu zawiera raport z ewaluacji realizacji projektu.

7. Zakończenie

Dynamiczny rozwój branży motoryzacyjnej w powiązaniu z niewydolnym systemem kształcenia stwarza dysonans pomiędzy efektami kształcenia w szkołach zawodowych a oczekiwaniami pracodawców. Z tego punktu widzenia niezbędnym elementem powiązania kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy, staje się pozyskiwanie wysokokwalifikowanej kadry dydaktycznej dla szkolnictwa zawodowego, oraz umożliwienie regularnego pogłębiania wiedzy przez nauczycieli już zatrudnionych. Między innymi to rzetelna i aktualna wiedza, umiejętności oraz doświadczenie nauczycieli pozwoli na wyposażenie absolwentów szkół w niezbędne kwalifikację i zasób kompetencji pozwalających im na odnalezienie się i prawidłowe funkcjonowanie na wymagającym rynku pracy. Jednym z efektywniejszych sposobów podniesienia kompetencji zawodowych w obszarze wciąż rozwijających się metod diagnostyki, oraz technologii obsługi i naprawy pojazdów samochodowych jest wdrażanie i upowszechnianie praktyk dla nauczycieli w modelu wypracowanym na potrzeby realizacji omawianego projektu. Dobrym rozwiązaniem w tej sytuacji wydaje się zobligowanie wszystkich nauczycieli do uczestnictwa w formach doskonalenia zawodowego. Obowiązek ten powinien dotyczyć wszystkich nauczycieli, choć szczególną uwagę należy skierować na nauczycieli o krótkim oraz długim stażu pracy. Uczestnictwo w doskonaleniu zawodowym dla pierwszej grupy jest szansą na zdobycie niezbędnego doświadczenia zawodowego, dla drugiej natomiast stanowi formę aktualizacji posiadanej wiedzy. Należałoby również stworzyć nauczycielom możliwość odbycia praktyk w więcej niż jednym przedsiębiorstwie. Warto w tym celu wydłużyć okres trwania praktyk nauczycielskich bądź podzielić go między kilku pracodawców. W ten sposób nauczyciele będą mieli okazję do zdobycia bardziej zróżnicowanego doświadczenia i porównania specyfiki funkcjonowania różnych przedsiębiorstw funkcjonujących w tej samej branży.

Istotą prezentowanego programu doskonalenia zawodowego nauczycieli jest umożliwienie zdobycia doświadczenia zawodowego w rzeczywistym środowisku pracy. Tak zorganizowane praktyki pozwalają nauczycielom nie tylko na zaktualizowanie swojej wiedzy i poszerzenie jej o aspekty wynikające z rozwoju nowych technologii ale również na zdobycie wiedzy o praktycznych elementach działalności przedsiębiorstwa. Opierając się na wynikach ewaluacji bieżącej i końcowej projektu, analizując uwagi, opinie i wnioski uczestników, należy podkreślić jednoznacznie pozytywną ocenę wydaną przez wszystkie zainteresowane strony. Wszyscy uczestnicy wysoko ocenią poziom i organizację metod realizacji programu, zgodnie podkreślając korzyści płynące z osiągnięcia założony celów.

Jednoznacznie odnoszą się do wzrostu swoich kompetencji po odbyciu praktyk. Udział

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

w stażu w sposób znaczący wpłyną na poszerzenie wiedzy nauczycieli-praktykantów zwłaszcza w zakresie technologii nowoczesnej obsługi, diagnostyki i naprawy pojazdów samochodowych.

Równie ważną rolę spełniła realizacja opracowanego programu w zakresie osiągnięcia kolejnego celu omawianego projektu jaki była aktualizacja wiedzy oraz umiejętności praktycznych z zakresu zastosowania i obsługi nowoczesnych urządzeń i przyrządów służących do diagnostyki oraz naprawy zespołów i podzespołów pojazdów samochodowych. Osiągnięcie tego celu ma szczególne znaczenie w kontekście rzeczywistego wyposażenia wielu pracowni i sal warsztatowych, w których uczniowie szkół rozwijają umiejętności praktyczne. Często są to urządzenia i przyrządy przestarzałe, odstające od standardów wyposażenia współczesnych warsztatów mechaniki pojazdowej. Taka sytuacja powoduje, że uczniowie nabywają umiejętność posługiwania się urządzeniami, które nie są już wykorzystywane, a nie poznają tych, które niejednokrotnie są podstawą funkcjonowania współczesnego stanowiska obsługowego.

Wydaje się że jednym z ważniejszych osiągnięć omawianego programu jest szeroko zakrojona współpraca nauczycieli z przedsiębiorstwami z branży motoryzacyjnej. Istotnym elementem, na który zwrócono szczególną uwagę w procesie realizacji programu doskonalenia zawodowego, jest stworzenie uczestnikom sposobności do nawiązywania kontaktów branżowych i wymiany informacji. Wspomniane kontakty przybierały dwojaką formę. Pierwszą z nich są kontakty między nauczycielami kształcącymi w tym samym profilu w różnych szkołach czy miejscowościach. Taka sytuacja umożliwi wymianę doświadczeń czy opinii na temat problemów związanych z pracą zawodową. Drugim typem kontaktu są natomiast relacje na linii nauczyciele – przedsiębiorcy. Kluczową staje się współpraca przynosząca wymierne korzyści obu zainteresowanym stronom, opierająca się na partnerstwie, dwukierunkowym przepływie informacji oraz sprecyzowaniu wzajemnych oczekiwań.

Uczestnicy zauważyli, że zaletą wdrożonego programu doskonalenia zawodowego jest możliwość wymiany doświadczeń między nauczycielami posiadającymi zróżnicowany staż zawodowy i pracującymi w różnych placówkach oświatowych. Wzajemne wyrażanie opinii na temat sytuacji szkolnictwa zawodowego, istniejących problemów czy sposobów radzenia sobie z nimi może skutkować powstaniem grupowych rekomendacji dotyczących poprawy stanu rzeczy i zwiększenia efektywności kształcenia zawodowego. Dobrym rozwiązaniem w tej sytuacji wydaje się podjęcie działań mających na celu organizację II edycji projektu programu doskonalenia zawodowego w przedsiębiorstwach dla nauczycieli kształcenia zawodowego branży motoryzacyjnej. Projekt ten powinien być skierowany do nauczycieli, którzy jeszcze nie brali udziału w tego typu przedsięwzięciach i nie podejmują aktywnych działań mających na celu doskonalenie własnego warsztatu zawodowego. W trakcie opracowywania, jak i realizacji następnych edycji projektu

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

warto korzystać z doświadczeń, uwag i wskazówek zdobytych w realizacji omawianego, pilotażowego programu a zawartych i omówionych w niniejszym opracowaniu. Wskazana jest również organizacja seminariów tematycznych, w których udział będą brali eksperci, nauczyciele oraz przedstawiciele przedsiębiorstw motoryzacyjnych.

Ważnym wnioskiem płynącym z doświadczenia zdobytego w procesie wdrażania pilotażowego programu praktyk w ramach doskonalenia zawodowego nauczycieli uczących w szkołach samochodowych jest sugestia że kolejne programy tego typu powinny być opracowywane w oparciu o zasadę elastyczności umożliwiając jego realizację w realnych, specyficznych dla każdego zakładu warunkach. Warunkach uzależnionych od bardzo wielu czynników zewnętrznych. Począwszy od sezonowego zapotrzebowania na rodzaj niektórych usług, kończąc na bardzo specyficznych czasami wymaganiach, dotyczących technologii obsługi, naprawy bądź diagnostyki właściwych tylko dla określonego modelu samochodu, czy zastosowanego rozwiązania technicznego.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

RAPORT końcowy

**z wdrożenia programu praktyk dla nauczycieli i instruktorów
praktycznej nauki zawodu w ramach projektu pt. Program
doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży
motoryzacyjnej kształcących w zawodzie:**

BLACHARZ SAMOCHODOWY

721306

Okres: 01.01.2012 -31.12.2013

Opracowanie: **Beata Półtorak**

Warszawa, grudzień 2013

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

Spis treści

1. Ujęciostatystyczne	97
2. Analiza trzech wersji programów	105
3. Analiza ankiet końcowych	110
4. Analiza dzienników praktyk	112
5. Wnioski i rekomendacje dotyczące realizacji programu praktyk	113

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

1. Podsumowanie wdrożenia praktyk w ujęciu statystycznym

Realizator Projektu – Mazowiecka Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Warszawie ul. Smocza 27, 01-048 Warszawa realizowała projekt pt. „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych” pod nadzorem Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie, działającego przy Ministerstwie Edukacji Narodowej.

Projekt skierowany był do nauczycieli/ek zawodów motoryzacyjnych i instruktorów/ek praktycznej nauki zawodu z terenu całego kraju.

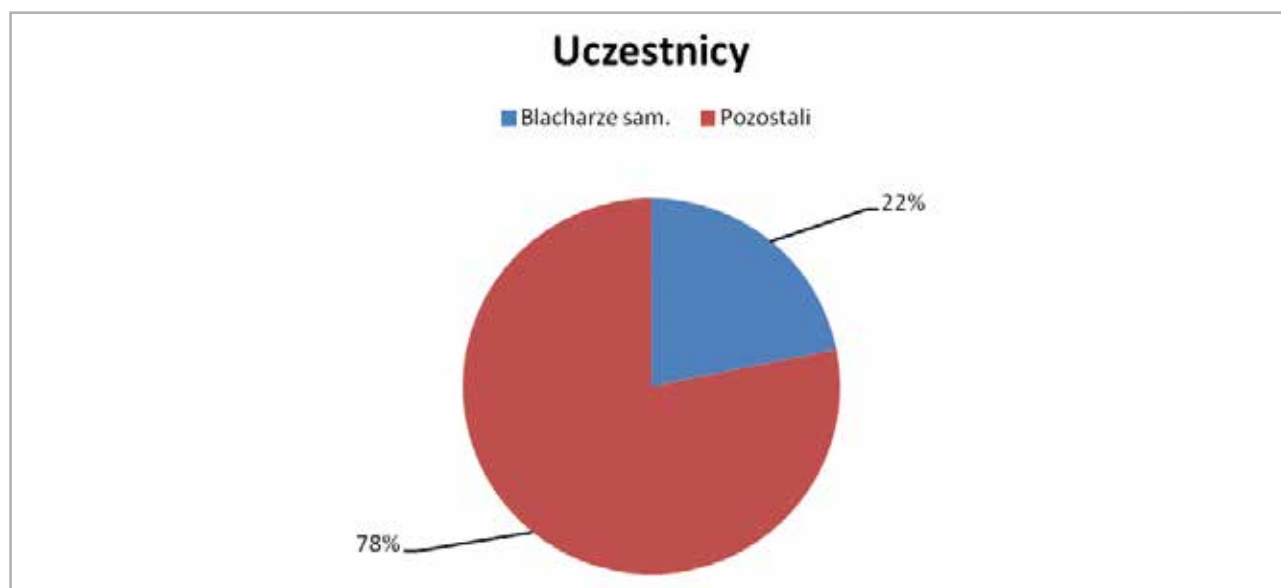
W okresie styczeń 2012 r. do grudzień 2013 r. w ramach praktyk w zawodzie blacharz samochodowy udział wzięło blisko 22 % wszystkich uczestników projektu - kobiet i mężczyzn.

Wszyscy uczestnicy praktyk byli osobami zatrudnionymi. Największy odsetek uczestników stanowiły osoby z województwa podlaskiego - 30 %, a najmniejszy z województwa świętokrzyskiego 1,7 %, z 4 województw – 0 uczestników.

Przeważali (77 %) uczestnicy z wykształceniem wyższym.

Na 256 wszystkich uczestników projektu praktyki w zawodzie blacharz samochodowy wybrało 56 praktykantów, w tym nauczycieli szkolnych i instruktorów praktycznej nauki zawodu.

Kobiet wśród grupy uczestników było 4, co stanowi 7% .

Wykres 1. Liczba praktykantów w zawodzie blacharz samochodowy w stosunku do ogółu uczestników w pozostałych trzech zawodach – technik pojazdów samochodowych, mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych.

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

1.1 Charakterystyka uczestników według:

1.1. a Płci

Z danych wynika, że podobnie jak w całym projekcie, również w zawodzie blacharz samochodowy dominowali mężczyźni – 52 uczestników oraz 4 kobiety .

Liczba osób biorących udział w projekcie/ w zawodzie blacharz	Liczba i % kobiet biorących udział w projekcie w zawodzie blacharz	Liczba i % mężczyzn biorących udział w projekcie w zawodzie blacharz
256/56	Liczba – 4 % - 7	Liczba – 52 % – 93

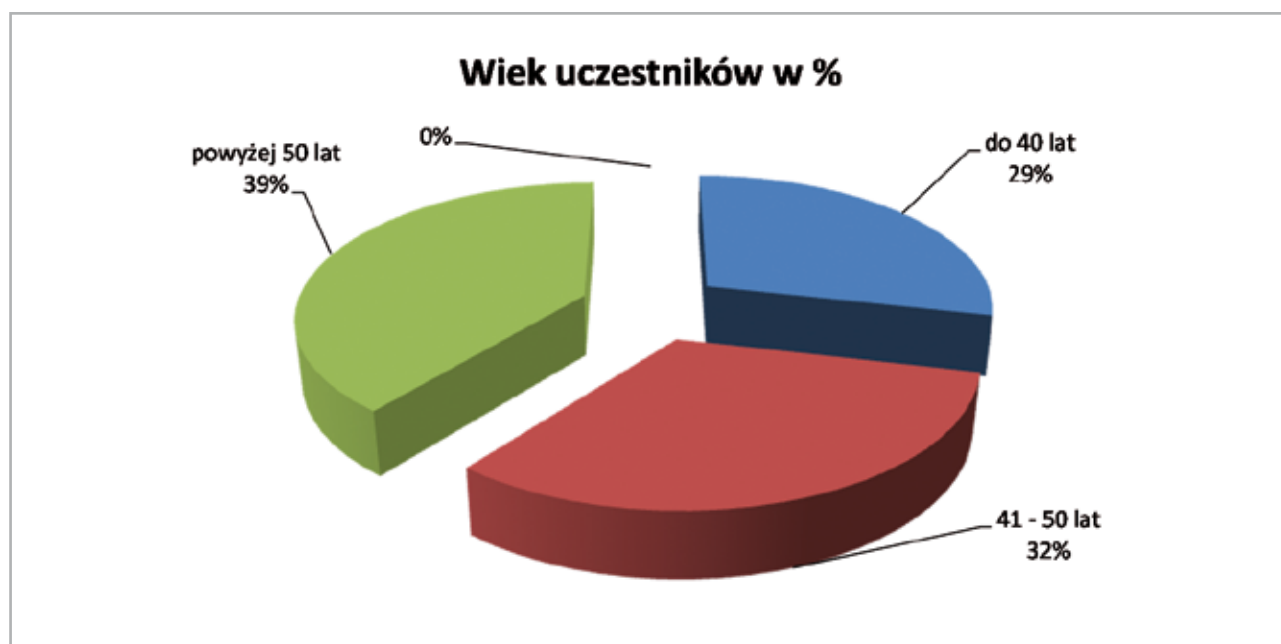
Wykres 2. Podział uczestników według płci

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

1.1. b Wiek

Z analizy wynika proporcjonalny podział uczestników według trzech przedziałów wiekowych. Najliczniejsza grupa uczestników, to uczestnicy z grupy powyżej 50 lat. Najstarszy uczestnik miał 66 lat, najmłodszy – 28 lat. Najmłodsza kobieta – 34, najstarsza 56 lat.

Liczba osób biorących udział w projekcie / w zawodzie blacharz	Liczba i % osób w wieku do 40 lat w zawodzie blacharz	Liczba i % osób w wieku 41-50 lat w zawodzie blacharz	Liczba i % osób w powyżej 50 lat w zawodzie blacharz
256/ 56	Liczba – 16 w tym, kobiet - 2 % - 28	Liczba – 18 w tym, kobiet - 1 % - 32	Liczba - 22 w tym, kobiet – 1 % - 40

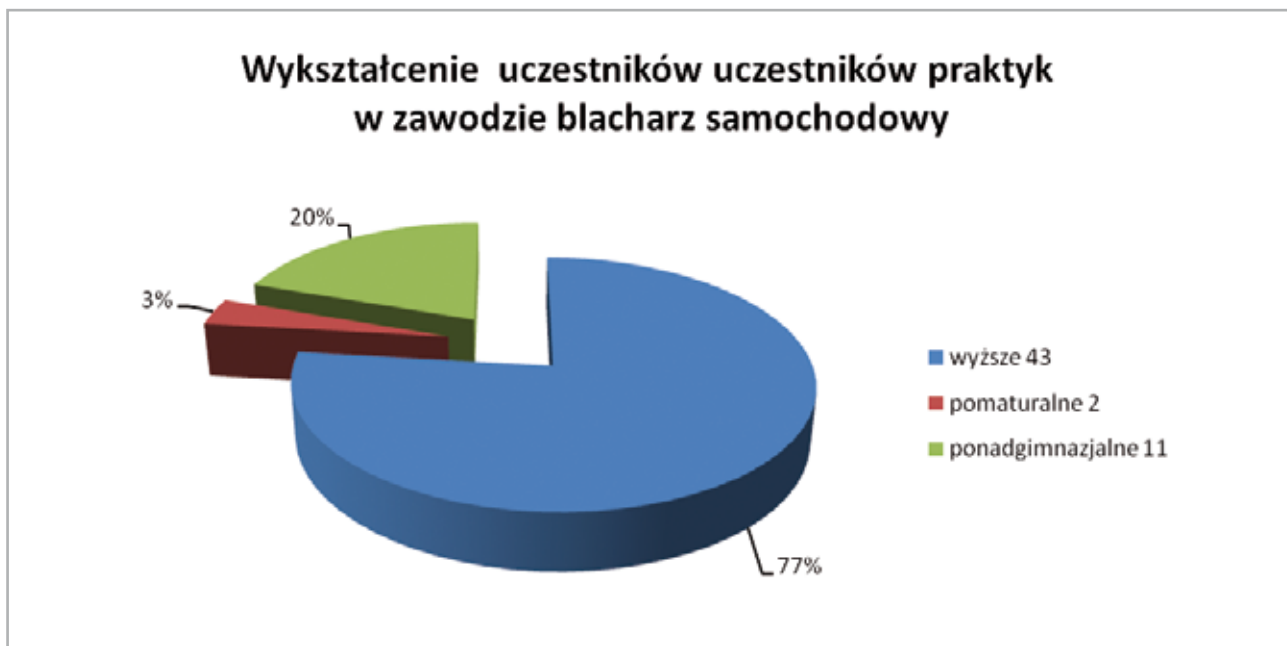

Wykres 3. Kategorie wiekowe uczestników

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

1.1.c Wykształcenia

Wśród praktykantów dominowało wykształcenie wyższe - 77 %. Wykształcenie pomaturalne wykazało - 3,4 % uczestników, a ponadgimnazjalne - 19,6 %. Wszystkie kobiety posiadały wykształcenie wyższe.

Wykres 4. Struktura praktykantów według posiadanego wykształcenia

1.1.d Województwa

Praktyki odbywały się w firmach na terenie całego kraju. Najwięcej uczestników w zawodzie blacharz samochodowy odbyło praktyki w firmie Autosystem PHU w Kobyłce.

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

Praktyki blacharskie w podziale na przedsiębiorstwa:

LP	Przedsiębiorstwo	Ilość praktyk
1.	Auto-Żywna. Andrzej Żywna ul. Szosa Knyszyńska 18 15-694 Białystok - Fasty	2
2.	PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWO - USŁUGOWE „AUTO - LENART” - BIS s.c. ul. Armii Ludowej 80, 15-170 Białystok	7
3.	AUTO SERWIS inż. Borys Piech ul. Wańkowicza 33, 15-166 Białystok	3
4.	Auto Kurak, 18-400 Łomża, Rybaki 77	1
5.	AUTO SYSTEM PHU Jan Sobański ul. M. Konopnickiej 13, 05-230 Kobyłka	43

Natomiast praktykanci w ww. zawodzie pochodzili z 11 województw, w największej liczbie z województwa podlaskiego – 17, łódzkiego - 11, mazowieckiego – 9, lubelskie – 4, i po 3 z województwa pomorskiego i dolnośląskiego, a najmniej liczni byli z województw – świętokrzyskiego - 1,

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

małopolskie – 2, warmińsko-mazurskie – 2, opolskie – 2, wielkopolskie – 2.

Odnotowano brak zgłoszeń uczestników z 5 województw.

Szczegółowy zapis określa tabela poniżej i wykres 5.

Wykres 5.

Podział ilościowy i % uczestników w zawodzie blacharz samochodowy w podziale na województwa

Lp	Województwo	Ilość uczestników	% uczestników
1.	Podlaskie	17	30,4
2.	Łódzkie	11	19,6
3.	Mazowieckie	9	16,1
4.	Pomorskie	3	5,3
5.	Opolskie	2	3,6
6.	Lubelskie	4	7,1
7.	Wielkopolskie	2	3,6
8.	Warmińsko-Mazurskie	2	3,6
9.	Małopolskie	2	3,6
10.	Dolnośląskie	3	5,4

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

11.	Świętokrzyskie	1	1,7
12.	Zachodnio-pomorskie	0	0
13.	Lubuskie	0	0
14.	Kujawsko-pomorskie	0	0
15.	Śląskie	0	0
16.	Podkarpackie	0	0

1.1.e Miejsce zamieszkania - obszar miejski/wiejski

Wykres 6

Analizując praktykantów pod względem pochodzenia w rozbiciu na obszary wiejskie i miejskie stwierdzono, iż znaczna większość - 82 % uczestników zamieszkiwała obszary miejskie, natomiast wiejskie jedynie 18 % praktykantów.

Kobiety uczestniczące w projekcie zamieszkiwały obszary miejskie.

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

2. Analiza I, II, III wersji Programów – BLACHARZ SAMOCHODOWY

Dla celów prawidłowej realizacji powstały trzy kolejno modyfikowane wersje programów, opracowane przez ekspertów, skonsultowane z opiekunami praktyk i przedsiębiorcami, również w oparciu o zdobyte doświadczenia w trakcie realizacji praktyk.

Jednym z zawodów w projekcie był zawód blacharz samochodowy.

W wyniku opracowania wersji ostatecznej – zmniejszono lub zwiększono podział godzin na poszczególne tematy oraz zrezygnowano z tematu – Rekonstrukcje pojazdów zabytkowych, ze względu na wykorzystywane technologie naprawcze omawiane w pozostałych blokach.

Natomiast ostateczna wersja programu w zawodzie blacharz samochodowy została uzupełniona o blok - Wykonywanie zabezpieczeń antykorozyjnych nadwozi współczesnych pojazdów samochodowych.

Celem opracowanego i wdrażanego programu była aktualizacja nabytej wiedzy nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu oraz jej doskonalenie realizowane w innowacyjnych i specjalistycznych serwisach bezpośrednio na stanowisku naprawczym.

Intensywny rozwój technologii w branży motoryzacyjnej spowodował powstanie braków w zakresie kompetencji zawodowych nabytych w okresie wcześniejszym przez nauczycieli.

Praktyki organizowane były w dni robocze, w terminach ustalonych z uczetnikiem i opiekunem praktyk w przedsiębiorstwie. Czas trwania praktyki – 10 dni roboczych po 8 godzin.

2.1 III wersja wdrożeniowa programu praktyk zakłada:

Działania	Liczba godzin przewidziana na realizację	Uwagi
nawiązanie kontaktu z opiekunem praktyk oraz szczegółowe ustalenie harmonogramu praktyk	2	

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

zapoznanie się z organizacją pracy przedsiębiorstwa	3	
poznanie przepisów BHP ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska	3	
wykonanie wybranych zadań zawodowych objętych programem	72	
łącznie	80	

2.2. Szczegółowy program praktyk zakłada:

Lp.	Zadanie do wykonania	Efekty realizacji zadania	Liczba godzin
	Naprawa elementów nadwozi pojazdów samochodowych wykonanych z tworzyw sztucznych	<p><u>Uczestnik:</u> Dokonuje oszacowania szkód i wyboru metody naprawy mającej na celu doprowadzenie danego elementu do stanu z przed powstania szkody. Poznaje i rozróżnia podstawowe rodzaje materiałów zastosowanych w tych elementach. Wymienia uszkodzony element na nowy, w pełni znormalizowany, odpowiadający uszkodzonemu lub naprawia z zastosowaniem technologii napraw. Stosuje różne sposoby naprawy ze względu na zastosowane urządzenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • naprawia i plastycznie nadaje pożądany kształt za pomocą strumienia rozgrzanego powietrza z lub bez dodatku spoiwa, • naprawia za pomocą palniczków płomieniowych z lub bez dodatku spoiwa, • naprawia za pomocą zestawów klejów wieloskładnikowych, <p>W procesie naprawczym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje stanowisko i przedmiot z zastosowaniem przepisów BHP, - zabezpiecza przed powiększaniem uszkodzenia, - wypełnia, frezuje spoiny. - klei , spawa. - obrabia i przygotowuje element do dalszych czynności naprawczych (lakierowanie) 	6

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

2.	Naprawy blacharskie bez lakierowania	<p><u>Uczestnik:</u> Określa, kwalifikuje i dobiera sposób naprawy blacharskiej bez lakierowania naprawianego elementu w przypadku elementów bez uszkodzonej powłoki lakierniczej. Uzasadnia ekonomicznie taki sposób naprawy. Potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonywać „masowania” blachy za pomocą narzędzi specjalnie do tego celu wykonanych z odpowiednich gatunków stali w celu przywrócenia poprzedniego kształtu, • stosować metodę naprawy tak zwaną „na klej”. <p>W obu przypadkach stosuje lampy o specyficznych właściwościach świetlnych. Stosuje przepisy BHP.</p>	6
3.	Naprawy blacharskie z wykorzystaniem punktów bazowych	<p><u>Uczestnik:</u> Określa zakres czynności obsługowych. Posługuje się narzędziami, przyrządami i urządzeniami stosowanymi podczas diagnostyki i naprawy. Diagnostuje stan pojazdu interpretując wyniki pomiarów. Stosuje systemy mechaniczne, laserowe i ultradźwiękowe. Odczytuje i stosuje informacje uzyskane z pomiarów punktów bazowych do dokonania napraw blacharskich. Przestrzega zasad bezpieczeństwa określonych przez producenta</p>	8
4.	Kosztorysowanie. nowoczesną metodą kosztorysowania „AUDATEX”, EURO TAX, i innymi	<p><u>Uczestnik:</u> Określa zakres czynności obsługowych. Posługuje się system kosztorysowania Audatex, Eurotax i in. Dokonuje kalkulacji za pomocą programu komputerowego; posługuje się formularzem typu pojazdu. Potrafi zakwalifikować dane elementy za pomocą kodów obsługowych do poszczególnych rodzajów procesów technologicznych. Rozróżnia poszczególne typy pojazdów ich wersje wyposażenia.</p>	8

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

5.	Naprawy blacharskie nadwozi pojazdów samochodowych wykonanych ze stopów lekkich	<p><u>Uczestnik:</u></p> <p>Ocenia stan nadwozia i weryfikuje zakres uszkodzeń. Dobiera sposób diagnostyki nadwozia do możliwości firmy naprawczej. Posługuje się narzędziami, przyrządami i urządzeniami przeznaczonymi do napraw nadwozi wykonanych ze stopów lekkich w tym specjalnych spotterów do aluminium przeznaczonych do napraw niewielkich uszkodzeń. Potrafi dobrać odpowiednie metody naprawy. Stosuje spawanie aluminium metodą TIG. Posiada wiedzę na temat budowy i zasady działania urządzenia spawalniczego. Zna cechy fizyczne i chemiczne materiałów konstrukcyjnych nadwozi lekkich. Potrafi dokonać połączeń elementów wykonanych ze stopów lekkich. Przestrzega zasad bezpieczeństwa. Ocenia jakość wykonanej naprawy. Weryfikuje parametry punktów bazowych nadwozia.</p>	8
6.	Naprawy blacharskie z zastosowaniem nowoczesnych technologii	<p><u>Uczestnik:</u></p> <p>Potrafi weryfikować i dobrać nowoczesne technologie napraw blacharskich z zastosowaniem przepisów BHP. Stosuje urządzenia odpylające w trakcie napraw blacharskich podczas których następuje zapylenie. Zna zastosowanie głowic zasilających dostarczających wszelkie niezbędne do prowadzenia napraw media zwiększając bezpieczeństwo pracy. Wykorzystuje ramę naprawczą w naprawach karoseryjnych konfrontuje wyniki swojej pracy w oparciu o punkty bazowe. Zna i stosuje nowoczesne technologie obkurczania blachy za pomocą elektrody węglowej i miedzianej. Rozróżnia i potrafi zastosować urządzenia do napraw panelowych Spottery typu BASIC i COMBI. Oraz przyrządy współpracujące STRONG PULLER i EASY PULLER. Wraz z Adapterami i końcówkami.</p>	10

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

7.	Nowoczesne metody spawania i zgrzewania nadwozi oraz elementów karoseryjnych	<p><u>Uczestnik:</u></p> <p>Zna i stosuje zgrzewarki blacharskie. Posiada wiedzę na temat budowy, zasady działania i obsługi okresowej tych urządzeń.</p> <p>Potrafi posługiwać się spawarkami typu MAG, oraz palnikami acetylenowo – tlenowymi.</p> <p>Zna zasady działania i budowę urządzeń spawalniczych oraz wykonuje czynności obsługi okresowej.</p> <p>Opanował technikę wykonywania połączeń spawalniczych. Wykonuje punktowe połączenia spawalnicze za pomocą spawarki MAG elementów nadwozia przygotowanych za pomocą dziurkarko-falcarki. Połączenia takie imitują zgrzewanie blach zwiększając estetykę napraw.</p> <p>Posługuje się plazmą w naprawach karoserii samochodowych. Posiada wiedzę na temat budowy i zasady działania tych urządzeń.</p> <p>Używa podczas spawania elektrycznego zabezpieczeń przepięciowych chroniących wrażliwe na zmiany napięcia układy elektroniczne pojazdu.</p> <p>Zna i stosuje przepisy BHP podczas prac spawalniczych.</p>	8
8.	Nowoczesne metody łączenia elementów nadwozi pojazdów za pomocą klejenia	<p><u>Uczestnik:</u></p> <p>Rozróżnia i wie jak stosować technologię klejenia w motoryzacji. Zachowuje zasady BHP.</p> <p>Potrafi wykonywać połączenia klejone oraz modyfikacje połączeń zgrzewano klejonych.</p> <p>Wykonuje wycinanie i wklejanie szyb samochodowych, zna technologię wymiany szyb.</p> <p>Potrafi usuwać, przygotowywać i przyklejać listwy ozdobne w pojazdach samochodowych.</p>	6
9.	Współpraca z firmami ubezpieczeniowymi	<p><u>Uczestnik:</u></p> <p>Zna zagadnienia ekonomiczne na rynku ubezpieczeń komunikacyjnych.</p> <p>Potrafi komunikować się z towarzystwami ubezpieczeniowymi, zna problematykę rozliczeń bezgotówkowych, szkody całkowitej, amortyzacji części zamiennych, stosowania zamienników części oryginalnych.</p> <p>Przygotowuje protokół przyjęcia pojazdu do naprawy, upoważnienia dla klienta do rozliczeń bezgotówkowych, oraz dokumentację i cesje wierzytelności do sądu.</p> <p>Negocjuje najkorzystniejsze warunki wypłaty sumy ubezpieczenia.</p>	4

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

10.	Wykonywanie zabezpieczeń antykorozyjnych nadwozi współczesnych pojazdów samochodowych	<p><u>Uczestnik:</u></p> <p>Dobiera metody zabezpieczenia antykorozyjnego nadwozi pojazdów samochodowych.</p> <p>Dobiera materiały do zabezpieczenia antykorozyjnego nadwozi samochodowych.</p> <p>Przygotowuje elementy nadwozi samochodowych do zabezpieczenia antykorozyjnego.</p> <p>Dobiera narzędzia i sprzęt do wykonywania zabezpieczeń antykorozyjnych nadwozi pojazdów samochodowych.</p> <p>Wykonuje czynności związane z zabezpieczeniem antykorozyjnym nadwozi pojazdów samochodowych.</p> <p>Ocenia jakość zabezpieczenia antykorozyjnego nadwozi pojazdów samochodowych.</p>	8
<p>Na wszystkich etapach praktyk, uczestnicy uczyli się organizować stanowiska pracy i utrzymywać je w czystości podczas całego procesu naprawczego. Zdobyli również umiejętność gromadzenia niezbędnych narzędzi i sprzętu, części w celu osiągnięcia optymalnej naprawy. Nauczyli się również ergonomicznej organizacji pracy oraz zasad BHP.</p>			
<p>Warunkiem zaliczenia praktyk i uzyskania zaświadczenia o ukończeniu doskonalenia zawodowego było udokumentowanie przez praktykanta w dzienniczku praktyk, o tym, że wszystkie wybrane zadania zostały wykonane. Każdy z uczestników przeszedł test sprawdzający wiedzę z zakresu przeprowadzanych zajęć i wypełnił ankietę sprawozdawczą z przebiegu praktyk</p>			

3. Analiza ankiet końcowych uczestników

Ankiety postępu nabytych umiejętności zostały przeprowadzane podczas ostatniego dnia praktyk wśród nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu. Celem badań było uzyskanie informacji na temat ogólnej oceny projektu, wykorzystując szczegółowe pytania dotyczące programu, opiekunów, miejsca czy też całego przebiegu praktyk.

W ocenie ankietowanych uczestników Projektu dla zawodu blacharz samochodowy celowość Projektu została osiągnięta. Większość ankietowanych pozytywnie oceniała takie elementy jak:

- ▶ wyposażenie stacji serwisowych, ciekawe przypadki diagnostyczne podczas praktyk;
- ▶ możliwość poznania nowoczesnej organizacji pracy stacji i metod naprawczych;
- ▶ fachowe przygotowanie opiekuna praktyk i pracowników współpracujących;
- ▶ profesjonalne prowadzenie programu praktyk

Wśród uwag ankietowani podkreślali miłą atmosferę zajęć, fakt zdobycia wiedzy praktycznej, wysoką ocenę przydatności zdobytej wiedzy i kwalifikacji trenerów. Prócz 1 respondenta, wszy-

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

scy poleciliby udział w praktykach innym osobom i wszyscy byli zadowoleni z odbytych praktyk.

Poniżej szczegółowe omówienie pytań ankiety:

1. Jak oceniasz program praktyk?

Większość ankietowanych pozytywnie oceniła przygotowany program doskonalenia zawodowego dając oceny 5 (od 65 do 70%) i 4 (od 25 do 32%) – oceniając tematykę, zdobycie nowej wiedzy, uzyskanie nowych umiejętności, przydatność w dalszej karierze zawodowej.

2. Program realizowanych praktyk był:

W ocenie osób ankietowanych blisko ponad 95 % wskazało jako odpowiedni.

3. Praktyki trwały:

Według ankiet dla ponad $\frac{3}{4}$ uczestników trwały w sam raz, mniej niż $\frac{1}{4}$ określiło program jako zbyt krótki.

4. Dzięki praktykom:

- Wiem jak mogę zainteresować uczniów wykorzystując dotychczas zdobytą wiedzę
- Wiem, jak uniknąć /rozwiązać problemy związane ze specyfiką zawodu
- Wymieniłem/am się doświadczeniami z innymi uczestnikami. **Nawiązałem/am ciekawe kontakty.**

Na powyższe pytania ankietowani prawie w 100 % dali pozytywne odpowiedzi.

5. Jak oceniasz aspekty organizacyjne praktyk?

- Warunki pracy (sala, oświetlenie, ogrzewanie)
- Wyposażenie Sali\ warsztatu (sprzęt, maszyny, meble, itp.)
- Czy według Ciebie czas praktyk jest wystarczająco wykorzystywany na zdobycie nowej wiedzy.

Znow ankietowani odnieśli się pozytywnie do ww. pytań dając oceny 5 i 4. Tylko pojedyncze ankiety wskazywały oceny niższe. Uwagi dotyczyły – jakości wyżywienia, standard pokoju hotelowego. W trakcie realizacji Organizator na bieżąco reagował na uwagi uczestników.

6. Jak oceniasz opiekuna praktyk?

W ocenie ankietowanych ponad 90 % dało ocenę 5 – oceniając pracę opiekunów pod względem przygotowania zawodowego, znajomości tematów, sposobu przekazywania informacji, tempa pracy, czy dbania o dobrą atmosferę podczas praktyk.

7. Podczas praktyk najbardziej podobało mi się:

W oparciu o udzielone odpowiedzi ankietowanych najbardziej podobały się nowoczesne

Projekt „Programy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli zawodów branży motoryzacyjnych”
współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
UDA-POKL.03.04.03-00-125/11-00

technologie, praktyczne podejście i bezpośrednia praca na stanowisku, sposób prowadzenia praktyk i wykwalifikowany personel.

8. Podczas praktyk przede wszystkim zabrakło mi:

Ankietowani zwrócili uwagę na – brak czasu na realizację niektórych zadań interesujących dla uczestnika, zbyt małą samodzielność ćwiczeń praktycznych.

9. Czy polecilibyś/łabyś udział w tych praktykach innym:

Wszyscy, którzy odpowiedzieli w ankietach polecieli by innym skorzystania z programu praktyk.

10. Czy ogólnie rzecz biorąc jesteś zadowolony/a z odbytych praktyk?

Wszyscy uczestnicy, którzy odpowiedzieli byli zadowoleni z programu praktyk.

4. Analiza dzienników praktyk

Uczestnicy, w celu zaliczenia praktyk, wypełniali dzienniczki praktyk, które uzupełniane były poprzez wpisywanie programu działań oraz uwag go dotyczących. Dodatkowo, praktykanci opisywali wykonywane przez siebie zadania z charakterystyką i oceną zdobytych umiejętności, w rozbiciu na każdy z dziesięciu dni praktyk. W dzienniczku uczestnicy otrzymywali notatkę od przedsiębiorcy na podstawie opinii opiekuna praktyk.

Przeprowadzono analizę dzienników praktyk. Analiza składała się z 3 części tematycznych:

- Prawidłowości wypełnienia danych formalnych.
- Ocena uczestnika dotycząca nowych umiejętności zawodowych uzyskanych podczas odbytej praktyki.
- Opinia pracodawcy o uczestniku.

W dzienniczkach uczestnicy starannie opisywali nowe zdobyte umiejętności i wykonywane zadania. Wszystkie wpisy w dzienniczkach zostały potwierdzone przez opiekuna praktyk bez uwag. Zdarzały się braki formalne – brak telefonu, nazwy przedsiębiorstwa itp.

Opiekunowie praktyk wystawili pozytywne opinie wszystkim uczestnikom.

5. Podsumowanie – wnioski, rekomendacje

Oceniając program praktyk w zawodzie blacharz samochodowy, po przeanalizowaniu między innymi ankiet uczestników, dzienników praktyk, raportu ewaluacyjnego stwierdzam, że pod względem opracowanego i wdrożonego programu, organizacji jak i samego przebiegu praktyk ww. projekt był na wysokim poziomie pod względem przygotowania i całościowej realizacji. Szczególnie wysoko oceniony został przez uczestników praktyk ze względu na swój aspekt praktyczny i edukacyjny. Spełnił zadania określone we wniosku.

Program stanowi odpowiedź, zgodnie z założeniami, na występujące problemy niedostosowania zawodowego nauczycieli i instruktorów do wymogów kształcenia uczniów zgodnie z wymogami nowoczesnego rynku pracy, jak również wskazuje na potrzeby adaptacyjności edukacji motoryzacyjnej do potrzeb ww. rynku pracy.

Podniesienie kompetencji i ustawiczne aktualizowanie wiedzy w innowacyjnych przedsiębiorstwach będzie sukcesem w kształceniu przyszłych profesjonalnych fachowców-absolwentów, którzy bezpośrednio po uzyskaniu dyplomu mogą aktywnie wykonywać wyuczony zawód, bez dodatkowego uzupełnienia wiedzy i umiejętności na stanowisku pracy. Powyższe aspekty podkreślali zarówno uczestnicy-nauczyciele, jak przedsiębiorcy-opiekunowie praktyk, konsultanci programów.

W efekcie projektu nauczyciele zawodu podjęli szereg inicjatyw własnych i po dokonaniu ustaleń z przedsiębiorcami zorganizują np. kilkugodzinne praktyki swoich uczniów u przedsiębiorcy.

Program wpłynął również silnie na uczestniczące w nim serwisy w kontekście świadomości społecznej pracowników firm.

Z przeprowadzonych badań dla celów projektu wynika, że zdecydowana większość uczestników docenia zarówno aspekty merytoryczne jak i praktyczne zajęć oraz przyjazne podejście, panującą podczas praktyk atmosferę jak również opiekę zapewnianą im przez przedsiębiorców.

Rekomendacje:

- ▶ Utrzymanie realizacji programu w okresach cyklicznych np. co 2-3 lata
- ▶ Uzupełnienie o zawód lakiernika samochodowego
- ▶ Program do realizacji wybranych tematów lub w szerszym zakresie godzin
- ▶ Zachęcanie przedsiębiorców do zacieśniania kontaktów ze szkołami zawodowymi kształcącymi przyszłych fachowców

Mazowiecka Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości

Ul. Smocza 27

01-048 Warszawa

Tel. 22-838-32-17

mail: motoryzacyjny@mirip.org.pl

